Leto VII, štev. 227 | Ljubljana, sobota 2. oktobra 1926 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr 105.241.

Ljubljana, 1. oktobra.

Na tem mestu smo že povdarjali, da impozantna zmaga v volilni borbi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo zmagovalcev ne navdaja ni s čutom maščevalnosti ni oholosti. Naravno je, da nas vse napolnjuje globoko zadoščenje in razumljiva ter opravičljiva je marsikatera pikra ali pa šaljiva beseda na račun nasprotnika. Prav tako pa je gotovo, da se po izidu nočemo in ne smemo v ničemer odmakniti od nicesar, kar smo obetali pred volitvijo. Predvsem velja to za naše stališče o stanovski avtonomiji. To stališče strokovnega značaja naprednih kandidatur je brez dvoma zdravo. To ni načelo za volitve, ampak se bolj in bolj utrjuje kot temeljna poteza celega našega organizacijskega sestava: Stanovi so v svojih stanovskih stvareh nezavisni. S tem ni rečeno, da se ne morajo ozirati na obče narodne interese in tudi ni podčrtana kakšna prenapetost napram drugim stanovom. V kulturnih in političnih zadevah pa delujejo vsi stanovi skupaj za skupne ideale. V poslednjem oziru ni pravično in tudi ni res, da gospodarski stanovi ne bi imeli živih nacijonalnih in občih kulturnih stremljenj.

Dosledno temu stališču bodo novi možje naše Zbornice v vseh vprašanjih, ki je zanje kompetentna ta korporacija, zastopali gospodarske interese celega svojega stanu in bodo pri tem našli neomejeno podporo vseh onih, ki z enakomerno objektivnostjo opazujejo delo vsakega stanu in ga skušajo spraviti z delom drugih v sintezo celokupnega nacijonalnega dela. Takega stališča se bo držala SDS in jo noben še tako visokoleteč uspeh ne more omamiti.

Pa tudi sicer hočemo vsakemu stvarnemu stremljenju nuditi roko. To seveda velja predvsem za Zbornico, kjer bodo novoizvoljeni možje zastopali interese celote in bodo vneti za vsako iskreno sodelovanje za skupne gospodarske cilje.

Lahko pa dostavljamo, da velja to tudi v zadevah, ki gredo preko okvira Zbornice. Minule volitve so pokazale — in to mislimo, da uvideva tudi najgorečnejši naš protivnik — da SDS obstoji, in sicer precej močno. Obstoji tudi napredna misel, ki se ji druženje s klerikalci zdi sramota. Zadnja leta se je med našimi nasprotniki, ki ali niso z nami doživeli desetletij boja s klerikalizmom, ali pa jim je več za osebne ambicije kot za svoboden razvoj naroda, pojavilo nekako omalovaževanje naprednega odpora proti nazadnjaštvu, obenem pa nekaka — naj se oprosti ta beseda — manija pokopavati SDS. Iz tega čisto napačnega stališča se je rodilo mnogo nesreč in neljubih posledic, ki so obstoječe prepade seveda še bolj poglobile. Fronta proti SDS je bila izraz te zablode. Če to varanje samih sebe pri naših protivnikih, v kolikor niso klerikalci ali pa niso že popolnoma prišli pod zagrebško kuratelo, vsled ravnokar minule volilne borbe preneha, potem se bo iz nje morda rodilo še kaj dobrega. Kdor zasleduje samo politiko osebnih zamer, rekriminacij in ves svoj čas zapravlja samo v iskanju smeti v očeh SDS, zanj seveda ni pomoči. Življenje mora iti preko njega; kajti razvoja se ne more ustavljati, dokler se v boju ranjeni poedinec izjoka in svojo jezo premaga.

Z vročega volilnega bojišča naj se torej na eni strani v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo razvije plodonosno delo za gospodarske interese v njej zastopanih stanov iz cele Slovenije, na drugi strani pa razpoloženje za skupno delo vseh onih, ki so jim narodni ideali in napredno svetovno naziranje iskreni kriterij za nastopanje v vseh javnih vprašanjih.

Kakšen bo novi stanovanjski zakon?

Beograd, 1. oktobra. r. Z ozirom na močno akcijo najemnikov proti projektu novega stanovanjskega zakona, je vaš dopisnik posetil ministra socijalne politike, ki mu je izjavil, da vlada «vodi račune o vseh slojih našega naroda», da mora «ščititi interese tako hišnih posestnikov, kakor najemnikov» in da se je po teh principih ravnala pri izdelavi novega projekta. Zatrjuje se, da pride novi projekt prihodnje dni pred min. svet ter da predvideva podaljšanje stanovanjske zaščite za eno leto, obenem pa novo omejitev kroga zaščitenih oseb.

Težave jugoslovensko-bolgarskega sporazuma

Beograd, 1. oktobra. p. Bolgarska vlada je zabranila listom pisati o razgovorih med našim in bolgarskim ministrom za zunanje stvari. Ljapčevi tovariši tem razgovorom ne pripisujejo nikake važnosti. Bolgarsko ministrstvo za zunanje stvari oporeka, da bi bili kakršnikoli razgovori v prisotnosti francoskega delegata. Jugoslovensko-bolgarski sporazum je za sedaj nemogoč, ker kraljevina SHS zahteva, da se razpusti makedonska notranja revolucijonarna organizacija in da se Bolgarska odpove vsakemu nadaljnemu zanimanju za Makedonce.

V znamenju raznih kombinacij

Pot g. Uzunovića na Bled. — Klerikalci in njihov prestiž med strankami. — Pred bitko v radikalni stranki. — Radićevci in vlada.

Beograd, 1. oktobra p. Današnji listi, zlasti »Vreme« in »Politika« se živahno bavijo z ugibanji o novih kombinacijah in »Vreme« misli celo, da se resno pripravlja pridružitev klerikalcev režimu RR. Kolikor se dajo te vesti kontrolirati, je treba povdariti, da je danes v Beogradu ni stranke, ki bi si želela zveze s klerikalci. Klerikalna stranka je politično popolnoma izolirana in so vesti o njenem katastrofalnem porazu pri volitvah v Trgovsko zbornico še pojačale vtis, da postajajo njene težkoče doma vedno bolj fatalne. Ve se že precej časa, da bi klerikalci radi za vsako ceno v vsako vlado in zato se smatra, da vesti o kombinacijah z njimi izvirajo od njih samih. Govori se, da je Radić definitivno pristal na to, da ne pokrene vprašanja dr. Nikića. Ako bo parlament res še pred 20. okt. sprejel zakon o centralni upravi, **ki bo baje** reduciral število ministrstev na 12, potem pride itak do rekonstrukcije, pri kateri bi se vprašanje ministra Nikića samo od sebe rešilo. Po najnovejših poročilih, ki prihajajo iz Pašićeve okolice, pa se zdi, da razvoj dogodkov ne bo tako enostaven in da je bitka v radikalni stranki, katere izid bo v mnogem oziru merodajen za razvoj dogodkov v bližnji bodočnosti, neizogibna. V vladnih krogih so danes zelo rezervirani.

Pričakovalo se je, da bo g. Uzunović odšel na Bled poročat kralju. Po informacijah vašega dopisnika pa o tem zaenkrat ni govora, ker je krali lahno obolel. V vladi smatrajo, da se Nj. Vel. začetkom prihodnjega tedna vrne v Beograd, nakar mu bo min. predsednik podal obširno poročilo o političnem položaju.

Mnogo se komentirajo obširne izjave, ki jih je podal P. Radić v nekem zagrebškem listu. Jedro izvajanj je, da se radićevci za nobeno ceno ne dajo odriniti od vlade. Radićeva izjava se splošno smatra za znak slabosti HSS. Karakteristično je, da je pri radićevcih napravilo mučen vtis, da je poslanec HSS Rade Bačinić telegrafično sporočil predsedniku skupščine svoj odstop kot tajnik Narodne skupščine, češ da so ga v Dubrovniku »divjaško napadli žandarji«.

V skupščini postaja vsak dan bolj živo. Poslanci prihajajo ter se zelo zanimajo za sprejem čsl. parlamentarcev, ki prispejo 4. t. m. v Beograd.

Pašić pripravlja sklicanje kongresa NRS

Izdeluje nov program stranke, smatra spremembo današnje situacije za neobhodno ter dela zopet kombinacije z Narodnim blokom.

Cavtat, 1. oktobra. n. Navzlic zdravniškemu nasvetu in jakemu vetru Pašić vsak dan hodi na sprehod in sprejema prijatelje, ki prihajajo dnevno iz Beograda.. Te dni so bili pri njem Ljuba Stojanović Sagadinac, Bora Milovanović in drugi. Danes je Pašić sprejel radikalnega prvaka iz Vojvodine Savo Šuvakovića, podtajnika v ministrstvu agrarne reforme Interesantne so izjave, ki jih je Šuvaković podal novinarjem po daljšem sestanku s Pašićem: Pašić bo po vsej priliki pred 15. oktobrom odpotoval v Beograd, kjer bo najprej nekoliko dni proučeval situacijo, potem pa sklical državni kongres radikalne stranke, kateremu bo predložil izpremembo programa radikalne stranke. Načrt novega programa je baje že gotov. Šuvaković pravi, da je Pašić v ta načrt med ostalim prevzel »mnogo stvari iz programa Karla Marxa«, češ sedaj smo dosegli politično in nacijonalno ujedinjenje, a narodu treba dati tudi gospodarsko in socijalno ujedinjenje. Današnje stanje po izjavi Pašićevi je treba neobhodno in čimprej izpremeniti v stranki in v državi. Pašić se je tudi izjavil o raznih novih kombinacijah, in govoril, da bi radikali in samostojni demokrati prevzeli volilno vlado, češ da so volitve neizogibne.

Poročilo o demisiji poljske vlade

Bartlova vlada je ponovno demisijonirala, ker je sejm zmanjšal začasni državni proračun. — Maršalu Pilsudskemu poverjena sestava nove vlade. — Poljski oficirji pretepli bivšega finančnega ministra.

Varšava, 1. oktobra. d. Potem, ko je sejm v svoji včerajšnji popoldanski seji odobril zmanjšanje izdatkov v začasnem proračunu na 540 milijonov zlotov, je Bartlova vlada podala predsedniku republike demisijo. Predsednik je demisijo sprejel in sedanji vladi poveril začasno vodstvo državnih poslov.

Seja sejma se je med splošno napetostjo pričela ob 16. Po odobritvi poljsko-rumunske trgovinske pogodbe je pričela zbornica razpravljati o proračunskem provizoriju. Ko so bile od senata predlagane izpremembe za znižanje proračuna na 450 milijonov zlotov sprejete z malenkostno večino z glasovi desničarskih strank, se je dvignil ministrski predsednik Bartel ter naprosil maršala sejma, naj prekine sejo do pol 21. Maršal sejma je ugodil tej zahtevi in prekinil sejo v splošnem razburjenju.

Ministrski predsednik je odšel nato k predsedniku Moscickemu, s katerim je dalje časa konferiral. Po tem posvetovanju, ki mu je prisostvoval tudi maršal Pilsudski, je podal ministrski predsednik Bartel demisijo celokupnega kabineta.

Ko je v večerni seji sejma sporočil maršal sejma, da je vlada demisijonirala in da je demisijo predsednik republike sprejel, so predlagali zastopniki strank levice, naj sejm sklene, da se razpusti. Predlog je bil odklonjen ter je bil sprejet protipredlog, ki se je izrekel proti razpustu. Politični položaj je popolnoma nejasen. Prihodnja seja sejma bo sklicana pismeno.

Varšava, 1. okt. s. Poljska brzojavna agentura javlja, da je predsednik republike poveril maršalu Pilsudskemu sestavo nove vlade. Kakor zatrjujejo neoficijelne vesti, bo v novi vladi prevzel predsedstvo in vojno ministrstvo maršal Pilsudski, zunanje ministrstvo Zaleski in finančno ministrstvo Klarner.

Danes dopoldne je vdrlo okoli 15 oboroženih poljskih oficirjev v uniformi v stanovanje narodno-demokratskega voditelja in bivšega finančnega ministra poslanca Zdiachowskega. V predsobi stanovanja so grozili poslančevemu slugi z revolverjem Nato so pretepli poslanca, da je padel v nezavest. Ko so odšli, so položili v sobo bombo, iz katere je uhajal smrdljiv plin. Slugi se je posrečilo pravočasno odstraniti bombo Zdravstveno stanje poslanca ni več opasno. Oficirji so vprizorili ta napad vsled govora, ki ga je imel poslanec Zdiachowski nedavno v sejmu proti Bartlovi vladi.

Varšava, 1 .oktobra. (pa.) V razgovoru z dopisnikom »Berliner Tageblatta« je izjavil predsednik republike, da je naloga Pilsudskega sestaviti močno vlado, ki bo zmožna razpustiti obe zbornici.

Pred zaključitvijo francosko-jugoslovenske pogodbe

Dr. Ninčić pri francoskem zunanjem ministru Briandu

Pariz, 1. oktobra. k. Zunanji minister Briand je sprejel danes poljskega zunanjega ministra Zaleskega, jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčića in generalnega rezidenta za Maroko Steega.

Pariz, 1. oktobra. (pa.) Predmet razgovora med dr. Ninčićem in francoskim zunanjim ministrom Briandom je bila skorajšna zaključitev jugoslovensko-francoske prijateljske pogodbe po vzorcu francoskih pogodb s Poljsko, Rumunijo in Češkoslovaško. Francosko-jugoslovenska pogodba bi imela biti sklenjena že davno. Zakasnjena je bila radi težkoč, ki so se pojavile pri stremljenju, da se spravijo obveznosti francosko-jugoslovenske pogodbe v sklad z obveznostmi, ki jih je prevzela Jugoslavija napram Italiji s pogodbo iz l. 1924.

Povratek Rade Pašića v Beograd

Beograd, 1. oktobra. p. Danes zvečer je po daljšem bivanju v inozemstvu dospel v Beograd Rade Pašić.

Holandski finančniki v Zagrebu

Zagreb, 1. oktobra n. Danes opoldne so prišli v Zagreb holandski finančniki in trgovci, ki so na željo svoje vlade posetili Jugoslavijo, da ojačajo z našo državo trgovske zveze. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopnik mestne občine, trgovske zbornice, velikega župana, Saveza industrijcev, zagrebške borze, zveze trgovcev itd. V trgovski zbornici je bila slavnostna seja, ki je trajala eno uro. Nato je bil v hotelu »Esplanade« banket, katerega je priredila trgovska zbornica Goste je pozdravil predsednik Vladimir Arko, zahvalil pa se je pooblaščeni minister Schuller. Po kosilu so gostom razkazovali Zagreb. Zvečer so bili gostje v gledališču.

Pravila državne Obrtne banke potrjena

Beograd, 1. oktobra. r. Minister trgovine je potrdil pravila Obrtne banke kraljevine SHS. Bančni kapital bo znašal 75 milijonov dinarjev in bo razdeljen v 375.000 delnic po nominalni vrednosti 200 Din za komad. Kapital se bo vplačeval v dveh obrokih.

Vsebina razgovorov med Mussolinijem in Chamberlainom

Angleško-italijanska zveza kot protiutež proti francosko-nemškemu sporazumu. — Chamberlain poseti tudi francoskega zunanjega ministra.

Rim, 1. okt. o. Ministrski svet je imel danes sejo, na kateri je Mussolini podrobno poročal o včerajšnjem razgovoru s Chamberlainom v Livornu. Sotrudniku «Secolo» je izjavil Mussolini, da se je razgovarjal s Chamberlainom posebno veliko o položaju, nastalem po nemško-francoskem zbližanju. Chamberlain pa izjavlja dopisniku «Daily Telegrapha», da o razgovorih v Thoiryju sploh ni bilo govora in da se je sploh o politiki jako malo govorilo. — Po vesti neke agenture iz Rima je izjavil državni podtajnik Grandi zastopnikom tiska, da ni bilo povod konference med Mussolinijem in Chamberlainom samo tangersko vprašanje, temveč tudi druga vprašanja velike važnosti.

London, 1. oktobra (be.). Politični opozicijonalni krogi mislijo, da je sestanek Mussolinija s Chamberlainom predznak angleško-italijanske zveze, ki naj bi bila protiutež francosko-nemškemu sporazumu. Italija skuša zagotoviti si podporo v tangerskem vprašanju in proti priključitvi Avstrije k Nemčiji.

Pariz, 1. okt. o. «Petit Journal» piše, da je Chamberlain pojasnil Mussoliniju, da želita Francija in angleška vlada najti v okviru sklenjenih pogodb nove oblike za sodelovanje, ki naj bi povečale delež Italije pri upravi Tangerja, kakor bi to odgovarjalo italijanskim interesom Predmet razgovorov je bil tudi angleško italijanski dogovor o gospodarskem izkoriščanju Abesinije. Nadalje sta Chamberlain in Mussolini razpravljala o položaju na Balkanu, o italijansko - romunski prijateljski pogodbi ter o dosedanjih alarmantnih vesteh iz Grčije in Albanije. Angleška politika ostane odločno sovražna sovjetski Rusiji tudi za naprej, čeravno skuša Italija ohraniti nekatere dogovore z Rusijo. Končno je pojasnil Chamberlain Mussoliniju dalekosežnost razgovorov med Briandom in dr. Stresemannom v Thoiryju ter ga opozoril, da je spojitev Avstrije z Nemčijo komaj verjetna. Z druge strani poroča «Petit Journal» iz London, da se je včeraj govorilo v angleških krogih, da sta Mussolini in Chamberlain med drugim razpravljala tudi o mandatih, ki jih mora razdeliti Društvo narodov. V zvezi s tem se povdarjajo izjave italijanskih državnikov, da potrebuje Italija novih in hodišč radi vedno naraščajočega prebivalstva. V primeru, da bi Nemčija predložila Društvu narodov kake zahteve za povrnitev mandatov, bo Mussolini zahteval, naj Društvo narodov prouči zahtevo Italije pred nemškimi zahtevami.

Rim, 1. oktobra, o. Rimski listi pravijo, da je bil sestanek Mussolinija in Chamberlaina zgodovinskega pomena. Ultrafašistovski «Tevere» in «Popolo d' Italia» naglašata, da je za livornski sestanek prosil Mussolini. Na tem sestanku nista italijanski in angleški zunanji minister zavzela nobenega nasprotnega stališča napram sestanku Brianda in dr. Stresemanna v Thoiryju ter njegovim sklepom. Mussolini in Chamberlain sta po trditvah rimskih listov razpravljala o francosko-nemškem zbližanju ter njegovih posledicah in o morebitni združitvi Avstrije z Nemčijo, ki bi bila v nasprotju z Dawesovim programom in potemtakem tudi v nasprotju z italijanskimi in angleškimi interesi. Nadalje sta Mussolini in Chamberlain govorila o balkanskem vprašanju in o srednji Evropi ter o italijanskem vodstvu teh dežel, ki je, kakor pravi «Lavoro d'Italia», v interesu Italije in Anglije, ker sta obe državi zainteresirani v srednji Evropi in na Balkanu. Rimski listi zaključujejo svoja poročila s tem, da naglašajo potrebo močne italijanske fašistovske države, ki naj raztegne svojo oblast proti deželam solnca.

London, 1. oktobra s. Zunanji minister Chamberlain se je po včerajšnjem razgovoru z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem v Livornu vrnil na svoji jahti v Genovo, odkoder bo potoval preko Pariza v London. V Parizu se bo sestal z Briandom.

Francosko mnenje o angleški in italijanski politiki

Anglija se boji za svoj vpliv na kontinentu. — Italija stremi po rešitvi severoafriškega problema.

Pariz, 1. oktobra. d. Včerajšnjemu sestanku Mussolinija z Chamberlainom se v francoskih političnih krogih posveča velika pozornost. Dasi se listi menda na migljaj od zgoraj vzdržujejo večjih komentarjev, vendar pa se v diplomatskih krogih opaža gotova nervoznost. Četudi ne računajo s takoj vidnimi rezultati tega sestanka, vendar pa se na drugi strani prav dobro zavedajo, da je vodila Mussolinija, od katerega je izšla inicijativa za razgovor s Chamberlainom, misel, da bi se dalo vznemirjenje, ki ga je povzročilo v Angliji nemško-francosko zbližanje, izkoristiti za ojačitev mednarodnega položaja Italije. Četudi zbližanje med Nemčijo in Francijo, ki se je započelo v Thioryju ni v Angliji nikjer naletelo na očitne ugovore, vendar pa francoski diplomatski krogi računajo z možnostjo, da bi mogla Anglija v morebitni zvezi Nemčije in Francije smatrati rušenje svojega političnega vpliva na kontinentu in v tem tudi nevarnost za premoč v Evropi, vsled česar ni izključeno, da bi poskušala doseči gotovo izenačenje z zbližanjem z Italijo, kateri bi to zbližanje bilo dobro došlo radi njenih stremljenj v sredozemski politiki.

Zagotavljanja angleških listov, da se sestanku italijanskega in angleškega zunanjega ministra ne sme pripisovati političnega pomena, se sprejemajo z ozirom na navedeno z veliko skepso. Omenja se, da so se lani o priliki prvega razgovora med Chamberlainom in Mussolinijem v Rapallu objavljala slična zagotovila, kljub temu pa je iz tega razgovora izšel angleško-italijanski sporazum proti Turčiji, kakor tudi abesinski dogovor. Francoski krogi se zlasti boje pristanka Anglije na italijanske zahteve po sodelovanju pri mednarodni upravi Tangerja in glede na italijanske aspiracije v Abesiniji, kar naj bi nudilo Italiji že davno zaželjeno možnost, da spravi celotni perečí severoafriški problem na dnevni red.

Preosnova češkoslovaške vlade

Boj proti dr. Benešu.

Praga, 1. oktobra. d-s. Nemška agrarna stranka je imela včeraj sejo, na kateri je predsednik prof. Spina poročal o svojih razgovorih s Švehlo, ki se je včeraj vrnil iz Topolčanov v Prago. V razpravi o njegovem poročilu se je pokazalo popolno soglasje v glavnih točkah. Včeraj so se sestali nemški agrarci z zastopniki nemške obrtniške stranke in madžarske narodne stranke v svrho dogovora radi nadaljnega zadržanja v parlamentu. Kakor se čuje, se pogajajo tudi nemški krščanski socijalci z madžarskimi krščanskimi socijalci o skupni taktiki.

V zvezi s skorajšnjo parlamentarizacijo češkoslovaške vlade se znova pojavlja boj za osebo dr. Beneša. V listu »Pravo Lidu« zahtevajo klerikalci, nacijonalni demokratje in agrarci odstop zunanjega ministra, za čigar mesto se poteguje vodja agrarcev Hodža. Tudi stališče Švehle je razdvojeno. Švehla ne ljubi dr. Beneša, vendar pa spoštuje želje predsednika Masaryka. Gotovo pa je, da ne smatra Hodžo za sposobnega, da bi prevzel zunanji portfelj. Pričakovati je torej, da bodo skušali dr. Beneša vreči v parlamentu, kar bi bilo mogoče le s pomočjo Nemcev.

Pogodba med Turško in Kitajsko

Carigrad, 1. oktobra. (be.) Turški časopisi poročajo, da je Turčija sklenila s Kitajsko prijateljsko pogodbo.

Grčija bi rada od nas novih koncesij

Atene, 1. oktobra p. Vse novine v Atenah obsojajo Ninčičevo izjavo v Ženevi o solunski svobodni coni. Grški listi smatrajo, da so s tem prekinjena naša pogajanja. Povodom teh vesti se je vaš dopisnik obrnil na ministrstvo zunanjih stvari za informacije. Odgovorili so mu, da smatramo mi podpisane pogodbe z Grčijo za dovršeno stvar. Nas se ne tičejo izpremembe grških vlad. Pri zadnji izpremembi režima v Grčiji se nam je obljubilo, da se bodo konvencije in pogodbe predložile parlamentu v ratifikacijo. Mi pričakujemo, da jih parlament ali odkloni, ali ratificira. Nikakor pa ne bomo pripustili, da se na račun izpremembe grškega režima od nas zahtevajo nove koncesije.

Čestitke avstrijske vlade donu Buliću

Beograd, 1. oktobra. r. Avstrijska vlada je naročila svojemu poslaniku v Beogradu, da čestita v imenu dunajskega arheološkega društva k 80letnici dr. Franu Buliću.

Pred skorajšnjo spremembo v vodstvu ljubljanskega Narodnega gledališča?

Beograd, 1. oktobra, r. Današnja «Pravda» poroča, da se sedanji upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani Matej Hubad namerava umakniti s svojega mesta, kar je sporočil kompetentnim faktorjem. Vsled tega bo začetkom tega meseca imenovan naslednik. Po «Pravdi» so najresnejši kandidati Oton Župančič, Ivan Zorman in arh. R. Kregar

Končni rezultat volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo

Oficijelni zaključek dela volilne komisije. — Volilni rezultat: V trgovski in obrtniški sekciji sta dobili stanovski gremijalni in obrtniški listi po 11, klerikalna koalicija po 5 mandatov. — V industrijski sekciji izvoljenih 9 kandidatov «Zveze», 4 kandidati naprednega in 3 klerikalnega volilnega odbora. — Od 48 članov 30 naših, klerikalcev z Jelačinom 8, radikali 3, radičevec 1, po en napreden in klerikalen Nemec, izvenstrankarskih neklerikalnih 4.

Včeraj je volilna komisija zaključila svoje delo s posebnim protokolom, v katerem je ugotovila končni izid volitev. Tekom dopoldne in popoldneva je bilo v komisiji mnogo živalnih principijelnih in osebnih sporov, ki so se nazadnje vendarle mirno končali. Pri poslednjem pregledu glasovnic je morala komisija izvršiti nekatere korekture dosedanjih svojih ugotovitev. Tako se je n. pr. v I. obrtniški kategoriji izkazalo, da ni izvoljen kandidat obrtniške liste g. Fran **Plečnik**, marveč kandidat klerikalne liste g. Jožef **Hafner**, župan v Škofji Loki. Obrtniška stanovska lista je imela namreč prvotno na kandidatski listi gospoda Groma mesto g. Plečnika in je njen volilni odbor v početku volilnega gibanja razposlal volilcem za nalepljenje na glasovnice kandidatne liste s kandidatom Gromom. Pozneje je to kandidaturo zamenjal z ono g. Plečnika, kar pa so nekateri volilci prezrli in tako je dobil g. Grom okoli 80 glasov, ki so potem manjkali g. Plečniku ter povzročili, da je zaostal za najjačjim klerikalnim kandidatom Hafnerjem.

V III. obrtniški kategoriji je prvotno izgledalo, da bo med naprednim kandidatom g. Ambrožičem in njegovim protikandidatom Lipovškom moral odločiti žreb. Pri ponovnem pregledu pa se je ugotovilo, da so bili oddani za obrtniško stanovsko listo trije glasovi več kot se je štelo prejšnji dan. Zato je bila proglašena izvolitev g. Josipa **Ambrožiča,** izdelovalca gredež v Ljubnem pri Podnartu in so torej vsi štirje napredni kandidati te kategorije izvoljeni.

Pri ponovnem pregledu I. trgovske kategorije je bilo ugotovljeno, da gg. Weixl in Stermecky nista dobila enako število glasov, ker je bilo na eni gremijalni kandidatni listi brisano ime gospoda Weixla in mesto njega zapisano ime g. Sterneckega. Na ta način je dobil gospod Weixl le 142, g. **Stermecky** pa 144 glasov. Tako je bil g. Stermecky proglašen za izvoljenega, g. Weixl, najagilnejši sotrudnik za zmago gremijalne liste pa je podlegel naključju, kar bo celokupno zavedno trgovstvo iskreno obžalovalo.

Končno se je volilna komisija odločila, da pristopi k žrebanju za ostale tri članska mesta v I. trgovski kategoriji. Žrebalo se je na ta način, da je v žari pripravil listke s kandidati vladni svetnik Senekovič v prisotnosti komisije, predsednik komisije, viš. s. s. Levičnik ki je bil določen, da žrebanje izvrši, se je medtem odstranil. Ko je bilo vse dobro «zmešano» se je predsednik vrnil v dvorano. Med člani komisije je vladala razumljiva napetost. Tu je posegel vmes član komisije g. Jean Schrey s svojim humorjem: «G. predsednik, zdaj pa potegnite iz žare g. Hienga». In glej! Gospod **Hieng** je bil prvi, za katerega je odločil žreb. G. Schrey: Pa še Elsbacherja! Žreb je v drugič prav dal gospodu Schreyu in g. **Elsbacher** je bil izvoljen. «Ta zadnjega jim pa šenkam» je dejal g. Schrey, pa je takoj pristavil: «Dajte nam še Cvenklja». In v tretjič je g. Schrey zadel. G. **Cvenkelj** je izvoljen. Tako se je humoristično zaključila tragikomedija klerikalne Jelačin-Ogrinove volilne borbe. Treba je bilo le še, da gg. Jelačin, Ogrin in Ložar sami kot člani volilne komisije v zaključnem volilnem protokolu «poraz svoje liste zapečatijo» — da se izrazimo tako, kakor je to pisal «Slovenec» pred volitvami o listi stanovsko zavednega trgovstva in obrtništva.

Zastopniki poraženih so končno izlili svojo jezo v nekaterih pritožbah, ki so jih dali na protokol. Navajali so očitke, o katerih niti v času ogorčene volilne borbe niso nič vedeli. Ko gubi ima pravo, da se ljuti.

Predsedništvo volilne komisije je sinoči do poznega večera sestavljalo obširni volilni protokol, ki ga bodo člani komisije tekom današnjega dne podpisali. S tem je volilno opravilo končano. Zbornica je izvoljena in se bo že z ozirom na mnoge neodložljive posle, ki jo čakajo, pač v najkrajšem času sestala. Zbornico skliče k prvi njeni seji minister za trgovino in industrijo.

Končni izid dolgotrajne in težke volilne borbe med koaliranimi strankami (SLS, SKS, NRS, Nemci in Jelačinova grupa) ter stanovskimi organizacijami obrtnikov, trgovcev in industrijcev je ta, da je koalicija spravila proti volji «Zveze industrijcev» v zbornico 3 člane industrijskega odseka, v boju s stanovskimi organizacijami trgovcev in obrtnikov pa po 5 članov obrtniškega in trgovskega odseka. Klerikalna koalicija je prodrla torej samo s **13** člani. Še usodnejši pa je rezultat, če se ga motri s stališča poedinih koaliranih grup. **Od 48 članov nove Zbornice je 30 zastopnikov naprednih stanovskih organizacij, klerikalci imajo z g. Jelačinom vred 8 mandatov. SKSarji so si priborili edinega Gezo Hartnerja, radikali 3, napredni Nemci enega, klerikalofilni Nemci enega, 4 člani zbornice so politično neopredeljeni, vsekako pa protiklerikalni.**

SDS in „sporazum“

V uvodniku z dne 26. p. m. smo razpravljali o politiki sporazuma ter smo m. dr. povdarili, da je mogel vsak dober državljan podpisati **besedilo** »sporazuma«, ki je bil sklenjen l. 1925. med NRS in HSS, saj je v prvi vrsti vseboval obljubo radičevcev, da bodo lojalno sodelovali na popolni provedbi Vidovdanske ustave in je bila z njim zapečatena kapitulacija Radičevih separatističnih gesel. Pokazali pa smo, kako je radičevska politika ta sporazum zlorabila, ker se ji je brez potrebe žrtvoval Nacijonalni blok. Ako pomeni »sporazum« brezpogojno priznanje ustave, potem je to le druga beseda za stvar, ki jo tudi mi zastopamo. V tem smislu smo rekli, da ni treba napustiti »sporazuma«, temveč ga je treba le še spopolniti in predvsem izvajati.

Včerajšnje beograjsko »Vreme« dela iz naših izvajanj senzacijo, proglaša jih za značajen moment v našem političnem življenju ter deducira, da zastopamo slovenski samostojni demokrati v vprašanju sporazuma posebno stališče. Naravno, da mi ne moremo avtentično zastopati stališča celokupne SDS, vendar se nam, zasledujoč izjave njenih voditeljev zdi, da naš članek lahko podpiše vsak vodja in član SDS. Nikdar namreč ni nihče od SDS trdil, da same stvarne vsebine «sporazuma», kakor je bil žal zelo kasno objavljen, ne bi mogel podpisati. Ni **nismo** temu dostavili, da je bil »sporazum« potreben, ker še vedno trdimo, da je bilo rušenje Nacijonalnega bloka historična pogreška. Javnost pa »sporazuma« ni vzela tako, kakor je bil **napisan.** G. Radić je še nedavno v Ženevi primerjajoč »sporazum« z mednarodnimi pogodbami naznačil, kako ga je razumela HSS. V tem oziru moramo objektivno priznati, da je radikalna stranka letos zlasti po g. Uzunoviću izjavila, da sporazuma ne shvača preko naravnega smisla njegovega teksta in ga torej smatra le kot pogodbo dveh strank za vodstvo drž. poslov na podlagi temeljne želje, da se integralno provede ustavo. Tak sporazum ni za SDS nobeno strašilo, kajti ta cilj je tudi njen cilj. Zdi se nam pa, da je HSS svoj podpis na »sporazum« dala samo mehanično, mentalno pa je, kakor vsa praksa kaže, ostala na starem stališču. Tu pa je izvor vseh težav režima RR, ki očividno ni sposoben provesti to, kar je julija 1925 podpisal. V slučaju, da provedbo ustave in s tem temeljno idejo sporazuma prevzame nova kombinacija, bo seveda HSS v težkem položaju, da bo morala pobijati, kar je poprej podpisala.

H krizi „Slavenske banke“ d. d.

Iz Zagreba se poroča, da je trgovska sodnija postavila »Slavenski banki« d. d. komisarja (sekvestra) v smislu zakona, ki ima rok v 30 dneh razčistiti stanje zavoda. Imenovan je D, Bašić. Iz tega je videti, da se bo 14dnevni rok za predložitev bilance podaljšal. To je pravilno, kajti zavod s toliko mrežo filijalk ne more čez noč zaključiti svojih računov v sklepčno celoto. V tem pa se materijal za odgovornost »Banque des Pays« zgoščuje v čisto konkretne oblike. Zlasti se to pokazuje glede vrednostnih papirjev »Slavenske banke«, ki jih je »Banque des Pays« po svojih uradnikih za hrbtom upravnega odbora »Slavenske banke« takorekoč sama sebi zastavila.

Beograd. 1. oktobra r. Včeraj je prispel v Beograd tajnik Saveza bančnih uradnikov Jugoslavije iz Zagreba Kurtagić, da intervenira pri ministru za socijalno politiko za saniranje prilik v Slavenski banki. Intervencija se je zgodila radi tega, ker bi z likvidacijo Slavenske banke prišla v nevarnost eksistenca 372 uradnikov in nameščencev z rodbinami vred.

Politične beležke

Niti hrvatski federalisti ne marajo klerikalnih avtonomistov

Za nedeljo dopoldne so sklicali v Brežicah shod radičevci, obenem pa se vrši tudi klerikalni shod, na katerem bo govoril dr. Korošec. Zadnji »Dom« piše, da je dr. Korošec povabil na svoj shod kot glavnega govornika dr. Trumbića, ker je baje mnenja, da je »hrvatski seljaški narod zares zapustil HSS in Radića ter prešel k ferijalcem (federalistom) in dr. Trumbiću, in da mu bo dr. Trumbić kot glavni govornik privabil kakih tisoč hrvatskih poslušalcev.« »Dom« pravi, da se bodo v nedeljo v Brežicah dr. Koroščevi pristaši lahko prešteli na prste, dr. Trumbićevi se pa niti šteti ne bodo mogli, ker jih ni. Sedaj se je tudi oglasil »Hrvat«, ki piše v včerajšnji številki: »Osebno glasilo predsednika HSS laže prav tako bedasto tudi po povratku g. predsednika, kakor je lagalo pred njegovim odhodom v Ženevo. »Dom« servira svojim čitateljem, da je dr. Korošec pozval dr. Trumbića na svojo skupščino, ki jo je sklical za 3. oktobra v Brežice. Niti ni dr. Korošec pozval dr. Trumbića, niti ne bi dr. Trumbić šel, ako bi ga dr. Korošec povabil, pa so zaradi tega neumne laži predsednikovega glavnega organa brez kake podlage.« Glasilo hrvatskih federalistov torej ogorčeno odklanja domnevo, da bi se mogel njihov vodja udeležiti dr. Koroščevega shoda. Niti hrvatski federalisti, ki so po svojem državnopravnem programu najbolj sorodni klerikalnim avtonomistom, nočejo iti z dr. Koroščem. Vprašanje je sedaj, kje imajo klerikalni avtonomisti sploh kakega zaveznika? Menda res samo v Rimu.

«Slovencu» so volitve sapo zaprle

Zlasti za klerikalce porazen uspeh zborničnih volitev je »Slovencu« že včeraj sapo popolnoma zaprl; kajti včerajšnji »Slovenec« nima o zborničnih volitvah **niti besedice,** kakor, da bi jih ne bilo in kakor da »Slovenčevi« bralci niso vredni, da bi jim priznal resnico. »Slovenec« v neljubih mu situacijah svojim pristašem sploh rad zamolči važne dogodke. V zadnjem času je n. pr. popolnoma zamolčal izstop iz cerkve ter civilno poroko prof. dr. Izidorja Cankarja. Molči kakor grob na naše očitke glede poskušenega narodnega izdajstva nad koroškimi Slovenci pri »Družbi sv. Mohorja«. Sedaj pa hoče s hinavsko molčečnostjo preslepiti svoje bralce tudi glede poraznega izida zborničnih volitev. Naj le tako nadaljuje! Bodo čimpreje misleči njegovi pristaši spoznali kako nesolidna in nemoralna je pisava glavnega glasila SLS.

Za revizijo tiskovnega zakona

Na kongresu JNU na Cetinju je bila sprejeta naslednja resolucija:

Razpravljajoč o položaju tiska pod režimom novega tiskovnega zakona kongres jugoslovenskih novinarjev, ki se je vršil na Cetinju 27., 28. in 29. septembra 1926. ugotavlja:

1.) Da se je v teku tega leta, odkar je stopil ta zakon v veljavo, pokazalo več kot dovolj močno, kako zelo škodljiv je ta zakon za pravilno vršitev vloge, ki pripada tisku v javnem življenju države.

2.) Da se tiskovni zakon niti tak, kakršen je, ne uporablja pravilno, temveč, da oblasti vrše pogosto velike zlorabe, ki tisk gmotno uničujejo in mu odvzamejo vsako možnost posluževati se onih svoboščin, ki so mu zajamčene z zakonom. Tako se je n. pr. pokazalo, da policija preprečuje razširjanje listov tudi če pristojno sodišče prepoved ukine.

3.) Da oblasti še nadalje uporabljajo zakon o zaščiti države za tiskovne prestopke, četudi se v novem tiskovnem zakonu nahaja poseben paragraf, ki se tiče dejanj po zakonu o zaščiti države.

4.) a.) Da se proti vsem novinarjem, obskovnem zakonu, v zaporu ne postopa po onih določbah ki so predpisane v tem zakonu samem.

Kongres zahteva radi tega:

1.) Da se naj ves tiskovni zakon podvrže najširši reviziji tako da bo svoboda javne besede zajamčena v najvišji meri.

2.) Da se naj do njegove revizije zabrani oblastem vsaka zloraba.

3.) Da se proti tisku in dejanjem storjenim potom tiska, postopa edino po tiskovnem zakonu.

4.) a.) da se protiv sem novinarjem, obsojenim po tiskovnem zakonu, uporablja custodia honesta. Kongres nalaga centralni upravi dolžnost, da naj odpošlje resolucijo parlamentu in vladi ter pri obeh podvzame korake za njeno odobritev. b.) Da se sestavi posebna komisija novinarjev in politikov, interesiranih na svobodi tiska, ki naj čimprej pripravi podroben načrt o izpremembi sedanjega tiskovnega zakona. c) Da se naj preišče krivda bivšega urednika «Novosti» Koste Krajšumovića, zaradi katere je obsojen na izvršitev kazni v Požarevcu, in zakaj je bil maltretiran ter aretiran brez kakšne obsodbe, ter da se zavzame za njegovo amnestijo.

Razen tega zahteva kongres od zunanjega ministra, naj se zavzame za naše novinarje v inozemstvu, da ne bi bili izpostavljeni preganjanjem. Istotako, da se zaščitijo naši novinarji predvsem v Italiji in da se v slučaju potrebe uporabije retorzije.

Končno je kongres votiral vsoto 80.000 dinarjev za preganjane novinarje.

Jugoslovenski novinarji v Črni gori

(Od Kotora do Cetinja.)

Cetinje, 28. septembra

V torek ob 6. uri zjutraj. Na takšnem potovanju po našem Balkanu je treba tudi pri pošiljanju pošte dobre strategije. Pošto odvaža iz bivše črnogorske prestolice državni avtobus ob pol 8. zjutraj v Kotor, odkoder jo zapelje v svet parnik ob 14. uri.

Kotor smo včeraj zapustili okrog 16. ure. In vendar je do vrha kotorskih brd žgalo solnce, da smo se vili v avtomobilih brez sukenj. V 27 avtomobilih smo hiteli čez vratolomne serpentine, ki jih je do vrha nad 40. Vsekane so v skalo; ob robovih, kjer pada strmina v prepade do sto in več metrov, je kamenita ograja večinoma razrušena. Čas gloda tudi kamenje, za investicije pa seve ni »budžetne« možnosti. Kdor ima dobre živce, uživa s polnim duškom med to res bolj romantično kot lepo vožnjo vso mogočnost krasote naše jadranske obale. Pokojno leži Kotor v svojem tihem zalivu, nobena burja, niti veter ne more do njega. Mestece pa je s prevratom izgubilo na svoji gloriji obmejne trdnjave, izgubilo svojo močno posadko 5000 vojakov in zabredlo v pasivnost. Rešiti bi ga mogel le tujski promet, jadranska železnica, moderni hoteli, za katere pa bi bilo treba seve milijone, ki jih v Kotoru nimajo. Strašna pa je golota ogromnih skal nad mestom:. samo na levi strani leži dolinica, ki jo namakajo iz morja in ta je še sedaj pestro zelena, rodovitna, da stane krompir v Kotoru kg komaj 75 par, govedina 8 Din.

Malo pred višino 1000 m je vzidan v skalo velik mejnik proti Črni gori, do kamor je včasih segalo Nikitovo kraljestvo. In že se nagnemo v dolino, a pred nami zopet novo morje strašnih razjedenih skal, kolosov, ki so včasih redko obraščeni z nizkim grmičevjem. Vendar je po njih vse polno čred ovac, tudi krave se spenjajo po teh pečinah in trgajo borno zelenje. Iz prepada svetlika majhna njivica, po žlebu koraka konjiček s tovorom na hrbtu. Ob cesti redke, a snažne kamenite hišice z velikimi okni, pred njimi narod izrazitih lepih obrazov v snažnih narodnih nošah. Ženske milih oči, lepih lic z dolgimi črnimi kitami okrog glave, izza kite košček črne halje, vse v belih opankah, kot je belo kamenje njihove domačije. Neprisiljeno, bratsko nam kličejo »dobrodošli«. Po strmini stopa Črnogorec z rdečo suknjo, njegovo tipično čepico in palico, od druge strani mlada Črnogorka z dečkom, oba neseta vodo. Čermakove slike nam stopajo pred oči. Težko nam je, ko hitimo z avtomobili skozi to trdo življenje. Odkod tem ljudem ona sila, ki so jo pokazali v stoletnih borbah za svobodo svoje krušne domovine, kamenitih brd?

Zopet se vzpenjamo po serpentinah, dokler ne zavozimo v novo dolino, vas Njeguš, rojstni kraj kralja Nikite in vladike Rada. Obe hišici skromni, toda čisti in ponosni, še stojita. Predsednik občine Vaso Otašević nas pozdravlja v nošnji črnogorskih patricijev, dolgi modri suknji, rdečem telovniku, zlatih našivkov, za pasom samokres, in mož krepko povdarja: »Žrtvovali smo vse s srcem, da se naš trolmeni narod končno ujedini, in srečni smo, da prvi pozdravljamo jugoslovenske novinarje v Črni gori!« Krog njega narod, žene in starci, bivši Nikitovi oficirji, več ur so prišli iz svojih brd, da nas pozdravijo. Tudi pogoščajo nas z domačim sirom, kruhom, mesom in pivom. Njeguš ima 500 hiš, šolo s tremi razredi in 16 cerkva z dvema popoma. Kaj bi, kamenja je dovolj, pa si postavi vsak močnejši vaščan svojo cerkvico.

Svež gorski zrak veje, ko brzimo v strmih ovinkih v novo dolino. Električne luči nas pozdravljajo s Cetinja. Končno smo tam, med narodom, ki nas res s srcem pozdravlja z županom Tomo Miloševićem. Krog njega garda cetinjskih veljakov, zopet vsi v svojih črnogorskih odelih, vsako pleme s svojimi posebnostmi. Godba igra, po hišah zastave in narod pozorno sledi govorom. S povorko gremo skozi mestece, žene z otroci na rokah z nami. V domu Svobode, bivšem črnogorskem parlamentu, otvarja predsednik Krešo Kovačić kongres jugoslovenskih novinarjev. Tudi tu hočejo Črnogorci med nami, mlado in staro vre v dvorano, ki je res natrpano polna. Vladike delajo red, odločno, a ljubeznivo. Potem nas razvozijo na stanovanja. Novinarji so vse dneve gostje cetinjskega mesta in »gradjanstva«. Ubodi so Črnogorci, a zlatih src. Njihova gostoljubnost nima meja. To vidimo prvi večer. Pozno v noč se razgovarjamo z gazdo. Tudi Cetinje kot vsa Črna gora ima svojo veliko bol: mnogo so izgubili s spremembo ob prevratu. Sedaj bi trebalo vsaj železnice k morju. Trebalo pa bi izgradili samo 28 km in lokomotiva bi zavozila s Cetinja preko Lovčena v Budvo k morju. »Kaj pravijo Vaši poslanci?« vprašam ljubeznivo gazdo. »E, pa sedem jih imamo in vsak je od druge partije, obljubljajo vsi, tudi ministri, kadar prihajajo na agitacijo, uspehe pa vidite.« Nekaj vrže vsaj tujski promet, ko se privažajo goste iz Dubrovnika na ogled Cetinja, največ je Nemcev, potem Čehov in Angležev. Ob dobrem črnem vinu, žlahtni kavi in še slajšem črnogorskem grozdju se zvečer poslovimo od gazde, da se po 51-urni vožnji po vlaku, parniku in avtomobilih zopet prvič vležemo v belo posteljo.

Dr. Avg. Reisman

Shodi SDS v Prekmurju

V nedeljo, dne 26. septembra se je vršila vrsta javnih shodov narodnega poslanca dr. Pivka po srednjem Prekmurju, spadajočem k srezu Dol. Lendava. V **Beltincih** je govoril dr. Pivko pred 250 volilci. Shod se je vršil v hotelu Kroni v polni gornji dvorani ob 9. dopoldne.

V občini Renkovci pri Turnišču, kjer še naši pristaši niso organizirani v posebni krajevni organizaciji, se je vršil ob 13. uri prvi shod naše stranke, katerega se je udeležilo okrog 90 domačinov. Po shodu so se oglašali novi pristaši in sklenili so, da se osnuje v občini krajevna organizacija.

Ob 4. popoldne se je vršil tretji shod v **Melincih** ob Muri ob navzočnosti okoli 100 volilcev, večinoma že organiziranih članov naših organizacij v Melincih in Gor. Bistrici.

Ob 7. zvečer se je predstavil narodni poslanec članom nove marljive organizacije v **Ižakovcih.** Tukaj so se zbrali razen naših pristašev v velikem številu tudi drugi domačini. Na vseh imenovanih shodih je dosegel govornik popoln uspeh in ni nikakšnega dvoma, da je storila naša stranka s temi shodi krepak korak naprej.

V srednjem Prekmurju smo bili ob zadnjih volitvah razmeroma slabi in neorganizirani, danes pa imamo v svojih organizacijah zbrane najvplivnejše domačine.

Zaradi velike oddaljenosti srezke organizacije SDS v Dol. Lendavi od občin na severu tega sreza se je čutila potreba, da se osnuje v okviru srezke organizacije novo okrožje s sedežem v Beltincih za občine Beltinci, Ižakovci, Odranci, Bratonci, Melinci, Gor. Bistrica, Srednja Bistrica, Dol. Bistrica, Trnje, Gančani, Dokležovje, v katerih že imamo krajevne organizacije, in za občine Turnišče, Renkovci, Lipa, Gomilica, Črenšovci, Lipovci, v kojih naši pristaši še niso organizirani. V nedeljo dne 26. t. m. se je vršil pod predsedstvom narodnega poslanca dr. Pivka ob 7.30 dopoldne v Beltincih pri g. Horvatu sestanek delegatov navedenih organizacij in zaupnikov iz ostalih občin, na katerem se je izbral okrožni odbor. Predsednik je g. Štefan Vörös, čevljarski mojster v Beltincih, tajnik g. **Ant. Glavnik, in šest odbornikov iz raznih najbližjih organizacij.**

Krajevna organizacija SDS v Veržeju je priredila v soboto 25. sept. sestanek s poučnim predavanjem o monopolih, ki ga je imel narodni poslanec dr. Pivko. Predavanja se je udeležilo tudi nekoliko klerikalcev.

Seja celjskega občinskega sveta

Celje, 1. oktobra

Začetkom občinske seje je sporočil župan dr. Hrašovec, da je odložil občinski mandat g. ravnatelj Mirko Gruden. Na njegovo mesto je poklican g. Franc Vidmar član kluba Delovne večine, ki je bil pri seji že navzoč. Na interpelacijo glede nakupa dveh črnih pogrebnih konj je poročal g. župan, da je dal ugotoviti primerno ceno po dveh strokovnjakih, ki sta izjavila, da je ista popolnoma umestna.

Za pravni in personalni odsek sta podala poročilo občinska svetnika gg. dr. Kalan in prof. Mravljak. V zvezi z reorganizacijo občinskih podjetij in z ozirom na razširjenje delokroga mestnega magistrata, ki je dobil nazaj velik del obrtnega referata, se razpiše na mestnem magistratu pogodbeno mesto drugega konceptnega uradnika. — V domovinsko zvezo se sprejme g. Makso Žagar. — Ob savinjskem nabrežju pod Kapucinskim mostom so postavile nekatere stranke kole za sušenje perila. Mestni občinski zastop sicer dovoljuje to tudi v naprej, pač pa naroča mestnemu magistratu, da obvesti stranke, da se vrši sušenje na občinskem svetu in da ima občina pravico strankam uporabljanje tega prostora vsak trenutek odpovedati. — Ubožni svet se je v smislu zakona izpopolnil tako, da se vpokličejo vanj še svečeniki vseh treh veroizpovedovanj v Celju in mestni fizik.

V smislu štajerskega deželnega reda ima mestni magistrat pravico, zahtevati od strank, ki renovirajo fasade svojih zgradb, da predlože tozadevne načrte in vzorce barv mestnemu magistratu. Ker se izvršujejo tudi v Celju neokusne reklame in fasade, bo mestna občina v bodoče postopala v smislu teh določil štajerskega deželnega reda. Razen tega pa se izvoli za presojanje okusnih fasad in reklam poseben sosvet, v katerega se odpošljejo poleg uradnega predstojnika gg. dr. Kalan, dr. Ogrizek in Leskovšek.

Jadranska banka se protivi vknjižbi klavzule, da mora podreti svojo stavbo v Aleksandrovi ulici v slučaju, ako se izvede od mestnega stavbnega urada projektiran stavbni načrt, dasiravno je na to pred gradnjo svojega poslopja že pristala. Občinski svet vztraja pri zahtevi, da se tozadevna klavzula, ki jo je Jadranska banka v pogodbi že podpisala, tudi vknjiži.

Odklonjena sta bila priziva gostilničarke Josipine Lavrenčak «Pri kroni» in Franca Bergerja v Gosposki ulici proti denarni globi, ker nista v redu pobirala nočnega davka. V načelu je bil sprejet predlog, da se predlaga ob priliki prihodnjega proračuna velikemu županu, naj bi spremenil naredbo, ki se tiče nerednega pobiranja cestne naklade v tem smislu, da ne bi bila mestna občina prisiljena izreči proti strankam najvišje, t. j. 20kratne kazni, ampak da bi ji bila dana prilika izrekati kazni v iznosu 1 do 20kratnega zneska neplačane cestarine.

Veliki župan mariborske oblasti je poslal mestni občini odlok ministrstva vojne in mornarice od 6. avgusta 1926., po kateri naj bi mestna občina skrbela za nastanitev vojaštva in bi torej odslej ne dobivala za svoje objekte nikake najemnine. Mestna občina bi morala tudi skrbeti za popravila vojašnic. Mestni občinski zastop stoji na stališču, da so prostori, kjer stoji Aleksandrova vojašnica, augmentacijsko skladišče in smodnišnica last mestne občine. Ni zakona, ki bi mogel na tem kaj spremeniti. Zakon o ustrojstvu vojske in mornarice čl. 319 pravi, da zemljišča za postavitev vojaških zgradb daje država, če je potrebna velikost tega zemljišča večja od 15 arov. Drugače pa ga daje občina od svojega sveta. Čl. 320. pravi, da daje zemljišče država in je tedaj jasno, da te zgradbe niso bile nikoli in tudi ne morejo ponovem zakonu postati državna last. Ako pravi čl. 319. da mora dati zemljišče občina, bi to veljalo le za prihodnost, ne pa za preteklost. Sicer pa velja to samo za zemljišča, ne pa za stavbo. Zakon od 11. VI. 1879. št. 93. oziroma od 25. VI. 1895. št. 100 pa tudi nikjer ne pravi, da bi stavbe, ki so bile zidane za nastanitev vojaštva oziroma v vojaške svrhe, sploh kdaj postale erarična last. Mestni zastop vztraja pri nadaljni najemnini in bo istočasno opozoril tudi ministrstvo pravde, da ono pouči ministrstvo vojne in mornarice o napačnem tolmačenju zakona.

Svoječasni predlog občinskega odbornika g. Korena, naj se odpove vojaški upravi smodnišnica, je bil sprejet v tej obliki, da se vojaški oblasti priporoča, naj si poišče zato primernejši prostor, ker se je pripetilo pri dosedanjem skladišču smodnika že več nesreč.

V imenu finančnega sveta je poročal predsednik g. dr. Božič: odpove se najemninska pogodba dosedanjima najemnikoma enega dela takozvanega Higersperge,jevega posestva v bližini mestnega parka, ker se bo ta del pogozdil. Mestnim uslužbencem se prodajo po primernih cenah razpoložljiva drva v mestnem gozdu. Za nabavo premoga se jim je dovolil predujem 25.000 dinarjev. Odklonjene so bile prošnje onih mejašev na hribu Sv. Jožefa, ki žele v svrho arondacije nakupiti sosednje parcele. Obravnavale se bodo te prošnje šele tedaj, ko bodo v poštev prihajajoče parcele že zazidane. Prodajo se na mestnem posestvu stavbne parcele gg. Francu Žuži, Josipu Peštaju in Maksu Žumru pod pogojem, da gradijo po stavbnem načrtu, ki ga odobri mestni stavbni urad, stanovanjske hiše najpozneje do konca l. 1927. (Občinska seja se še nadaljuje.) —

Naši kraji in ljudje

Veliki župan v poplavljenih krajih

Veliki župan dr. Baltič je včeraj dopoldne obiskal v spremstvu gradbenega direktorja inž. Krajca, šefa oddelka za gradbo hudournikov inž. Fazana in logaškega srezkega poglavarja Poklukarja od vremenske katastrofe najhuje prizadeto občino Žiri. V imenu občine je pozdravil vel. župana in ostala gospoda žirovski župan Primožič, ki se je pridružil obhodu. Veliki župan si je podrobno ogledal ves opustošeni teritorij ter se osebno prepričal, kako veliko škodo je prizadejala poplava nesrečnemu prebivalstvu. Polja so daleč nakrog opustošena, deloma popolnoma devastirana. V Selu je porušenih 13 hiš; dve od njih sta popolnoma izginili pod velikim plazom, ki jih je tako naglo pokopal, da iz hiš ni bilo mogoče rešiti niti živine. Ljudje so si rešili le golo življenje. Devet hiš bo treba podreti in sezidati nove.

Prebivalstvo je videlo v navzočnosti g. velikega župana resno voljo vseh merodajnih faktorjev, da se jim hitro pomaga, kar jim je bilo v obupnem položaju v veliko tolažbo. Zlasti mnogi mali posestniki, čevljarji, so izgubili vse svoje imetje, stroje in orodje. Veliki župan je razdelil na kraju nesreče 13.000 Din, ki jih je dal na razpolago za prvo pomoč oblastni odbor Rdečega križa v Ljubljani za najbednejše med prizadetimi. Razen tega je obvestil župana g. Primožiča, da bo Rdeči križ z vso vnemo pomagal pri obnavljanju porušenih domov ter pri pomožni akciji, ki se bo vršila pod egido Rdečega križa. Inž. Črnivec od Gradbene direkcije je dodeljen Rdečemu križu in je dobil nalog, da na kraju katastrofe zbira podatke in študira možnost vzpostavitve porušenih in poškodovanih hiš. V Žireh je ostal tudi inž. Fazan, ki bo proučeval tamošnje hudournike in zlasti preštudiral vprašanje zgraditve ceste Račevo-Vrhnika, ki edina more v bodočnosti zasigurati, da v slučaju kake ponovno nesreče Žiri ne ostanejo odrezane od sveta. Inž. Fazan bo dalje preštudiral vprašanje preložitve cevovoda električne centrale, da se zasigura tej važni ustanovi nemoten obrat.

Pozno popoldne se je g. veliki župan vrnil čez Logatec v Ljubljano. Cesta Žiri-Log, ki je bila podsuta na treh krajih, je že zopet v redu. Cesta iz Žirov v Poljansko dolino pa bo za dolgo dobo nesposobna za promet, ker je na dveh krajih popolnoma izginila. G. veliki župan se je mudil predvčerajšnjim tudi v Medvodah, v Sori in na Viču ter si ogledal tamošnja opustošenja. Srezki poglavar dv. sv. dr. Ferjančič pa je včeraj obiskal Polhograjsko dolino ter razdeljeval prvo podporo Rdečega križa. Tudi v Medvodah je bilo razdeljeno nekaj podpor iz sredstev Rdečega križa. Prihodnje dni pa bodo tudi za Poljansko dolino na razpolago sredstva za prvo pomoč.

Ogromna vodna energija pri zadnjih poplavah

1,850.000 konjskih sil!

V četrtkovi številki »Slovenskega Naroda« je bil objavljen zanimiv račun o množini vode, ki je v dnevih 27. in 28. septembra padla na prizadete pokrajine. Na 600 kvadratnih kilometrov je pri povprečni višini podavine od 1 decimetra padlo v teh dneh 60 milijonov kubičnih metrov vode, ki se je morala odteči v kakih 24 urah.

Ta račun, ki je zelo točen, lahko vzamemo za podlago, da izračunamo energijo vodnih mas, ki so pustošile po dolinah. Ako vzamemo izliv Ljubljanice v Savo (približno 200 m) kot najnižjo točko in kot srednjo višino v padavinskem ozemlju višino 460 m, dobimo padec od 200 m. Ako je voda odtekala 24 ur, potem je znašala njena energija 1,850.000 konjskih sil ali 1,360.000 kilowattow, to je polovica vseh pri nizki vodi izrabljivih vodnih sil v Jugoslaviji.

Upoštevajoč dejstvo, da opustošeni kraji sami ležijo precej visoko in da je mnogo vode odteklo po stranskih strugah, kjer ni napravila velike škode, vzemimo samo eno desetino gori izračunane energije, to je 185.000 k. s., pa dobimo energijo, ki je enaka vsoti vseh do sedaj tehnično izrabljenih vodnih sil v vsej naši kraljevini. To je energija, ki je v sodobni visoko razviti tehniki ni lahko najti primera. Naša najmočnejša vodoelektrična centrala v Falj na Dravi ima samo 47.000 k. s. in najjačja nemška naprava Walchensee na Bavarskem dosega v skrajni potrebi 150.000 konjskih sil. Sedaj lažje razumemo, da so bili v teh dneh vile, hiše, kameniti nasipi, jezovi in celo železobetonski mostovi le igrača teh ogromnih vodnih sil.

Še interesantnejši je sledeči račun: ako bi vseh onih 60 milijonov kubičnih metrov vode, ki jih nima niti Blejsko jezero, zajezili in pustili vodo počasi odtekati, izrabljajoč pri tem v turbinah njeno silo, bi lahko celih šest mesecev gnala veliko vodoelektrično centralo za 10.000 konjskih sil. Ljubljana pa, ki rabi le eno tretjino te energije, bi lahko imela poldrugo leto zastonj razsvetljavo. F. Š.

Protestni shod stanovanjskih najemnikov

Maribor, 1. oktobra

Snoči se je vršil v veliki Götzovi dvorani protestni shod mariborskih stanovanjskih najemnikov, kakršnega še Maribor ni doživel. Udeležba je bila ogromna iz vseh slojev tako, da je bila dvorana z galerijami vred natlačeno polna. Posebno velika je bila udeležba s strani državnih nameščencev in upokojencev, železničarjev in delavcev vseh kategorij.

Protestni shod je otvoril in vodil g. Mohorko, predsednik društva stanovanjskih najemnikov za Maribor in bližnjo okolico. V svojem govoru je pojasnil kritični položaj, v katerem se nahajajo vsi najemniki brez izjeme, zlasti pa še v Mariboru, vsled pomanjkanja družinskih stanovanj in premajhne agilnosti mestne občine, dočim država do sedaj še sploh ničesar ni storila za najbednejše, ki so že brez stanovanj ali pa jim v doglednem času preti deložacija. Posebno kritičen je položaj v Mariboru, kjer leži še 840 nerešenih prošenj za stanovanje pri stanovanjskem sodišču, medtem ko je že samo letos vloženih 300 odpovedi stanovanj, v 78 slučajih pa se je že izvršila deložacija. To so razmere, ki kar kličijo za odpomoč — obeta pa se zmanjšana zaščita in zvišanje najemnine na zlato pariteto.

Po izvajanjih predsednikovih je govoril v imenu društva državnih nameščencev in upokojencev g. prof. dr Pečovnik, v imenu obrtnikov g. Miha Vahtar, nato gg. Eržen in Bahun, končno pa sta podala izjave v imenu svojih parlamentarnih klubov gg. državna poslanca dr. Pivko in Vesenjak.

Sprejetih je bilo več resolucij. Prva se pošlje brzojavno min. predsedniku, ministru za socijalno politiko in odboru za stanovanjski zakon, v kateri se spričo akutne gospodarske krize v celi državi in znižanja prejemkov državnih nameščencev protestira proti nameravani ukinitvi stanovanjske zaščite in vsakršnemu znižanju najemnin in zahteva podaljšanje sedanjega stanovanjskega zakona najmanj do leta leta 1930 z izpremembami v smislu predlogov zveze društev najemnikov. G. veliki župan se prosi, naj s svoje strani podpre akcijo najemnikov in pravočasno opozori ministra za socijalno politiko na posledice, ki bi nastale po morebitni ukinitvi stanovanjskega zakona.

Mestni svet mariborski se poziva, da nadaljuje gradbo stanovanjskih hiš in da postavi barake kot zasilno streho za deložirane družine, hišni posestniki pa se opozarjajo, naj upoštevajo, da najemniki sami niso povzročili težkega položaja, v katerem se vsi brez izjeme nahajamo.

PLESNE ATRAKCIJE:
Folies-Bergère,
Moulin Rouge
Casino de Paris.
Pazite na razstavljene slike!
Pride v kino «Dvor».

Težka železniška nesreča v Črnomlju

Postajenačelnik Srakar smrtno ponesrečil.

V Črnomlju se je zgodila včeraj ob 9.20 zvečer težka železniška nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Stroj tovornega vlaka je povozil postajenačelnika v Semiču, g. Mihaela Srakarja. Odrezal mu je obe nogi in zmečkal prsni koš, da je nastopila takoj smrt. Kako se je pravzaprav zgodila nesreča, še ni znano. Pokojni je bil v 44. letu in doma iz Kranja in je bil na Dolenjskem splošno priljubljen. Zavzemal se je posebno za okrasitev postaj s cvetkami.

Smrt tihotapca v valovih Mure

V torek, 28. septembra, sta zvaničnika finančne kontrole, Pavel Černe iz Litije in Franjo Petković iz okolice Čakovca, na službenem obhodu zapazila ob bregu Mure pri Kotoribi tisoč korakov pred seboj na madžarski strani, pet oseb, ki so z vsemi močmi gonile čoln proti naši obali. Boječ se, da jima tihotapci ubežijo, sta zaklicala: «Imenom zakona, stoj!» Prestrašeni tihotapci so se obrnili in hoteli nazaj na Madžarsko. Naša finančna organa sta oddala nato dva svarilna strela v zrak. To je povzročilo med tihotapci paniko. Misleč, da so v nevarnosti za življenje, so v razburjenju izgubili v svojem malem čolnu ravnotežje in poskakali kar v obleki v vodo. Le z največjo težavo so štirje priplavali na madžarsko stran, petega pa je odnesla Mura s prevrnjenim čolnom vred in petimi balami tobaka s seboj. Najbrže ni znal plavati. Eno balo tobaka in čoln so vjeli finančni organi pri pontonskih mlinih, tihotapec pa je našel grob v valovih umazane Mure.

Star medjumurski pregovor pravi: «Medjumurski tihotapec se izpreobrne, kadar se v Muro zvrne.»

Kmetje love plavje na improvizirani brvi čez Šujico.

Z ljubljanskega dna

Ljubljana, 1. oktobra.

V mestu je izzvala zadnje dni veliko senzacijo aretacija babice G., ki se je pečala z odpravljanjem človeškega plodu. Aretacijo je povzročil zanimiv slučaj. Neki peskovski pomočnik se je spral s svojim dekletom, Ano Z. iz Šiške. Dekle mu je hotelo skakati čez ojnice in se oprijeti drugega ljubčka. Bila pa je nosna, kar ji je postalo v napotje. Šla je zato k svoji znanki Francki E., o kateri je vedela, da ima z babico G. zveze. Ta jo je takoj peljala k babici, ki ji je za lep denar pomagala. Za njen čin pa je zvedel njen prvi fant, ki si je želel otroka in zadevo prijavil oblasti. Uvedena je bila takoj preiskava, G. je bila aretovana, enako Ana Z. ter posredovalka med babico in njo E. Policija je tekom zadnjih dni ugotovila, da se je G. sploh pečala z odpravljanjem ter je pričakovati v tem pogledu še raznih odkritij.

Detektiv je včeraj zvečer aretoval v mestu nevarnega skrunilca deklet in perverzneža, Valentina H., uslužbenega pri družbi Wagon Lits v Zagrebu. Perverznež je bil v Ljubljani na orožnih vajah. Ko pa je rok potekel, je ostal v mestu še nekaj dni v civilu in pridno zasledoval po cestah mala dekletca in dečke, hodil tudi v predmestja in se sukal po potih v Tivoliju. Pred nekaj dnevi je ustavil 9letnega Vinka R., s katerim je počel razne perverznosti. Skrunilec ga je spraševal tudi, ali ima kako sestrico in poskušal priti v stik tudi z njo. Za molčečnost mu je dal nekaj dinarjev in ga poslal nato v kinematograf. Včeraj dopoldne se je izprehajal H. po Mestnem trgu in naletel v neki veži na 9letno hčerkico nekega tamošnjega trgovca. Jel ji je takoj ponujati denar, jo zadržaval s prijetnimi besdami, slednjič pa jo je jel božati in jo skušal oskruniti. Po naključju je prišel tisti hip v vežo Vinko, katerega se je skrunilec ustrašil in zbežal. Na Vinkovo klicanje je prihitel dekličin oče, ki je poklical stražnika in mu povedal dogodek. Nesramneža so že včeraj izsledili in gotovo ne uide najstrožji kazni.

Že davno priznana in poznana največja in najcenejša izbera moške in ženske konfekcije je samo pri tvrdki
O. Bernatovič

Najnovejši BUSTER KEATON film
Busti
v veselimu veselja, radostnega smeha in zabave
Hočem samo njo
Predstave danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
KINO „DVOR" najmodernejše kino gledališče Ljubljane. Telefon 730.

Plaz v Srednji vasi nad Poljanami
je zasul cesto 3 m visoko.

V dolini strahote in velike žalosti

Visoško polje opustošeno. — Posamezni kraji še vedno neprizstopni.

Poljane, 30. septembra.

Dnevi groze so za nami, ostalo pa je še trpljenje in beda. Naš rojak, dr. Ivan Tavčar, opisuje v noveli «Vita vitae meae» silno povodenj Ločilnice, ki prihaja s hribov desno Blegaša in je tedaj po ustnem sporočilu odnesla tedanjo poljansko mežnarijo. Velika opustošenja je napravila tedanja poplava, strašna so bila lanska razdejanja, vse pa prekaša po grozi in škodi sedanja. Šele sedaj, ko vode odtekajo in se vračajo v svoje prvotne struge, v kolikor si niso poiskale same novih, si je mogoče napraviti vsaj približno sliko katastrofe. Tudi nad 80 let stari domačini ne pomnijo kaj podobnega, niti se ne spominjajo, da bi jim bili njihovi predniki kdaj pripovedovali o kaki tako strašni poplavi.

Poljanska dolina ni več raj in paradiž pokojnega dr. Tavčarja, kakor jo imenuje pisatelj Govekar, pač pa dolina strahote in žalosti. Lepi, zeleni in cvetoči travniki, rodovitne njive, divni vrtovi najslajšega in najžlahtnejšega sadja so za več let uničeni, zasuti z gramozom. Odnešeno je sadno drevje, izginila so vsa velika drevesa, o katerih smo mislili, da bodo kljubovala najstrašnejšim viharjem in navalom. Danes jih ne vidiš več, odnesli so jih razburkani in peneči valovi. Sicer tako mirni in čisti potok Sovra in pritoki so se izpremenili v najstrašnejše hudournike, uničujoč vse, kar jim je bilo na poti. Res, bil je pravi sodni dan.

«Jutro» je že priobčilo lep opis o katastrofi, evo še nekaj posameznosti. Kraj je bil dva dni sploh popolnoma odtrgan od sveta in se je le z največjo težavo prišlo čez hribe v Škofjo Loko. Poljane so bile, v kolikor leže ob potoku Ločilnice in ob cesti, popolnoma pod vodo, nekatere hiše po krog in krog obdane od valov. Najhujše je prizadet zopet trgovec Dolinar, čegar hiša je stala sredi divje butajočih in penečih se vodnih valov. Voda je udrla v vse spodnje prostore, v trgovino in skladišča, kjer je stala do stropa, ter mu prav vse z upravo vred uničila in odnesla. Skrivila, oziroma odtrgala mu je tudi železne zastore. Voda je segala skoraj do prvega nadstropja stanovanjske hiše. Hiša se je tresla vsled butanja valov, ki so odnašali tramove in druge predmete. Podrovčevo šupo je voda odnesla in malo poprej velik kozolec in most. Vse to se je zgodilo okoli poldne. Kot otok je stala hiša strojarja M. Klobovsa. Mimo hiše po cesti je neslo najdebelejše tramove. Klobovsu je odplavila voda nekaj kož, več strojarske oprave, delovni strojarski prostori pa so za dolj časa neporabni. V težavnem položaju je bila tudi hranilnična hiša, v kateri je trgovina trgovca Jamarja. Tamkaj je stala voda precej nad meter visoko, ravno tako v poslopju poštnega urada, kjer so bili zaliti vsi brzojavni aparati. Vrednosti, blagajno in razne druge predmete je poštar g. Ozebek še pravočasno rešil. Moral pa je gaziti do pasu po vodi. V Jezerškovi in Veharjevi trgovini nasproti cerkve je pljuskala voda čez prodajalne mize, drugod pa je drla v hleve in kleti. Živino je prebivalstvo srečno odgnalo iz hlevov, čeprav je bila ponekod do vratu v vodi. Krompir, spravljen po kleteh, so valovi raznesli po vseh kotih. Deloma je uničen, kar pa ga je ostalo, bo najbrže segnil. Pri mostu čez Ločilnico je stala voda nad držaj. Udrla je tudi v cerkev in stala do velikega oltarja, kar se še ni zgodilo, odkar obstoji cerkev. Vsa polja in travniki okrog Poljan so nasuti s peskom in gramozom. Promet z desnim bregom je pretrgan že tri dni. V sredo so le z največjo težavo vzpostavili zvezo s čolnom, ki so ga ujeli na vodi.

Strašno je v Poljanah, a še strašnejše v Hotovljah. Mlini vsi zasuti, deloma podrti in odnešeni. Kovačnica Franceta Krmelja je razdejana in si je napravil potok Hotoveljšca svojo pot skozi njo. Poljanska električna centrala s stroji je k sreči ostala. Višje v bregu je Krmelju odneslo del njegove hiše, tako da se vidi z nasprotnega brega peč in pohištvo, ki je še ostalo. Mlin Jožeta Demšarja je voda uničila in večinoma odnesla. O prej lepi beli poti po dolinici ni niti sledu. Visoko drevje ob vodi, jagneda ne stoje več. Zeleno grmovje je iztrebljeno s prstjo vred, na mnogih krajih je struga še enkrat tako široka. Visoško polje okrog dr. Tavčarjevega poletnega zavetišča Visokega je uničeno, istotako soseda Krnišenka. Travniki in njive so zasuti, deloma odnešeni. Izginila je lepa zelena ograja od mostu do Visokega. Valovi so odnesli vse mostove.

Družino župana Debeljaka je zajela povodenj ravno v trenutku, ko so hoteli prisesti k kosilu. Zbežali so po stopnicah v prvo nadstopje, iztrgali omrežje okna ter se rešili po strehi zraven nahajajočega se svinjaka in še pravočasno rešili živino s hleva. Debeljakovim je zasulo hlev znotraj par metrov visoko, istotako tudi spodnje prostore hiše. Okrog hiše razprostirajoči se vrt je sedaj groblja kamenja in gramoza. Poškodovalo je županu tudi deloma ravno prenovljeno žago in mlin ter odneslo letos zgrajeni novi most čez Soro, o katerem smo splošno mislili, da bo kljuboval tudi najhujšim navalom. Posestniku Grošlju v Dobju je poleg ogromne škode na polju z naplavo kamenja odneslo velik, vezan in z opeko krit kozolec. Popolnoma so uničeni sadni vrtovi in polja v Srednji vasi. Kozolec posestnika Antona Čadeža je obležal na travniku pod hišo. Žabja vas je vsled odplavljenja srednjiškega mostu popolnoma odrezana.

V Todražu in Žirovskem vrhu je odnesla voda Mihaelu Seljaku kovačnico, mlin in hišo, A. Oblaku je porušilo in odneslo mlin, Fr. Erznožniku odtrgalo pol hiše, Jerneju Lamprehtu so valovi odnesli mlin, žago in del hiše, Juriju Šubicu v Žirovskem vrhu mlin in deloma hišo. Janezu Bogataju na Dolnji Dobravi je deloma raztrgalo in odneslo hišo. Poleg povodnji je ogromno število zemeljskih usadov, nekateri prav veliki in opasni.

S hvaležnostjo je treba pripomniti, da so mnogi pri reševanju izpostavljali celo svoje življenje v nevarnost. Naše orožništvo je že od pondeljka zjutraj noč in dan na delu. Vsem tem naše javno priznanje in iskrena zahvala.

Vas Lipe na Barju že pet dni v vodi

Z Ljubljanskega Barja, iz vasi Lipe, nam pišejo: Ob priliki težkih katastrof, ki so zadele Slovenijo, so od povsod prihajale vesti, le na našo vas ni nikdo mislil.

V vseh krajih je voda že odtekala, a naša polja pokriva še vedno 2 m visoka voda. Vse naše trudapolno delo celega leta, vsi naši pridelki so uničeni. Voda je pridrla v naše hiše in hleve in stoji sedaj že peti dan, kar povzroča ljudem velik strah in skrbi. Vsa živina, stoječa na zasilnih odrih, je vsled neprestane mokrote prehlajena. Poročati o težki nesreči nismo mogli preje, ker ni mogel nihče do nas, a tudi nihče iz vasi.

Ljudje trpe tudi glede hrane veliko pomanjkanje, kajti voda je uničila tudi vse po shrambah in kleteh. Kar se je dalo rešiti ni mogoče skuhati, ker je voda zalila peči in ognjišča. Nihče si ne more predstavljati žalostnih razmer, ki vladajo v vasi.

Pristojna oblast naj si osebno ogleda to žalostno sliko na Barju in pomaga ubogim Barjanom, ki so že peti dan v vodi.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Začetek ob 20. zvečer.

Nedelja, 3.: «Macbeth». Tragedija. Premiera. Izv.
Pondeljek, 4.: «Hlapci». D.
Torek, 5.: Zaprto.
Sreda, 6.: «Doktor Knock ali Triumf medicine». Satirična komedija. Premiera. Izv.
Četrtek, 7.: Zaprto.
Petek, 8.: «Macbeth». Tragedija. E.
Sobota, 9.: «Drugi breg». Drama. Premiera. Izv.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 2.: «Veronika Deseniška». Otvoritvena predstava.
Nedelja, 3.: «Danes bomo tiči». Premijera.

Otvoritev dramske sezone v ljubljanskem Nar. gledališču. Letošnja gledališka sezona v ljubljanski drami se otvori v nedeljo, dne 3. oktobra in ne, kakor je gledališka uprava prvotno javila, v soboto, dne 2. oktobra. Igrala se bo Shakespearjeva tragedija **«Macbeth» v prevodu pesnika Otona Župančiča. Režira prof. O. Šest.** Igra je opremljena z novimi originalnimi kostumi. Sodeluje ves dramski ansambel, pomnožen z bivšimi gojenci Dramatične šole ter z zborom stalnih statistov. Naslovno vlogo tragedije igra g. Levar, Lady Macbethovo ga Marija Vera, ostale važne vloge so v rokah gg. Rogoza, Skrbinška, Lipaha itd. Druga premiera bo v ponedeljek dne 4. oktobra. Vprizore se **Cankarjevi «Hlapci»** v **režiji Milana Skrbinška.** Tej premijeri sledi v sredo nova igra **«Doktor Knock ali Triumf medicine».** To komedijo **režira g. Šest.**

Nastopni koncert Zlatka Balokovića v Zagrebu. Zagrebški violinski virtuoz Zlatko Baloković je imel nastopni koncert v Zagrebu dne 29. septembra. Izvajal je nastopen program: Dora Pejačević: Slovanska sonata; Wieniawski: Koncert v D-molu; Goldmarck: Adagio; Rimskij-Korzakov: Himna solncu; Zsolt: Kačji pastir; Gardner: Iz Canebrakea; Balogh: Elegija s severa; Brahms: Valček in Kreisler: Tambourin Chinois. Umetnika je spremljala ameriška pianistka Miss Miriam Allenova iz New Yorka. Koncert je bil tudi svojevrsten družaben dogodek, kajti goslač je po produkciji povabil svoje prijatelje v hotel «Esplanade» na intimno zakusko.

Razstava sarajevskega slikarja. Dne 1. oktobra se otvori v Sarajevu razstava slik akad. slikarja Ivana Seremeta. Kolekcija bo razstavljena v umetniškem salonu Desimirja Skočajića v Kralja Petra ul. 8.

Domače vesti

* **Podaljšanje stanovanjskega zakona.** Minister za socijalno politiko g. Milan Simonović je predsedništvu vlade predložil obširen referat o projektu za podaljšanje stanovanjskega zakona za eno leto.

* **Izpremembe v državni službi.** Matko Brnčič pri okrožnem agrarnem uradu v Ljubljani je imenovan za tajnika ter pomaknjen v 7. skupino I. kategorije. Profesor na ljubljanski realki Simon Milač je premeščen v Mursko Soboto.

* **Smiljana Pribićevićeva †.** Kakor javljajo iz Pariza, je tamkaj umrla gdčna Smiljana Pribićevićeva, hčerka predsednika SDS g. Svetozara Pribićevića. Težko prizadeti rodbini, kateri je nemila usoda ugrabila ljubljenega otroka, naše iskreno sožalje.

* **Holandski industrijalci pridejo v Ljubljano.** Včeraj je prispelo iz Beograda v Zagreb dvanajst holandskih industrijalcev in finančnikov. Na kolodvoru so jih pozdravili zastopniki oblasti in gospodarskih institucij Opoldne se je gostom na čast vršila recepcija, na kateri je tajnik trgovske zbornice Adolf Cuvaj podal ekspoze o gospodarskih in finančnih odnošajih med našo državo in Holandsko. Jutri prispejo holandski gostje v Ljubljano.

* **Odlikovanje v sodni službi.** Predsednik vrhovnega sodišča za Bosno in Hercegovino Ljudevit Farkaš in senatni predsednik istega sodišča Teodor Davidčak sta trajno upokojena. Pri tej priliki je bil predsednik Farkaš odlikovan z redom Sv. Save 2. razreda, senatni predsednik Davidčak pa z redom Sv. Save 3. razreda.

* **Imenovanja učiteljev-novincev.** Namešče ni so naslednji učitelji-novinci: Pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom Franja Torelli; v Sevnici Srečko Vuktkovič; v Senovem Stanislav Žabjak; v Zdolah Ema Strgar; na Sinjem Vrhu Silvo Perhavc; v Radovici Vida Vardjan; v Maverlenu Božidar Černelč; pri Sv. Ožbaltu Milan Milkovič; v Polomu Angela Drobnič; v Dragi Anica Bartol; v Loškem Potoku Henrik Zdešar, Fran Remškar, Milena Bajič, Vera Bajič, Marija Paternoster; v Dobrepoljah Marija Kobal; v Osilnici Marija Petelin; v Banjaloki Angela Ambrožič; v Brigi Fran Dolinar; v Kočevju Mirko Vidmar; v Dvorski Vasi Anton Strah; v Javorju Ivan Lukovšek; v Kranju Albin Završnik; v Podlonku Anton Belihar; v Št. Jerneju Gabrijela Grim; na Raki Franja Urek; v Št. Rupertu Fran Lunaček; v Čadrežah Vaclav Požar; v Veliki Dolini Marija Bostele; v Št. Janžu Fran Košca; v Laškem Sonja Potočnik; na Primskovem Franja Širnik; v Žalni Angela Bernot; v Zapotoku Marija Kalan; na Grosupljem Erika Pavletič; na Golem Pavel Japelj; na Brezovici Andreja Skulj; na Ježici Vladimir Korbar; na Vrhniki Anica Rape; pri Sv. Vidu nad Cerknico Ciril Zalokar, Josipina Pajek; pri Sv. Trojici Fran Strus; v Toplicah pri Novem mestu Martin Šlibar, Danica Žen; v Žužemberku Branka Ambrožič; na Dvoru Vladimira Žen; v Bohinjski Srednji vasi Vida Kocjančič. — Vsi imenovani so uvrščeni v 5. skupino II. kategorije s 60% položajno plačo. Uvrstitev je razvidna iz »Ročnega kataloga«, ki ga je izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

* **Novi učni načrti.** Kakor javljajo iz Beograda so novi učni načrti za osnovne in meščanske šole že tiskani in bodo te dni razposlani vsem šolskim vodstvom. Vsaka šola prejme po en izvod.

* **Novo učiteljsko glasilo.** Izšla je 1. številka šolsko-političnega lista »Edinstvo«, glasila učiteljev — antideklarašev. Izdaja ga za konzorcij lista g. Ivan Šmajdek v Št. Vidu pri Ljubljani, urejuje pa g. Luka Jelenc Uredništvo in upravništvo je Frančiškanski ulici 6-I. List bo izhajal po potrebi ter stane posamezna številka 2 Din. Glasilo učiteljskih antideklarašev navaja kot temeljne točke svojega programa: Vse za svobodno šolo, za svobodno gmotno dobro podprto in strokovno temeljito naobraženo učiteljstvo, boj proti prizadevanju elementov spraviti šolstvo pod peto klerikalnega reakcijonarstva, proti verski nestrpnosti, proti nasprotstvu narodnemu in državnemu edinstvu, za čimprejšnje uveljavljenje novega modernega enotnega šolskega zakona, za vzgojo dece v duhu narodnega in državnega edinstva ter skrb za značajem, v duhu narodnega in državnega edinstva, vestno vzgojen učiteljski naraščaj.

* **Čekovne nakaznice preko Din 30.000.** V zadnjem času se je večkrat dogodilo, da posamezne pošte niso imele na razpolago dovolj gotovine za izplačilo večjih zneskov, nakazanih s čekovnimi nakaznicami. Da se tem nedostatkom odpomore, bodo v bodoče poštna hranilnica in nje podružnice vsako odposlano ček. nakaznico preko Din 30.000 brzojavno avizirale izplačilni pošti (kolikor izplačilna pošta ni zbiralna pošta) in se bo za vsako tako brzojavno avizirano čekovno nakaznico pobrala od računoimetnika posebna pristojbina v znesku 20 Din.

* **Ministrstvo prosvete** je poslalo vsem društvom književnikov v Srbiji, Hrvatski in Sloveniji nov načrt zakona o avtorskem pravu, katerega je izdelal vseučiliški profesor Stražnicki iz Zagreba. Načrt, ki ga je izdelal dr. Šuman je postal s tem brezpredmeten.

* **Himen.** Poročil se je dne 28. septembra t. l. v Vuhredu g. Minarik Pavel z gospodično Hildo Widmoser. Bilo srečno!

* **Zavarovanje privatnih uradnikov v Sloveniji.** Ministrstvo za socijalno politiko je podelilo Pokojninskemu zavodu v Ljubljani za kritje upravnih stroškov zavoda in za pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov, oziroma nameščencev v Sloveniji in Dalmaciji, 175.000 Din podpore.

* **Kraljevi gojenci iz Južne Srbije.** Znatno je že število onih gojencev, ki jih je kralj določil in jim omogočil nadaljevanje šolanja. Večji del teh gojencev je iz Južne Srbije. Kralj zlasti upošteva potrebo, da se čim več mladeničev iz Južne Srbije izšola, da dvigajo potem kulturni in prosvetni nivo prebivalcev našega juga. Letos je izbral dvojico maturantov iz ohridske gimnazije: Jovana Miljevića in Blagoja Hamamdžića, prvi iz Struge, drugi iz Ohrida, oba odlična dijaka.

* **Trasiranje železniške proge Trebinje-Nikšić.** Prometno ministrstvo je odposlalo v Trebinje strokovno komisijo, ki bo na terenu ugotovila ekonomske in tehnične pogoje za trasiranje in izgradnjo železniške proge Trebinje-Nikšić. Trasiranje se že vrši. Računa se, da bo ta proga prihodnje leto zgrajena in izročena prometu.

* **Planinske koče na Velebitu in na Belih stenah.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je Hrvatskemu planinskemu društvu podelilo znatno subvencijo za gradnjo planinskih koč na severnem Velebitu in na Belih stenah. Najprej se zgradi koča na Belih stenah, kjer je že določeno stavbišče pod najvišjim vrhom (1335 m). Ministrstvo šum je obljubilo gradbeni material — les in kamenje. Z gradnjo projektiranih koč se prične prihodnjo pomlad.

* **Plačevanje voznih listkov v vlaku.** Poštno-potniški avtomobili, ki imajo zvezo samo z vlaki, ki prevažajo poštne pošiljke, prihajajo na postaje pogosto šele tik pred odhodom vlaka, tako da potniki ne utegnejo več kupiti pri blagajni vozni listek. Prometno ministrstvo je vsled tega odredilo, da se v takih slučajih izdajo potnikom vozni listki v vlaku brez plačila tozadevne specialne pristojbine.

* **Slovensko planinsko društvo, podružnica Kranj** naznanja, da se zapre Prešernova koča na Stolu dne 4. oktobra dočim ostane Valvazorjeva koča odprta celo leto.

* **Trgovski dar poplavljencem** Tvrdka Drago Schwab v Ljubljani, ki ob elementarnih nezgodah nikdar ne čaka dolgo s svojim darom, je tudi tokrat darovala za poplavljence Din 1000 z željo, da bi vsak po svoji moči segel hitro v žep in prispeval za nesrečneže. Le na ta način se bo prizadetim vrnila nada in ojačil pogum, da bodo njihovi domovi obnovljeni. Trgovci sledite zgledu!

* **Osješko narodno gledališče — brez strehe.** Lastniki poslopja, v katerem se nahaja osješko narodno, gledališče, so gledališču odpovedali najem poslopja, ker že šest let niso prejeli niti vinarja najemščine. Ko je gledališče prešlo v državne roke, se je država obvezala, da bo ona plačevala najemščino po 3000 Din mesečno. Do danes pa ni plačala še nobenega obroka. Lastniki grozе z deložacijo.

* **Odkritje spominske plošče na Visu.** V nedeljo bodo na Visu na svečan način odkrili spominsko ploščo, ki jo je postavilo tamkajšnje prebivalstvo v spomin prvega obiska kralja in kraljice na Visu dne 29. septembra 1925.

* **Žrtve strele pri Fojnici.** V selu Gusti Grad pri Fojnici je v četrtek divjala huda nevihta z bliskanjem in grmenjem. Strela je udarila v hišo Jove Releta ter ubila Releta in njegovega sina, ženo in triletno hčerko pa težko poškodovala.

* **Izginila.** V noči od 21. na 22. decembra 1925 je v Domanjševcih srez Murska Sobota neznano kam izginila Terezija Šanca posestnice hči. Imenovana je bila rojena 30. oktobra 1905 in je srednje postave, suhega obraza ter je imela lase kostanjeve barve. Govorila je samo madžarski. Kdor bi kaj o njej vedel, naj to naznani okrajnemu sodišču v Murski Soboti.

Krasne suknje

in raglane že od Din 800 naprej, fine angleške dežne plašče, ter najmodernejše damske plašče po najnižji ceni ima v zalogi tvrdka

Fran Lukič, Pred škofijo 19.

* **Igralnica v Zametu zopet zaprta.** Igralnica v Zametu pri Kastvu, ki je bila že večkrat zaprta, a vsled raznih intervencij zopet odprta, je po ukazu oblasti bila te dni zopet zaprta.

* **Ponarejanje naših obveznic v Budimpešti.** Kakor znano, je spomladi lanskega leta grški bankar Baradzivas skušal v Budimpešti ponarejati jugoslovenske obveznice. Stopil je v to svrho v zvezo s tamkajšnjim tiskarjem Martinom Grosom, ki je bil navidezno pripravljen, da bo natisnil 50.000 jugoslovenskih obveznic. Ko pa je bankarjev zaupnik prišel h Grosu in hotel prevzeti naročene obveznice, sta bila aretirana on in njegov spremljevalec Joso Alkalaj. Sodni stol v Budimpešti ju je obsodil na dve leti ječe ,višje sodišče pa je kazen znižalo na 15 mesecev. Ker jima je bil v kazen vračunjen preiskovalni zapor, sta bila predvčeraj šnjim oba izpuščena na svobodo.

* **Najstarejša žena v Zagrebu.** V Zagrebu je praznovala v četrtek vdova majorja Eliza Rukovina svoj 100. rojstni dan. Stoletnico je preživela veselo v krogu svojih najbližjih. Njeno fizično stanje je še prav dobro: zdrava je in izgleda kakor 70 letna žena ter opravlja male hišne posle, popravlja in šiva perilo itd. Vsak, kdor jo pozna, hvali njeno gostoljubnost in dobro srce.

* **Sin ustrelil očeta.** Iz Mostarja v Hercegovini poročajo: V selu Hodovu je prišlo te dni med seljakom Paškom Puljićem in njegovim sinom Nikolo zaradi nekega živinčeta do prepira. Beseda je dala besedo in končno je Nikola pograbil revolver in ustrelil svojega očeta. Morilec se je nato spustil v beg, a orožniki so ga še istega dne zalotili in izročili v sodne zapore.

* **Ciganska vreča z denarjem.** V Križevcih sta bila te dni aretirana cigana Štefan in Milan Nikolić, ki sta na čuden način ogoljufala seljaka Andreja Čupena. Dne 1 .sept. sta prišla cigana v Čupenovo hišo in mu ponudila vrečico denarja, v kateri se je baje nahajalo 50.000 dinarjev. Čupen se je sprva obotavljal, potem pa vendar odštel 3000 Din kot kupnino. Ko sta cigana potem naglo odkurila, je Čupen začel preštevati kupljeni zaklad. V vrečici je bilo na vrhu ne koliko ponarejenih dinarskih stotakov, sicer pa je bila vreča napolnjena s praznim zmečkanim papirjem. Čupen je zadevo prijavil orožnikom, ki so cigana kmalu izsledili in ju izročil sodišču.

* **Španska bolezen v Hercegovini.** Epidemija »španske bolezni«, ki se je že pred par meseci pojavila v Hercegovini, se je v zadnjem času naglo razpasla. Beda prebivalstva brezdvomno še pospešuje širjenje te bolezni.

* **Poštni uradnik jemal denar iz pisem.** V Zagrebu je bil v četrtek aretiran poštni pripravnik Gjuro Bastalić, ki je v zadnjem času opravljal posel skladiščnika pri ambulantni pošti. Zagreb-Subotica. Poštna direkcija je v tem času prejela več pritožb, da je iz denarnih pisem ukraden denar. Sumnja je padla na Bastalića, vsled česar mu je bilo v noči od 26. na 27. septembra podtaknjeno denarno pismo, naslovljeno na Osjek I. Zabeležile so se serije v pismo vloženih bankovcev. Vodja ambulantne pošte je navidezno zaspal, medtem pa je Bastalić že vzel iz pisma denar. Ko se je pripravnik vrnil v Zagreb, je policija izvršila pri njem hišno preiskavo in našla tudi zabeležene bankovce. Bastalić je krivdo takoj priznal in izjavil, da je iz raznih pisem pobral približno 18.000 Din. Izročen je bil sodnemu stolu.

* **Če se otroci igrajo na železniškem vagonu.** Ko je v torek popoldne prispel v Osjek tovorni vlak iz Brčkega, so se začeli otroci spenjati po vagonih, med njimi tudi 11 letni sinček uslužbenca Bernata. Ko se je vlak začel pomikati, je dečko, ki je še visel na vagonu, hotel odskočiti, pri tem pa mu je spodletelo in padel je tako nesrečno na tir, da so mu kolesa odrezala obe nogi nad kolinom.

* **Samomor podravnatelja Jugoslovenske banke v Beogradu.** Iz Beograda poročajo, da se je v »Hotelu Central« v Zemunu ustrelil v četrtek zvečer Gjorgje Utješenović, podravnatelj podružnice Jugoslovenske banke v Beogradu in častni švicarski konzul. Vzrok samomora ni znan.

* **Vaška ljubavna tragedija.** V Žagarju v severni Dalmaciji je prišlo te dni do težke ljubavne tragedije. Orožnik Ivan Berljević se je bil strastno zaljubil v vaško lepotico Angelino Soša, ki pa mu ni vračala ljubezni. Iz ljubosumnosti je orožnik Angelino nevarno obstrelil ter si potem pognal kroglo v desno sence. Ostal je na mestu mrtev.

* **Tkanine »Eternum«** glavna zaloga za Jugoslavijo pri I. Medved, manufaktura, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7. 1306

— Rusko-francoski veletilm. —

Ni- Senzacija! če- vo Senzacija!

— Rusko-francoski veletilm. —

Iz Ljubljane

u— **Električna cestna železnica v Ljubljani.** V javnost so prodrle vesti o nameravanih bistvenih izpremembah in preuredbah pri električni cestni železnici v Ljubljani. Gotovo ni Ljubljančana, ki bi si ne želel, da se cestna železnica razširi in popolni, da izginejo klavrni vozovi ter se ves promet modernizira. Pri nameravani transakciji pa so, kakor čujemo, nastale velike težkoče; imenujejo se visoke cene, ki onemogočajo ves načrt. Tudi spletke se že začenjajo! Zato se mestna občina resno bavi z načrtom, da se vpelje promet z avtobusi, ki se uvaja čim dalje bolj po modernih mestih in kakor ga namerava uvesti tudi mariborska mestna občina. Promet z avtobusi je elastičnejši in udobnejši, cestam ugodnejši, kakor cestna železnica, ki je težja in dražja ter potrebuje širokega cestišča. Za pomlad se nam obetajo v Ljubljani že moderni avtobusi.

u— **Vse tovariše obrtnike, gg. trgovce in prijatelje** uljudno vabim na prijateljski sestanek, ki se bo vršil v soboto, 2. oktobra ob 8. zvečer v mali dvorani Kazine, I. nadstropje. — Eng. Franchetti.

u— **Odbor za postavitev spomenika padlim iz šentpeterske fare v Ljubljani** sklicuje za nedeljo 3. oktobra ob 10. dopoldne v gostilni g. Zupančiča na Ahacljevi cesti 15. širši sestanek, na katerem poda načelstvo natančno poročilo o svojem delu in pripravah za postavitev spomenika. Vabimo vse, ki se za spomenik zanimajo, posebno pa svojce padlih, da se udeleže sestanka v čim večjem številu. Vsi, ki se še niso spomnili dolžnosti do rajnkih tovarišev pa naj s svojo blagohotno pomočjo pripomorejo odboru do čim lepše in hitrejše udejstvitve plemenite ideje.

u— **Preporodaši.** Danes ob pol 6. uri prvo predavanje tečaja za novince. Govori tov. dr. Stojan Bajič o temi: Program in cili društva. Nato družabni del sestanka, na katerem sodelujejo dramska, tamburaška in orkestralna sekcija. Sestanek v dvorani arene Narodnega doma in je za vse člane, posebno za novince strogo obvezen. — Odbor.

u— **Merkurjeva knjižnica** je odprta vsako sredo od pol 7. do pol 8. zvečer.

u— **Merkurjev moški pevski zbor** začne v kratkem z vajami. Prijave starih, osobito pa še novih pevcev sprejema društvena pisarna Gradišče 17-I. Poučevala se bo tudi teorija. Trgovskih nameščencev-pevcev je zelo veliko, zato pričakuje pevski odsek čim številnejšega odziva.

u— **Učne tečaje** za srbohrvaščino, nemščino, italijanščino, stenografijo itd. otvori Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani tekom meseca oktobra. Prijave sprejema društvena pisarna Gradišče 17-I.

u— **Državne in privatne nameščence** ter ostalo občinstvo bo zanimalo, da je tvrdka M. Ban na Resljevi cesti pri drž. učiteljišču, kjer so doslej posebno drž. nameščenci kupovali svoje potrebščine, preuredila svojo manufakturno trgovino ter jo bogato založila z vsem manufakturnim blagom. Cenj. rodbinam bo sedaj omogočeno, preskrbeti si vsa oblačila in oblačilne potrebščine pri tej tvrdki, ki bo zanesljivim nudila na željo tudi plačilne olajšave, ter se bo držala strogo gesla: ne za enkraten dobiček, temveč za zadovoljnost in stalnost odjemalcev. Opozarjamo na današnji inserat.

u— **Kam v nedeljo 3. oktobra?** Vsi na »Trgatev«, ki jo priredi tukajšnje Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot. Krajevni odbor v Ljubljani v gostilniških prostorih pri »Jerneju« na Sv .Petra cesti. Začetek ob 4. pop. Za smeh in zabavo preskrbljeno v polni meri. Na svoj račun pridejo plesalci kakor tudi sladkega grozdja željni prijatelji. Pričakujemo vsestranskega obiska v razvedrilo došlim in v pomoč podpornemu skladu vojnih žrtev. — Odbor.

u— **Policijske vesti.** Policijska kronika beleži zadnja dva dneva zopet več tatvin, kar znači, da se je priklatilo v mesto z dežele več sumljivih tatinskih elementov. Prijavljen je bil dalje 1 slučaj sovodstva, 1 prestopek prekoračenja policijske ure, 1 popadljiv pes, 2 prestopka pasjega kontumaca in 1 prestopek cestnega policijskega reda. Dalje je bilo izvršenih več aretacij, 2 radi pijanosti, 2 radi tajne prostitucije in 1 radi prepovedanega krošnjarstva.

u— **Samomor.** V hlevu posestnika na Kette-Murnovi cesti št. 28 se je v četrtek okrog 22. ure obesil 24 letni Ivan Žirovnik, doma iz Voklega pri Kranju. Nesrečnež je šel v smrt radi rodbinskih razmer. Truplo so na odredbo komisije prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

u— **Tatovom pride vse prav.** V noči na 26. septembra so zlikovci odnesli iz centralnega šolskega vrta ob Cesti v Mestni log 2 gredni solnčni okni, vredni 500 Din.

u— **Ubegel goljuf.** Pri vinskem trgovcu Marku Laziču v Ljubljani je bil šele nekaj mesecev v službi 25 letni Anton Kočevar, doma iz Kanala na Primorskem, ki je sicer uradnik lesne stroke. Kočevar je že nekaj časa živel preko svojih razmer in denar zapravljal po raznih gostilnah, kavarnah in nočnih lokalih. V torek pa je Kočevar nenadoma izginil iz Ljubljane in se ni več povrnil. Tla so mu postala prevroča, kajti njegov gospodar je tekom prihodnjih dni ugotovil, da je Kočevar inkasiral na njegov račun pri raznih ljubljanskih gostilničarjih, katerim je Lazič dajal vino, nad 10.000 Din. Gospodarju je goljuf pred odhodom izmaknil svoj italijanski potni list, ki ga je hranil pri njem, vsled česar se sklepa, da je Kočevar pobegnil čez mejo v Italijo.

u— **Tatvine mesa na klavnici** Tatvine mesa v mestni klavnici so že od nekdaj zelo pogoste. Neredkokrat se pripeti, da izgine posameznim mesarjem čez noč kar po več kosov mesa. Tudi v noči na sredo so se splazili v oddelek za govejo živino tatovi in odnesli mesarskemu mojstru Francetu Levcu 10 kg že očiščenih vampov, možgane dveh volov, dvoje govejih ledvic vredno vse skupaj 200 Din. Isto jutro je opazil tudi mesar France Podkov, da mu je nepoklican tat odnesel istotam dvoje ledvic. Uvedena je preiskava ter je upati, da bodo dolgoprstneži izsledeni.

u— **Sokol v Štepanji vasi** je prejel znesek Din 645.50 kot zbirko gostov na fantovščini in ženitovanju bratov Žitnika in Strojana Zdravo! Odbor. 1313

u— **Domače jetrne in krvave klobase** danes in jutri v gostilni »Medved«, Linhartova ulica. Pristna štajerska in dolenjska vina.

u— **Izgubljeno.** V sredo zvečer je izgubil dijak Tihomir Milosavljević denarnico z univerzitetno legitimacijo. Najditelj naj denar in vse drugo obdrži, legitimacijo in fotografijo pa naj izroči pri vratarju univerze.

Iz Maribora

a— **Odložena otvoritev gledališke sezone.** Kakor smo poročali, bi se morala otvoriti gledališka sezona dne 2. oktobra. Tik pred otvoritvijo, je dobila mariborska vojaška godba nalog, da mora oditi na 14 dnevne vojaške vaje, ki začno 1. oktobra. Ker je vojaška godba neobhodno potrebna pri vseh začetnih predstavah (ki so že naštudirane) t. j. pri «Veroniki Deseniški« dalje »Danes bomo tiči« in samoobsebi umevno še bolj pri operi »Pagliacci«, je gledališka uprava žal na vsak način primorana odgoditi otvoritev do povratka vojaške godbe. — Gledališka uprava.

a— **Pameten sklep.** Ministrstvo za javna dela je na intervencijo vel. župana dovolilo mestni občini, da sme tlakovati vse dovozne ceste h glavni carinarnici na glavnem kolodvoru. Za tlakovanje se bo porabilo 4 milijone dinarjev okrajne tlakovine. To je bil enkrat pameten sklep. Mesto pa bo zopet pridobilo na lepoti. Vso režijo tlakovanja prevzame mestna občina sama.

a— **Morilca finančnega stražnika Resnika** ki je bil nedavno umorjen v Št. Ilju, še niso izsledili, kakor so poročali nekateri listi. Osumljena je neka oseba, ki je pa oblasti ne morejo dobiti v roke.

a— **Prepovedan povratek.** V sodne zapore je bil oddan Krivec Matija, ker se je kljub izgonu iz Maribora vrnil v mesto. Pravi, da je imel strahovito domotožje.

a— **Čebelarska podružnica za Maribor in okolico** ima svoj zadnji letošnji sestanek v nedeljo, dne 3. oktobra ob 10. dopoldne v Vinarski šoli v Mariboru. Na dnevnem redu je razgovor o letini in akciji za neobdačeni

Pričenjajo se dnevi veselja, smeha, zabave kajti

Cirkus Pat & Patachon

se je nastanil s svojimi izbornimi točkami v kino Idealu.

Sme ali se boste, da ne bo konca ne kraja.

Predstave ob: **3.,** ob **5., 6.,** pol **8. in 9** **KINO IDEAL**

Česar smo potrebovali, smo dobili!

Tvrdka M. Ban na Resljevi cesti štev. 7 pri drž. učiteljišču je svojo manufakturno trgovino kjer so posebno drž. in privatni nameščenci nabavljali potrebna oblačila, preuredila in uredila

družinsko oblačilnico

z najboljšim, modernim in priznano solidnim blagom za jesensko in zimsko sezijo, kakor tudi s konfekcijo ter volno in bombažem za pletenje.

Tvrdka se vsem svojim dosedanjim odjemalcem, kakor tudi vsem rodbinam priporoča in izjavlja, da bo vedno stremela za tem, da bo vsakdo čimnajboljše, čimnajljubeznivejše in najcenejše postrežen.

Ceské posvíceni

žegnanje v soboto, 2. oktobra ob 20. uri

v Narodnem domu

K udeležbi vabi **Česka obec.**

„Pri Mraku"

na **Rimski cesti** se točijo prvovrstna štajerska vina iz vinogradov Štajerske hranilnice, ki so dobila na letošnji vinski razstavi najboljše priznanje. Tudi Kleinoscheggov burgundec in mozler zadovoljita vsakogar, ki želi izborno kapljico.

Se priporoča

1038 a **Ant. Mrak**

ABONENTI

dobijo dobro in poceni hrano v restavraciji pod „Skalco". Mestni trg 11.

Gostom se lahko postreže z domačo, srbsko, dunajsko in francosko kuhinjo.

Za jedila in vina preko ulice poseben popust.

Vsak dan se vrši od 20 do 24. ure KONCERT

Z radostjo pričakujem moje goste.

Josip Uran, restavrater

Nogavice, rokavice, pletenine

Miklošičeva c. 20 **J. Urbančič.**

sladkor za pomladansko pitanje, nadalje razgovor o nadzorovanju čebelnjaka po zimi in poročilo g. veterinarja Baša o zdravstvenem stanju čebel v področju naše podružnice — Odbor.

a— **Tatica.** Aretirana je bila P. Jožefa, ker je ukradla neki stranki v Vetrinjski ul. z dvorišča več perila. Na policiji je tako razgrajala, da so jo morali policijsko kazno vati za 48 ur. Nato pa je bila izročena sodišču. Priklatila se je iz Varaždina.

a— **Zdravnik v Mariboru, dr. Vilko Marin** zopet redno ordinira od 4. oktobra naprej dnevno od 10. do 12. in od 2. do 4. ure.

a— **Mestna Orjuna Maribor** sklicuje na velevažen sestanek člane Maribora in okolice. Sestanek bo danes, dne 2. oktobra v dvorani gospoda Kosič, Vetrinjska ulica 24.

a— **Pevsko društvo finančne kontrole »Danica«** v Mariboru ima izreden občni zbor danes ob 20. uri v Kopitarjevi ulici 14

Iz Celja

c— **Uradne ure na magistratu.** Od 1. okt. dalje so uradne ure na celjskem magistratu od 8. do 12.30 in od 15. do 18. ure

c— **Sokolske plesne vaje.** Celjski »Sokol« priredi pod vodstvom gospoda Černeta iz Ljubljane plesne vaje, ki se pričnejo v nedeljo, dne 10. t. m. ob 7.30 zvečer. Vpisovanje bo eno uro pred začetkom pouka. Pristop k vajam imajo samo člani sokolskih društev, nečlani so absolutno izvzeti.

c— **Živinski sejem v Celju.** V pondeljek, dne 4. oktobra bo redni mesečni živinski sejem, na katerega se opozarjajo interesenti

c— **Sokolski izlet.** V nedeljo, dne 3. okt. bo v Bregani pri Brežicah »Sokolski zlet«. Vsled velike agitacije hrvatskih Sokolov se je v tem kraju in bližnjih Isenicah pojavilo separatistično gibanje proti našemu Sokolu. »Celjski Sokol« poziva svoje člane, da se udeleže v polnem številu zleta in s tem podpro težko stališče našega Sokola. Odhod iz Celja v nedeljo zjutraj ob sedmin. Za polovično vožnjo je zaprošeno. Hrano je treba vzeti s seboj za ves dan. V slučaju slabega vremena vzemite pelerine in dobre čevlje.

c— **Občni zbor CPD.** V sredo, dne 29. septembra se je vršil izredni občni zbor »Celjskega pevskega društva«. Na dnevnem redu je bilo vprašanje poživitve društvenega delovanja. Spejeti so bili sklepi, ki bodo omogočili, da dobimo v Celju v doglednem času res dober pevski zbor.

c— **Nov dimnikarski mojster v Celju.** Veliki župan mariborske oblasti je podelil dimnikarsko koncesijo gospodu A. Košenina. Dodeljeni so mu sledeči okraji: Gaberje, Sp. Hudinja, Teharje, Sv. Lovrenc ter Št. Jurij trg in okolica.

c— **Obrtna nadaljevalna šola v Celju.** Šolsko leto se prične v nedeljo, dne 3. oktobra. Obrtni vajenci (novinci in tudi tisti, ki so že lani obiskovali šolo) se zberejo tega dne ob 8. uri na dvorišču tuk. meščanske šole, vajenke pa na dvorišču mestne osnovne šole k šol. vpisovanju, sprejemnim izpitom za vstop v I. razr. itd., kamor je prinesti zadnje šolsko izpričevalo. Gospodi mojstri naj poskrbijo, da se šolnina (tudi letos po 50 Din od učenca oziroma učenke) tekom 14 dni sigurno odda dotičnim razrednim učiteljem. Vplačilo se bo takoj potrdilo v kontrolnih knjižicah. Potrebno in zakonito je, da se vsi vajenci, ki še niso dovršili obrtne nadaljevalne šole, zglasijo takoj v nedeljo, ker zamudniki delajo v razredu in upravi šole zgolj neprilike.

c— **Kdor zna pa zna.** Pred celjskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal prefrigan in vztrajen vinski tat in ponočni posetnik tujih vinskih hramov. Martin Pirš, oženjen posestnik v Gostinci pri Virštajnu, je v letih 1923 do 1926 odnesel iz tujih zidanic približno 1400 litrov vina, večjo množino raznega orodja in posode ter perila. Vse te stvari je prvotno skrival v neki kolnici v gozdu in polagoma odnašal v svoj vinski hram, kjer je vse ukradeno vino zmešal z lastnim pridelkom. Pirš priznava vse tatvine in se izgovarja na ženo, češ da je ona kriva, ker mu je vedno očitala, da je prišel v zakon praznih rok. Pravi, da je žena huda pijanka in prepirljivka, ki je šele takrat v hiši mir, kadar je bilo dovolj pijače. Dokazano je, da je žena vedela za vsa ta dejanja in da je deloma celo sama pomagala spravljati ukradeno vino. Pirš je videti, kakor bi ne znal do pet šteti, a je vendar zelo prefrigan tat. Obsojena sta bila oba in sicer Pirš na osem in njegova žena na dva meseca težke ječe.

Iz Trbovelj

t— *Smrtna kosa.* Od 21. septembra. dalje so umrli Magdalena Zagar, hči dninarice, 8 mesecev, Praprotno; Terezija Kolenc, zasebnica, 62 let, Loke 76; Amalija Šipek, hči delavca, 11 let, Loke 105; Vinko Jurca, sin rudarja, Loke 191; Ivan Hočevar, sin rudarja, 6 let, Trbovlje 90; Frančiška Polc, delavka, 26 let, Loke 76.

t— *Obilen ribji lov.* Narastla Sava nudi pri Trbovljah in Hrastniku zanimivo sliko. Ob obeh bregovih je najti zlasti popoldne ribiče, ki mečejo v peneče se valove velike mreže in zajemajo ribe. Tak ribji lov ni nikdar brezuspešen. Nekateri ribiči so vjeli izmed specijalitet že po več prelepih sulcev, težkih do 20 kg.

t— *Dobava gramoza.* V kratkem se bo vršila licitacija dobave gramoza okrajnemu zastopu za laški okraj v l. 1927. Vsi posestniki, ki reflektirajo na dobavo, se naj zglase do 5. t. m. pri okrajnem zastopu ter naj navedejo, iz katerega kamnoloma nameravajo dobavljati gramoz. Kamnolomi se bodo nato komisijonalno pregledali in dobave oddale onemu, čegar materijal bo kot dober preizkušen.

t— *Vodovod v Hrastniku.* Sestanek radi zgradbe vodovoda v Hrastniku so posetili vsi tukajšnji interesenti, poleg teh pa še oni iz Praprotnega in Pleskega. Zborovalci so bili soglasno mnenja, da je treba pričeti takoj s pripravami. Županstvu je bila poslana vloga, v kateri opisujejo sedanje nevzdržne razmere in izražajo svoje želje. Kakor je znano, je občina poverila izdelavo načrtov tvrdki «Slograd».

t— *Omiljenje stanovanjske bede.* V 18. družinsko hišo, ki jo je zgradil rudnik v Hrastniku, so se vselili te dni rudniški nameščenci. Stanovalci ne morejo dovolj prehvaliti ličnost stanovanj zgrajenih v veliko komestnem stilu.

Iz Laškega

l— *Obrtna šola.* Pouk na obrtni nadaljevalni šoli v Laškem se prične v nedeljo, dne 3. oktobra in sicer v risanju. Zato naj se vsi vajenci in vajenke zglase v nedeljo ob devetih dopoldne v bivši okoliški (slovenski) šoli v svrho vpisovanja. Vsak vajenec naj prinese seboj svoje zadnje šolsko spričevalo in pa 30 Din kot celoletni prispevek za učila. Opozarjamo, da je po § 100 obrt. reda vsak trgovec oz. mojster dolžan, skrbeti za redni šolski obisk svojih vajencev. Po zakonu morajo obiskovati šolo vsi vajenci v šolskem okolišu 3 km.

l— *Lekarna.* Na dopis, v katerem se trdi, da županstvo podpira g. mag. phar. Kupferschmieda, izjavljam, da županstvo v tej zadevi ni ukrenilo doslej ničesar. Dobilo je le poziv, da se izreče tekom 4 tednov o krajevni potrebi lekarne. O tem bo sklepal občinski odbor. Župan: dr. Fran Roš.

l— *Strela je udarila* v pondeljek zvečer v Št. Lenartu nad Laškim v hlev posestnika Deželaka vulgo Pfeiferja. Hlev je zgorel, v njem pa tudi ena svinja.

l— *Šmihelska nedelja.* Med romarji v Šmihelu so se pojavili žepatji ter obkradli razne ljudi. Posestniku Zveplanu iz Lož so v gneči prerezali žep na telovniku ter mu ukradli listnico z nad 1000 Din Za orožnike je torej dela dosti. Tako se vidi, da človek še na božjih potih ni varen.

Dopisi

JEŽICA. Sokolsko društvo na Ježici dobi to sezono nov gledališki oder, ki bo otvorjen 10. oktobra s predstavo »Mladi in stari«. Pri postavljanju odra zaslužijo bratje Majdič, Dovč i. dr. polno priznanje, ker posvečajo po svojem dnevnem delu vse svoje moči za dovršitev odra. Sokolsko društvo priredi to sezono še več drugih predstav, vrsto predavanj in kinematografskih predstav. Želeti je le, da bi se delovanju sokolskih delavcev na Ježici pridružilo še več drugih, posebno da bi vse prireditve posečali v prav obilnem številu. Ker ima društvo Sokol letos večje število novih knjig vsakovrstne vsebine, vabi vse, da si jih pridno izposojujejo, v še večjo pomnožitev pa prosi in sprejema tudi knjige, katere pri marsikomu že prečitane počivajo po omarah.

SVEČINA. Da se ne bo trgatev vršila samo v vinogradih, kjer običajni posetniki nimajo prilike sodelovati, se bo nudila izletnikom in prijateljem vesele zabave posebna prilika udejstvovanja na trgatvi, ki jo priredi »Pevsko in tamburaško društvo »Obmejni zvon« iz Št. Ilja v prijazni gostilni Matije Arha v Svečini, dne 10. okt. od 15 do 24. ure. Na sporedu zabave so posebne pevske in tamburaške točke, šaljiva pošta in seveda tudi »kelha« za one, ki se ne bodo držali reda in zakonitosti in imajo pri grozdju dolge prste. Sodilo se bo po milejših zakonih, zvečer pa se bo plesalo. Vstopnina je samo 5 Din.

LJUTOMER. Vinarska zadruga v Ljutomeru priredi s sodelovanjem tuk. sadjarske in kmetijske podružnice v nedeljo, dne 17. oktobra v Kat. domu razstavo z grozdjem, vinom, sadjem, brezalkoholno pijačo in poljskimi pridelki. Razstava se prične ob 9. dopoldne in bo združena s strokovnimi predavanji raznih strokovnjakov. Popoldne istega dne in sicer od 3. naprej pa bo na istem prostoru koncert pri pogrnjenih mizah.

PREVALJE. Prijetno nas je presenetilo pevsko in godbeno društvo iz Guštanja, ki je priredilo dne 19. pr. m. pri g. Rozmanu v Prevaljah koncert, v nabito polni dvorani, ki je uspel nadvse pričakovanje. Naša prvotna upravičena skepsa se je že v začetku izvajanja prvih točk lepega programa izpremenila v — navdušenje in vrli guštajnski godbeniki, pevci in pevke so želi pri vsaki, res z umetniško fineso in virtuoznostjo podani točki gromovite aplavze vzhičenega občinstva. Društvo obstoja peto leto in je nastopilo z godbo, mešanim in moškim zborom ter solospevi. Posebno lep je bil samospev g. M. Zavodnika, pekarskega mojstra iz Guštanja, ter dvospev ge. Rozamile Močnikove, soproge g. šolskega nadzornika, in ge. Julke Rozmanove iz Guštanja. Višek večera pa je tvorila Toselli-jeva »Serenatta«, s katero si je g. Janko Rozman, uradnik gozdne uprave grofa Thurna, osvojil na mah vsako, za umetniški užitek še tako nedovzetno srce. Na klavirju ga je dovršeno spremljala ga. R. Močnikova in se je ta točka morala na zahtevo publike seveda ponoviti. Ako še omenimo dušo in srce društva, neumornega g. Močnika, šolskega nadzornika iz Prevalj, ki je priprosto taktirko uprav umetniško izpremenil v čarobno palico, potem mislimo, da smo vsaj za silo oteli pozabljivosti ta umetniški dogodek, ki so tako redki v naši prelepi in romantični mežiški dolini.

S—s.

Sport

Službene objave LNP.

(Seja p. o. dne 29. IX. 1926.)

Verificirajo se za SK Slovan Kunc Marjan in Hočevar Zvonko; za SK Svoboda Lj. Kovač Pavel, Čuk Ivan, Hrastnik Konrad, Drapek Vinko, Jamnikar Franc in Smolej Kristjan, vsi s pravom nastopa dne 7. X. 1926.; za SK Šoštanj s pravom takojšnjega nastopa igr. Cvenk Franc in Primožič Polde. SK Svoboda (Maribor) naj predloži prijavnico igr. Kristl Josipa.

Verificirajo se prv. nog. tekma SK Ilirija : ŽSK Hermes 8 : 2, SK Ilirija rez. : ŽSK Hermes rez. 6 : 1, obe odigrani dne 19. IX. 1926. v Ljubljani. Vzame se na znanje sodniško poročilo v prijateljski tekmi ASK Primorje : HSK Derby 6 : 3.

Kapetana moštev SK Krakovo in SK Panonija, Benedetič in Zajc Ivan ter igr. SK Krakovo Šire se pozivajo na sejo p. o. dne 6 X. 1926. ob 8. v Narodni kavarni.

Na podlagi sodniških poročil se predajo k. o. igr.: Lavadinovič (SK Svoboda Lj.) Batič in Kos (ŽSK Hermes) in Slapničar (SK Jadran).

ŽSK Hermes se poziva, da predloži postavo I. moštva, ki je nastopilo dne 26. IX. 1926. proti SK Slovan.

Klubi se opozarjajo, da se morajo klubski reditelji in blagajniki v vsem pokoravati služb. odbornikom LNP. Nadalje se opozarjajo klubi, da morajo navesti v postavah moštev tudi reditelje in stranskega sodnika.

V nedeljo dne 3. X. 1926. se odigrajo prvenstvene tekme sledeče: na igrišču SK Ilirija ob 9. ASK Primorje rez. : ŽSK Hermes rez., ob 10.30 SK Ilirija rez. : SK Slovan rez., ob 14. ASK Primorje : ŽSK Hermes in ob 15.45 SK Ilirija : SK Slovan; na igrišču ASK Primorje ob 9. SK Slavija : SK Krakovo, ob 10.30 SK Panonija : SK Reka.

Službujoči odborniki LNP dne 3. X. 1926 na igrišču SK Ilirija dopoldne g. Kuret, popoldne red. nadz. g. Šircelj blag. nadz. g. Zajc: na igr. ASK Primorje dopoldne g. Gosar.

Tajnik I.

III. kolo prv. nogometnih tekem

Jutri, v nedeljo, se odigra v Ljubljani tretje kolo prv. tekem. Tako kot doslej nastopi tudi jutri šest parov moštev. Razumljivo je, da bosta najbolj interesantni popoldanski tekmi prvorazrednih klubov, predvsem se pričakuje lepe igre od obeh favoritov. Toda tudi ostala prvorazredna kluba sta v dosedanjih tekmah dokazala, da jih ne smemo podcenjevati, kajti poleg izdržljivosti se znajo ta moštva boriti s pravim elanom in ambicijo. Dopoldne odigrajo prv. tekme rezerve in drugorazredni klubi. Tudi ti klubi so v dosedanjih svojih nastopih pokazali dokaj lepo in zanimivo igro. Tekme se odigrajo sledeče: predpoldne igrišče Ilirije ob 9. rezerve ASK Primorje : ŽSK Hermes, ob 10.30 Ilirija : Slovan, igrišče ASK Primorje ob 9. Slavija : Krakovo, ob 10.30 Panonija : Reka.

Popoldne ob 14. ASK Primorje : ŽSK Hermes, ob 15.45 SK Ilirija : SK Slovan, obe tekmi na igrišču SK Ilirija.

Kolesarski podsavez za Slovenijo v Ljubljani, sklicuje za danes v soboto sestanek v točilnici restavracije pri «Slonu» za 19. uro. Vabljeni so vsi funkcijonarji ljubljanskih kolesarskih klubov kakor tudi dirkači. Radi važnosti dirke za «Gorsko prvenstvo 1926/27» se prosi za gotovo udeležbo. — Tajnik II.

Kolesarski Podsavez Slovenije. Dirka za gorsko prvenstvo Slovenije se vrši v nedeljo dne 3. oktobra t. l., in sicer ob vsakem vremenu. Eventualne preddirke se vrše ob 13. in 13.30. Dirka vrhniških kolesarjev ob 14.30, odločilna dirka točno ob 15. uri. Istočasno se vrše tudi gorsko prvenstvene dirke kolesarske Ilirije in koles. sekcije ASK Primorje.

Hazena. Ilirija : Atena. V nedeljo ob 11. dopoldne, se vrši na igrišču Atene v Tivoliju prvenstvena hazena tekma med prvima družinama Ilirije in Atene. V predtekmi nastopita rezervi imenovanih družin. Da bo odšla Ilirija z igrišča kot zmagovalka je računati že vnaprej, vendar ne smemo podcenjevati agilnih Atenašic. Tekma bo vsekako interesantna in je pričakovati obilnega obiska, posebno od strani našega ženstva.

TKD. Atena. Hazenašice: Jančigaj, Černe, Šifrer I in II, Šaplja I in II, Bamberg, Doberlet I in II, Godler I in II, Čepelnik, Ciuha, Klimanek, Brener, Svetina, Bonač, naj bodo v nedeljo točno ob 9.30 na igrišču in naj prineso s seboj bela krila in bele bluze ter modra krila in modre bluze, kakor tudi čevlje. Poziv je brezpogojno obvezen za vse navedene. — Načelnica.

ŽSK Hermes priredi v zimskem času pričenši v torek dne 5. X. 1926. ob 20. v hotelu «Bellevue» v Šiški plesne vaje. Prijave sprejema tajništvo Ljubljana VII., Jernejeva c. 24/II in ob priliki prve vaje. — Odbor.

Velika uganka

ugodnega nakupa je rešena, ako si ogledate ravnokar došlo bogato izbiro najfinejšega angleškega in češkega blaga za moške obleke in površnike, raglane i. t. d. po najnižjih cenah

Josip Ivančič, Ljubljana

Miklošičeva cesta štev 4 21

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (1. oktobra). P š e n i c a: baška, okolica Novi Sad, 10 vagonov 270; baška, Novi Sad, 5 vagonov 265; baška, 75—76 kg, 1 vagon 260; o v e s: sremski, 2 vagona 138.50. T u r š č i c a: baška, 1.5 vagona 137.50; sremska, sušena, 17 vagonov 135—140. O t r o b i: baški, v jutastih vrečah, 1 vagon 105. Tendenca nespremenjena.

Svinjski sejem v Mariboru (1. oktobra). Dogon 262 svinj in 1 koza. Povprečne cene: 5—6 tednov stari 55—100, 7—9 tednov stari 125—150, 3—4 mesece 250—300, 5—7 mesecev 420—450, 8—10 mesecev 525—550, 1 leto 1000—1500 Din komad. Prodalo se je 142 komadov. Kupčija srednja.

Dunajski živinski sejem (30. septembra). G o v e d a: Dogon 535 glav, od tega iz Jugoslavije 387 komadov. Počasen razvoj kupčije. Cene so le težko obdržale nivo od ponedeljka. — S v i n j e: Dogon 2149 komadov. Mesne svinje so se pocenile za 10—15 grošev, dočim so cene debelim svinjam ostale nespremenjene. Za kg žive teže notirajo: mesne svinje 1.80—2.40, debele 1.75—1.90 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (30. septembra). Spričo čvrstejših tečajev v Ameriki in Budimpešti je bilo dunajsko tržišče malo prijaznejše, zlasti za pšenico in rž. Uradne notice so ostale nespremenjene.

= **Službeni tečaji za oktober t. l.:** 1 napoleondor 218.70; 1 turška lira 247; 1 angleški funt 274.70; 1 dolar 56.50; 1 kanadski dolar 56.30; 1 zlata nemška marka 13.46; 1 poljski zlatnik 6.20; 1 avstrijski šiling 8; 100 francoskih frankov 160; 100 švicarskih frankov 1092; 100 italijanskih lir 205; 100 belgijskih frankov 155; 100 nizozemskih goldinarjev 2263; 100 rumunskih lejev 30; 100 bolgarskih levov 40; 100 danskih kron 1500; 100 švedskih kron 1511; 100 norveških kron 1239; 100 španskih pezet 860; 100 grških drahem 67; 100 československih kron 167.60; 1 milijon madžarskih kron 790 dinarjev.

= **Seja upravnega odbora Narodne banke.** Te dni je imel upravni odbor Narodne banke v Beogradu sejo, na kateri so generalni ravnatelj Narodne banke dr. Dragoljub Novaković in dva člana uprave referirali o inšpekciji nekaterih bankinih podružnic. Razen tega se je razpravljalo na seji o raznih tekočih kreditnih vprašanjih.

= **Položaj na hmeljskem tržišču v Savinjski dolini.** Količine nerazprodanega hmelja so že prav male. Najbolj zadržujejo svoje blago večji posestniki, ki upajo na boljše cene. Nakupovanje se vrši po cenah med 112.50 do 115 Din za kg. Najbolje so hmelj plačevali kupci iz Nemčije, ki so s savinjskim produktom zelo zadovoljni. Glede na pomladno in poletno deževje je savinjski hmelj v splošnem prav dobre kakovosti, dasi je lažji kakor običajno. Težji produkt iz Braslovč in sosednih občin je po večini že prodan. Bolj kakor savinjskemu je škodovalo letošnje vreme marenberškemu hmelju (Dravska dolina), ki je lažji kakor savinjski. Barvo pa imata lepo zeleno oba produkta, savinjski in marenberški. Cene so v Sloveniji kakor na inozemskih tržiščih že dolgo časa precej stalne. Samo iz Francije poročajo o zastajanju kupčije.

= **Kritično pomanjkanje vagonov za les.** Iz krogov lesnih trgovcev in industrijcev nam poročajo: Naša najvažnejša in največja industrija v Sloveniji je pretrpela v zadnjih mesecih nebroj velikih neprilik, ki so povzročile nepregledno škodo našemu narodnemu gospodarstvu. Hudo so bili prizadeti lesni industrijci zaradi znatnega padca lire in mnogo jih je podleglo. Zadnje čase so naši lesni trgovci, ki komaj prosperirajo, sklenili v Italiji mnogo kupčij in sedanje dviganje lire je za baš sklenjene kupčije izredno ugodno. Toda prišle so nove nepredvidene zapreke, katere bi se pa pri dobri volji državnih oblastev lahko preprečile ali vsaj omilile. Sedaj, ko je les dobro prodan in pripravljen, pa naenkrat manjka vagonov. Ako je naročeno deset vagonov, so dostavljeni komaj trije, in tako našim trgovcem ni mogoče pravočasno dostavljati prodanega blaga. Italijani pa komaj čakajo, da morejo razveljavljati sklenjene kupčije. Take razmere lahko uničijo še to lesno industrijo in trgovino in zgodi se lahko, da bodo namesto naših ljudi nastopili tujci, Italijani in Židi, katerim se bo morda šlo bolj na roko kakor sedaj domačinom. Naslane vprašanje, kaj bo potem z našim delavstvom, ki je danes zaposleno pri naših podjetjih. V interesu pospeševanja izvoza je, da se na kakršenkoli način omogoči hitra in zadostna dostava vagonov.

= **Vprašanje zaščite vlagateljev.** Spričo številnih insolvenc denarnih zavodov v zadnjem času je postalo vprašanje zakonite zaščite vlagateljev zelo aktuelno. Ker je zaradi današnjih kritičnih razmer še pričakovati insolvenc, naj bi se pospešile zadevne priprave v ministrstvu trgovine in industrije. Kakor poročajo iz Beograda, je v ministrstvu trgovine in industrije že izdelan predhoden načrt o ustanovitvi centrale denarnih zavodov v zvezi z zaščito vlagateljev. Za ta načrt so doznali nekateri listi in so ga oznanili kot zelo pomanjkljivega. Zaradi tega je ministrstvo trgovine in industrije izdalo pojasnilo, da omenjeni elaborat niti od daleč nima značaja gotovega zakonskega načrta, ki naj bi se predložil Narodni skupščini, temveč da je samo nekak predhoden osnutek, ki se je dal privatno v razmotrivanje nekaterim strokovnjakom.

= **Zamenjava obligacij galicijskih posojil.** Poljski konzulat v Zagrebu javlja, da se morajo obligacije galicijskih posojil iz let 1893., 1904., 1905., 1907., 1908. in 1913., kakor tudi 4.5 odstotnega galicijskega posojila iz l. 1914., svoječasno registrirane, zamenjati v 5 odstotne obligacije konversijskega posojila. Da se more ta zamenjava izvršiti, morajo lastniki registriranih galicijskih posojil, odnosno lastniki potrdil o registraciji teh posojil predložiti ta potrdila finančni komori v Lvovu (Izba Skarbowa) v roku od 20. septembra t. l. do 30. junija 1927. Zamenjava v obligacije 5 odstotnega konversijskega posojila se bo izvršila po vrstnem redu po ugotovitvi identičnosti onega, ki je predložil potrdilo. V prošnjah za zamenjavo registriranih in v inozemstvu žigosanih obligacij galicijskih posojil morajo biti točno navedene vrste obligacij (datum emisij) in njihova nominalna vrednost kakor tudi sezije in številke. Te prošnje se lahko pošljejo finančni komori v Lvov tudi s posredovanjem poljskega konzulata (v Zagrebu). Prošnje so proste vsakih pristojbin. Rok zamenjave obligacij galicijskih posojil iz let 1893., 1904., 1905., 1907., 1908., 1913. in 1914., ki niso bile predložene v registracijo, se bo določil naknadno. Natančnejše informacije se dobe pri poljskem konzulatu v Zagrebu.

= **Upanje na dvig francoskega franka.** Poincaré je izjavil belgijskemu finančnemu ministru, da Francija ni ne tehnično ne moralno pripravljena na to, da se frank takoj stabilizira. Široki krogi v Franciji še vedno verujejo, da se bo frank dvignil na znatno višji tečaj. Za te ljudi bi bila prehitra stabilizacija preveliko razočaranje. Razen tega ne more Francija dobiti inozemskih posojil, dokler ne ratificira dogovore o vojnih dolgovih.

= **Pravila Državne obrtne banke potrjena.** Iz Beograda poročajo, da je ministrstvo trgovine in industrije po dolgem oklevanju vendarle potrdilo pravila Državne obrtne banke.

= **Dobave.** Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 18. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave tračnic in podložnih plošč obl. juž. žel. ter glede dobave 3000 kg parafina; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 1550 m³ lesa ter glede dobave orodja za skladišča (špiralni svedri, rodna kladiva itd.); 19. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 350 komadov vijačnih zapenjač; 20. oktobra pri direkciji pomorskega saobraćaja v Splitu glede dobave raznega materijala (razne barve, olja, čopiči, krtače in drugi materijal za ladje); 23. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave različnega pisarniškega materijala (kuverte, karton itd.); 25. oktobra pa pri isti direkciji glede dobave bakrene, medeninaste, cinkove in pakfongove pločevine. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

= **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. t. m. ponudbe za dobavo 3000 kom. vžigalnih kapic št. 6; do 5. t. m. za dobavo 10 parov škornjev; do 8. t. m. za dobavo 2000 kg šamotne malte in 1000 kg nezgorljive vezne gline, za dobavo raznih kemikalij, za dobavo 300 kg boraksa in 300 l špirita, za robavo 1500 m³ tolčenega gramoza, za dobavo 3500 kom. brezovih metel, za dobavo 10.000 kg negašenega (živega apna); do 12. t. m. za dobavo 1 kompletnega aparata za spajanje, za dobavo raznega orodja za ključavničarje in mizarje, za dobavo metalnih vijakov. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 9. t. m. ponudbe za dobavo 50 m³ plohov za žago ter za dobavo 130m³ jamskega lesa (bor ali smreka). — Direkcija državnih železnic v Sarajevu sprejema do 6. t. m. za dobavo gladilnega materijala (smirkov in stekleni papir). — Predmetni pogoji so na vpogled v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

1. oktobra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) **V r e d n o t e:** investicijsko 71—72, Vojna škoda 305—0, zastavni komunalne 30—22, Celjska posojilnica 194—197, Ljubljanska kreditna 155—0, Merkantilna 93—97, Praštediona 865—868, Kreditni 165—175, Strojne 0—110, Vevče 102—0, Stavbna 55—65, Šešir 104—104 (104). — **B l a g o:** Nobenega zaključka. Minimalne ponudbe in še manjše povpraševanje.

ZAGREB. V zasebnih vrednotah nobenih sprememb. Nekaj večji promet je bil zabeležen v Vojni škodi, promptni, po 303—307. — Mednarodno sta Pariz in Italija nespremenjena, odnosno Pariz je celo neznatno čvrstejši. Enako je v Curihu nespremenjena deviza na Beograd. Na zagrebškem deviznem tržišču je tendenca nespremenjena in so se tečaji z majhnimi razlikami gibali na včerajšnji višini. Skupni devizni promet 5.8 milijona dinarjev. Notirale so d e v i z e: Dunaj izplačilo 796.5—799.5, Berlin izplačilo 1345.8—1348.8, Italija izplačilo 209.69—212.69, London izplačilo 274.33—275.15, Newyork kabel 56.458—56.658, ček 56.384—56.584, Pariz izplačilo 159.89—161.89, Praga 167.35—168.15, Švica izplačilo 1092.75—1095.75; v a l u t e: italijanske lire 208.5—210.5; e f e k t i: bančni: Eskomptna 100—101, Poljo 14—15, Kreditna Zagreb 100—102, Hipo 55—56, Jugo 91.5—92, Praštediona 865—867.5, Ljubljanska kreditna 155—0; industrijski: Eksploatacija 9—10, Gutman 235—260, Isis 50—52, Slavonija 31—32, Trbovlje 300—305, Union 295—310, Vevče 102—0, Šečerana Osijek 350—360; državni: investicijsko 71—72, agrarne 42.5—43, Vojna škoda, promptna 305.5—306, za oktober 307—308.5, kasa 0—306.

BEOGRAD. D e v i z e: Amsterdam 2268—2272, Dunaj 795.5—796, Berlin 1347—1348, Budimpešta 0.0794—0.07945, Bukarešta 0—29.5, Italija 213—213.5, London 274.7—274.75, Newyork 56.52—56.53, Pariz 159.5—160, Praga 167.7—167.75, Švica 1094—1094.25.

CURIH. Beograd 9.1425, Berlin 123.225, Newyork 517.25, London 25.10, Pariz 14.6375, Milan 19.4375, Praga 15.325, Budimpešta 0.007245, Bukarešta 2.65, Sofija 3.73, Dunaj 73, Varšava 57.50.

TRST: D e v i z e: Beograd 46.75—47.50, Dunaj 375—380, Praga 78.75—79.50, Pariz 75.25—76, London 128.60—129.25, Newyork 26.45—26.60, Curih 514—518, Budimpešta 0.0365—0.0375, Bukarešta 13.25—14.25; v a l u t e: dinarji 46.40—47.20, dolarji 26.25—26.50, 20 zlatih frankov 108—109; zlata lira 513.11. Radi praznovanja sedemstoletnice sv. Frančiška Asiškega bo borza v ponedeljek 4. oktobra zaprta.

DUNAJ. D e v i z e: Beograd 12.4975—12.5375, Berlin 168.40—168.90, Budimpešta 99.03—99.33, Bukarešta 3.6875—3.7075, London 34.3250—34.4250, Milan 26.60—26.70, New york 707.15—709.65, Pariz 19.99—20.09, Praga 20.95—21.03, Sofija 5.0950—5.1450, Varšava 78.05—78.55, Curih 136.67—137.17; v a l u t e: dinarji 12.4875—12.5475, dolarji 704.40—708.40.

Deviza Beograd na ostalih borsah: v Pragi 59.585, v Berlinu 7.417, v Londonu (popoldne) 274, v Newyorku (30. sept. po borzi) 1.76 in tri četrtinke.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod Ljubljana 1 oktobra 192[illegible]. Višina barometra 308.8

Kraj (opazovanja)	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m	Jačina nos 0—10	Vrsta padavine: opazovanje	Vrsta padavine: v mm do ure
Ljubljana (dvorec)	7	767·[illegible]	10·6	97	N 2	10		1.0
	8.	767·8	10·7	95	N 1	10		
	14.	767·0	12·0	96	S 1	10		
	19	768·1	11·7	99	NW 1	10		
	21	768·2	11·5	96	mirno	10		
Maribor . . .	8.	76[illegible]·8	8·0	99	NW 2	10	dež	5.0
Zagreb . . .	8	767·8	11·[illegible]	97	ENE 3	10		3.0
Beograd . . .	8	767·6	15·0	62	SE 4	6		
Sarajevo . . .	8	76[illegible]·5	12·0	91	mirno	9		
Skoplje . . .	8	765·6	18·0	5	SE 1	2		
Dubrovnik . .	7							
Split	7	761·9	18·0	93	NE 3	9		1·0
Praha	7	770·2	8·0	—	SSW 2	10	dež	13.0

Solnce vzhaja ob 5·57 zahaja ob 17·42 luna vzhaja ob 00·12 zahaja ob 15·38

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 12·4 najnižja 10·6 C.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Še nikakega temeljitega zboljšanja.

Tržaška vremenska napoved za soboto: Mirni vzhodni severovzhodni vetrovi. Nebo spremenljivo. Temperatura od 14 do 18 stopinj. Morje razburkano.

ZBIRAJTE MILODARE ZA POPLAVLJENCE!

Iz življenja in sveta

Novo sredstvo zoper malarijo

Kongres naravoslovcev in zdravnikov v Düsseldorfu je letos poleg drugih strokovnih vprašanj, o katerih smo že poročali, obravnaval tudi problem pobijanja malarije z novim sredstvom. Kemika profesorja Sioli iz Düsseldorfa in Muhlens iz Hamburga sta predložila skupščini referat o plasmohinu, ki lahko popolnoma nadomesti kinin in je glede okusa blažji, pa tudi cenejši in nima tistih posledic, katere redno povzroča kinin. Glede zdravilne moči pa je plasmohin kininu popolnoma enakovredno sredstvo, dasi je sestavljeno brez njega.

Plasmohin so že uporabljali zdravniki pri lečenju pacijentov po Wagner-Jaureggovi metodi ter so dosegli pri tem izvrstne uspehe. Profesor Muhlens, vodja instituta za raziskovanje tropičnih bolezni v Hamburgu, je preizkusil plasmohin tudi v južnih krajih naše države in na Španskem, kjer malarija strahovito razsaja, ter je dosegel z njim naravnost presenetljivo uspele rezultate. Plasmohin odstrani v teku petih dni vse dispozicije v krvi, ki pospešujejo razvoj malarije. Tudi v mnogih primerih takozvane ruske malarije se je sredstvo sijajno obneslo.

Profilaksa za zdravljenje s plasmohinom je danes že splošno v rabi in podoba je, da bo to sredstvo kinin vsaj uspešno nadomestilo, če ne popolnoma izpodrinilo. Tudi zdravljenju malarije se torej odpirajo novi vidiki.

Papež na strehi bazilike Sv. Petra

Pred dnevi je bil ves Rim na nogah. Kaj se je zgodilo? Papež je zapustil Vatikan! Taka vest se je vsaj raznesla po mestu in vzbudila velikansko presenečenje in radovednost. Vsakdo je hitel, da vidi papeža. Izkazalo pa se je, da je vest izmišljena. Papež sploh ni imel namena, ostaviti Vatikan.

Povod tem govoricam je dalo bržčas dejstvo, da grade za cerkvijo sv. Petra novo zgradbo, namenjeno papeškemu rimskemu seminarju. Papež se zelo zanima, kako gradbena dela napredujejo in bi si rad stvar ogledal na licu mesta, če bi smel iz Vatikana. Pa si je izmislil originalno idejo: sklenil je izbrati si opazovališče na strehi Petrovega doma. V spremstvu nekaterih cerkvenih dostojanstvenikov se je v sredo zvečer podal na streho cerkve, odkoder je nemoteno mogel opazovati svojo novo zgradbo. Arhitekti, ki vodijo gradbena dela, so bili o papeževi nameri poučeni in so mu s stavbnega odra dajali znamenja. Bela papeževa postava se je videla daleč po trgu sv. Petra in kmalu se je zbrala velika množica ljudstva, ki je z radovednostjo zrla prizor, kakršnega Rimljani niso videli že od leta 1870.

Samomorilni poskus madžarskega aristokrata

V Budimpešti je te dni skušal izvršiti samomor grof Josef Palffy-Daun, ker se je žena hotela na vsak način sodno ločiti od njega. Grof je visel na svoji soprogi z nežno ljubeznijo in se mu je videlo življenje, potem ko mu je žena odpovedala zvestobo, docela nesmiselno. Grofica je iz znane madžarske aristokratske rodbine Erdödy ter je daleč naokrog na glasu izredne lepotice.

Grof Palffy-Daun je eden najbogatejših magnatov današnje Madžarske. Prvotno se je posvetil vojaški karijeri. Med svetovno vojno je šel med letalce ter je kot vojaški pilot 52 krat preletel sovražne črte. Takrat, ko je Karl Poslednji poskušal svojo srečo z monarhističnim pučem, je bil Palffy-Daun šef generalnega štaba čet barona Antona Leharja. Puč pa se je ponesrečil in grof je moral dati slovo vojaški karijeri. Lotil se je juridičnega študija, katerega je z uspehom dovršil ter dosegel doktorat. Bil je poleg tega zelo umen kmetovalec ter se je pred kratkim odpravljal v Ameriko, da bi preštudiral ondotni farmerski sistem.

Njegov samomor je bil pripravljen z naravnost minucijozno rafiniranostjo. Potem, ko je preizkusil sigurnost svoje roke na strelišču, je natančno preštudiral anatomsko lego srca ter poiskal prostor med 6. in 7. rebrom, da bi ga strel vsekakor zadel smrtno. Le izrednemu slučaju se je zahvaliti, da se je njegova nakana ponesrečila. V trenutku, ko je sprožil petelina, se je srce avtomatično skrčilo in krogla je šla mimo. Sedaj se nahaja aristokrat v zdravniški oskrbi, in ko ozdravi, bo moral svoje dejanje pač ponoviti, če se ne bo hotel uživeti v razmere moža, kateremu je žena za vedno rekla zbogom.

Razgovor z dr. Voronovom

Dr. Sergij Voronov, sloviti ruski pomlajevalec, ki živi v Parizu se je o priliki septemberskega zasedanja »Društva narodov« udeležil plenarne seje in je potem dal novinarjem intervju o svojih dosedanjih uspehih.

»Ovce žive navadno dvanajst do šti-

rinajst let,« je začel Voronov. »S svojim cepljenjem pa sem pri teh živalih dosegel, da žive do dvajset let, pritastek znaša torej dobro tretjino. Ni treba pojasnjevati kolikega pomena je podaljšanje življenja ovac za gospodarsko življenje. Saj je znano, da igra ovčja volna veliko vlogo v tekstilni industriji. A ne samo, da žive cepljene ovce dlje kaor necepljene; one se tudi mnogo bolj zrede in dajejo znatno več volne kakor neoperirane ovce.«

»V Franciji,« je nadaljeval pomlajevalec, »sem priredil že več tečajev s praktičnimi poskusi za interesirane veterinarje. Povabljen sem tudi v Španijo in v nekatere druge države, ki so me naprosile, naj priredim par kurzov. Bodočnost bo pokazala, v koliko se bo moja metoda obnesla.«

Pes Zveze narodov

Korespondent pariškega «Intransigeanta», ki je poročal svojemu listu o zborovanju Zveze narodov v Ženevi, je napisal tudi povest psa Zveze narodov. Od vseh tistih, ki se zanimajo za delo in za usodo Lige, je malokdo vedel, da ima Zveza narodov svojega psa. Šele, ko se je pojavila ta novica na Angleškem, so se okoristili ž njo tudi drugi listi. Vest pa je bila v prvotni verziji tako spačena, da jo je moral pariški novinar docela popraviti.

Ko je Zveza narodov kupila v Ženevi hotel National z vsem inventarjem, je ostal v službi Zveze tudi nočni čuvaj hotela s svojim bernardincem, ki je slišal na ime Bristol. Čuvaj je kmalu nato umrl. Pes pa je gospodarja preživel in bilo mu je dovoljeno, da se šeta in kreta kolikor se mu zljubi. Imel je dostop v vse dvorane in tudi ponoči ga ni nihče izganjal iz palače.

Zveza narodov pa je predvidela za prehrano psa tudi poseben izdatek v proračunu. Ali denar je ostal v blagajni, ker se je za prehrano Bristola brigalo žensko osobje, katerega ni baš malo v Nationalu. 200 strojepisk mu je vsak dan nosilo ostanke svojega obeda. Seveda ni dobival Bristol samega mesa, marveč tudi sladko hrano. In baš to je postalo zanj usodno. Radi prevelikega uživanja sladkorja je pes poginil. Pokopali so ga v parku Zveze narodov, blizu mesta, kjer stoji spominska plošča ameriškega prezidenta Wilsona.

Posledica jazz-banda nova bolezen

Čudna bolezen se je lotila godbenikov dežele Wales (Anglija), predvsem v mestu Cardiff. Pojavila se je neke vrste varijanta obolenja v grlu, in kakor vse kaže, je bolezen nalezljivega značaja.

Zdravniki, ki so bili poklicani k prvim žrtvam te doslej nepoznane vratne bolezni, so sprva stali pred uganko. Šele, ko so šli stvari bolj do dna in zvedeli, da so vsi bolniki uslužbeni pri raznih orkestrih, kjer igrajo jazz-band, so pogodili, da utegne biti baš jazz-band vzrok nove bolezni. Bolezen je nastala pač vsled tega, ker so godbeniki toliko pihali v svoje trobente.

Zdravniki zdaj premišljujejo, kako bi novo bolezen krstili. Neki hudomušni londonski list jim je nasvetoval, naj jo krstijo na ime «jazzitis». Primerno in točno!

Ne zna živeti,

ker izmetuje denar za slaba oblačila, namesto da bi dobro živel in kupil vedno najboljša oblačila za ma denar pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana.

Originalen sport na vodi

V Ameriki so uvedli nov vodni sport, nekak pendant k »puch-ballu«, ki se igra na suhem. Velik balon premera 4 in pol *m* je sestavljen iz dveh kapic, ena je rdeče barve, druga modre. V balon [illegible] delani

številni ročaji. Princip igre s balonom je sledeč: v vodi se nahajata dve moštvi, eno v modrih, drugo v rdečih dresih. Naloga »modrih« je, obrniti balon tako, da ostane na površju le modra kapica, in podobno je z »rdečimi«. V to svrho služijo ročaji na balonu, ki jih je dvakrat toliko, kolikor je igračev, tako da vsakdo lahko z obema rokama potaplja »sovražnikovo« polovico v vodo.

× *Kratki lasje na pisemski znamki.* Iz San Salvadorja javljajo, da je republika pred kratkim uvedla na poštnih znamkah žensko glavo z ostriženimi lasmi. Glava je ostrižena a la Garconne. Obdajajo jo listi kavinega drevesa, pod katerimi je napisano: «To je najboljša kava.»

× *Tifus v Miamiju.* Ameriški Rdeči križ poroča, da se v porušenih krajih Floride, posebno na razvalinah mesta Miami, strahovito širi tifuzna epidemija. Oblasti skušajo bolezen preprečiti in jo pobijajo z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago.

× *Prepoved kajenja v italijanskih vlakih.* Italijanski minister za pošto in brzojav Ciano nameravan predložiti rimskemu ministrskemu svetu oster dekret glede prepovedi kajenja v vlakih. Potnik ki bo zasačen s cigareto v oddelku za nekadilce, bo moral plačati določeno globo. Kazni bo podvržen tudi za primer, da mu sopotniki dovolijo kaditi. Kajenje bo prepovedano tudi na bodnikih in straniščih.

× *Berlinski napadalec na zlatarja ujet.* V Breslavi je kriminalna policija v sredo aretirala bandita, ki je prošlo soboto okradel veliko berlinsko draguljarno za 125.000 mark vrednosti. Ropar se piše Hans Spruch in mu je 29 let. Policija ga je zasačila, baš ko je hotel prodati nekaj oropanih predmetov. Glede svojega pomagača je mož izjavil, da je bila to njegova ljubica, ki se je preoblekla v moškega. Ta ženska, po poklicu igralka Sonja Ignjateva, je pobegnila čez nemško mejo na Poljsko.

Bela Golgota

Danes!

Osem velikih dejanj o sreči, ljubezni in materinski požrtvovalnosti. Krasna vsebina. Lepi igralci. Veličastni naravni posnetki. Velike snežne lavine in povodenj. Triumf filmske tehnike. Pravi čudež filmske umetnosti. Velikanski uspeh pri vseh dosedanjih predstavah.

Predstave točno ob 4., pol 6., pol 8.

Elitni kino Matica

najudobnejši kino v Ljubljani. — Sredina mesta. Telefon 124.

Dijaško življenje

Akademsko glasbeno društvo na ljubljanskem vseučilišču

Ljubljanski listi so otvorili hvale vredno rubriko za resne in tehtne članke o dijaških vprašanjih. To kaže, da se na eni strani dijaštvo otresa svoje povojne anemičnosti, na drugi strani pa spričuje, da je dijaštvo prebolelo naval strankarske zagrizenosti in verske nestrpnosti. Če sploh kje, živijo gotovo v dijaštvu vzporedna stremljenja, ki nas morejo v marsičem združevati k skupnemu delu ne glede na svetovno ali politično prepričanje. Ta zavest polagoma pronica v vse vrste ljubljanske akademske omladine. Prvi sad je prepotrebna enotna stanovska organizacija SSLU.

Vendar niso stanovska vprašanja edina podlaga za skupno združevanje. Tako so se pojavila zadnji čas jaka pacifistična in abstinenčna gibanja. Toda ta stremljenja so zasidrana bolj v mednarodnih pokretih, dasi ni podcenjevati njihove vrednosti za nravni preporod omladine in naroda.

Doslej pa se na ljubljanski univerzi še ni pojavilo stremljenje, ki bi vzklilo neposredno iz naše miselnosti in našega čustvovanja. Poleg Čehov smo, kakor znano, Slovenci največji racijonalisti med Slovani, ker smo od tujine sprejemali le svojo umsko izobrazbo, pri tem pa smo zanemarili svojo srčno kulturo in sebi lastno pristno slovanske čustvovanje. Zato ne bo težko razumeti, da ljubljanska omladina po sedmih letih nima svoje glasbene tradicije. Slovenci in zlasti visokošolci smo vedno vzbujali pozornost s svojim petjem, toda ta svoj dar smo v veliki meri zanemarjali. Na lastno škodo moramo priznati, da smo v tem oziru daleč za svojimi zagrebškimi in beograjskimi tovariši, dasi nam po naravnih sposobnostih ta zaostalost prav nič ne pristoja. Kar se je sterilo v Ljubljani doslej pozitivnega, je pevski zbor Jug. akad. društva «Triglav», ki je s svojimi lepimi koncerti meseca julija t. l. v Ljubljani, Beogradu in Nišu postavil trden temelj za nadaljnje delo v tem pravcu. Akad. društvo «Triglav» v Ljubljani je na svojih občnih zborih opetovano povdarjalo, kako potrebno je akad. glasbeno društvo na ljubljanski univerzi in je že svoj čas dalo tozadevno pobudo pri našem skupnem predstavništvu SSLU.

Ni dvoma, da je glasbeno društvo eno najbolj perečih vprašanj ljubljanske univerze. Zato je želeti, da se tovariši kmalu in odločno oprimejo njegove ustvaritve. To društvo naj združi vse umetniška stremljenja ljubljanskih visokošolcev, ki jim je glasba srčna in čustvena stvar. Obenem pa naj ima pred očmi visoki cilj, da ponese našo lepo slovensko pesem, ki je v veliki meri tudi pesem iredentistov, med široki svet in nas vsidra v srce ne le našega naroda, marveč nam pridobi priznanje tudi drugih narodov. Univerza naj ne bo več politikum za brezplodne boje, marveč bodi žarišče narodove omike in njegovih najboljših sil.

Abs. jur. Ciril Spindler.

•

Mislim, da ni treba nobene besede več o izrednem kulturnem pomenu akademskega glasbenega (predvsem pevskega) društva, ki bi bilo nedvomno sposobno, da dvigne prestiž ljubljanskega vseučilišča in njegovih studentov v kraljevini in v inozemstvu. Ob tej priliki, ko je prišlo gornje vprašanje v javnost, ko pozdravljam idejo samo kakor tudi pokretnike in ko želim, da bi se ljubljanski študentje z vsem navdušenjem in večjo resnostjo kakor n. pr. pri akademski podružnici Jugoslovenske Matice in pod. poprijeli dela na ustvaritvi glasbenega društva, ob tej priliki naj omenim le nekaj malenkosti, ki pa so vrlo značilne in zanimive.

Vsakemu Slovencu sta že znani akademski pevski društvi «Obilić» v Beogradu in «Mladost» v Zagrebu. O njunih vsakoletnih nastopih imamo dovolj prilike čitati v kulturnih delih naših novin. Kadarokli sem še govoril s člani omenjenih društev, vsakokrat so me spravili v precejšnjo zadrego s svojimi izrazi začudenja nad neverjetnim dejstvom, da nima Ljubljana kot središče slovenstva svojega akademskega pevskega zbora! Da, še več! Kadar je govora o študentskih zletih v inozemstvo (kar se običajno razpravlja na raznih mednarodnih kongresih), se med Slovani skoro vedno pojavijo predlogi in želje, da stori tak korak preko meje, če le mogoče najprej pevsko društvo. Sofija se je tostvarno že dovolj jasno izrazila. In Ljubljana naj bo tu nepripravljena? Končno navajam epizodo z zadnjega kongresa «Mednarodne študentske pomoči» v Sremskih Karlovcih, o kateri je poročal naš delegat SSLU. «Obilić» je dal koncert kongresistom, 300 delegatom 27 držav z vseh delov sveta. Na sporedu je bila med sicer samimi srbohrvatskimi tudi neka slovenska pesem. Inozemci, ki so pazno sledili umetniškemu podajanju beograjskih kolegov, so si predvsem zapomnili dotično slovensko pesem in so po zaključenem koncertu zahtevali od dirigenta pojasnila o njej. Zvedeli so, da je bila to edina slovenska pesem in so po vrsti prihajali čestitat tudi edinemu delegatu ljubljanskih visokošolcev. Na čelu vseh se je tu zopet Poljaki zanimali za našo glasbo in slovenski akademski pevski zbor, ki ga takrat še ni bilo, kateremu pa želim skorajšnje rojstvo in močan razvoj . . . č—.

š— **Akademski kolegij v Ljubljani.** Te dni je ravnateljstvo v sporazumu z načelstvom Akademskega kolegija dovršilo pretresanje prošenj za sprejem v kolegij. Za študijsko leto 1926-27 je prosilo za stanovanje v kolegiju poleg večine starejših kolegijašev tudi 28 abiturijentov iz Ljubljane, Maribora, Celja, Kranja, Novega mesta, Splita, Kotora itd. Vsa mesta, ki jih je letos 136, so definitivno zasedena. Ta teden dobi vsak kompetent od ravnateljstva pismen odgovor, je li sprejet ali odklonjen. Pravice do vselitve v kolegij imajo sprejeti visokošolci pod javljenimi pogoji z dnem 1. okt. tl.

Ni dame

ki nebi hvalila izborno

CREME MOUSON

A. Kopinšek:

Dolomiti

Dolomiti! To je ime čarobne alpske pokrajine. Že samo ob zvoku tega imena utriplje srce hitreje in spomin ti pričara še enkrat vso ljubko domačnost teh lepih pokrajinskih slik: rožnordeči skalni stolpi kipijo v vijolično večerno nebo, tam spodaj šumijo pravljični gozdovi in bajno razsvetljeni grandhoteli so posejani vsepovsod kot beli biseri na sinjem baržunastem dnu. Vmes so zarezane neštevilne serpentine belih dolomitskih cest, po katerih drevijo noč in dan najmodernejši avtomobili.

V teh božanskih krajih se sprehajajo elegantni ljudje najrazličnejših narodnosti in prav pridno zamenjavajo svoje funte sterlingov in dolarje v lire.

Mala železnica, ki vozi od Toblacha (Dobiacco) skozi ozke doline gori in doli, proti Cortini D' Ampezzo, skrbi stalno za one številne množice, ki ne premorejo svojih avtomobilov. Izbranci prve kategorije pa sedijo ob volanu s cigareto »Three Castles« v ustih in z [illegible] avtomobilskimi naočniki [illegible] s hladnim pogledom mo[illegible] pokrajino v kraljestvu Monte Cristallo.

Pogovor v vseh svetovnih jezikih se suče okoli mode in sporta, jazzbanda in popoldanskega čaja. Včasi nanese beseda na rezervirane appartemente v Palast Cristallo ali na charleston in tango milonga.

Na kolodvoru se komaj prerineš skozi impozantni špalir livriranih hotelboyev, in kar ne gre ti v glavo, da so se ravno tod pred nekaj leti razprezali strelski jarki.

•

Neka gotova pravičnost pa le obstoji na tem svetu. Kdor hoče užiti vso polno lepoto te dežele, ta mora iti v stranske doline navzgor, »lastnonožno« v gojzercah, plezalkah, z derezami, vrvjo in cepinom, tja gori, kjer vlada še sveta tihota, ki jo ne moti noben saksofon jazzbanda.

Tukaj splahni vsa hipereleganca: tanke svilene nogavice se morajo umakniti volnenim, dragocene kožuhovine lodnu, pudri, šminke, kožne kreme, monokliji in podobna navlaka izgine, namestu njih pa zavladajo razne maže zoper solnčno opeklino in naočniki za sneg. Z eno besedo: ljudje postanejo zopet ljudje! To se pravi: razumni ljudje.

Tako skromno spiš v skupnem ležišču v planinski koči in nikdar ne veš, če ni tvoj sosed oziroma soseda, s katero bratsko deliš pičlo odejo, mogoče hči bogatega angleškega bankirja. Prav za prav je boljše, če se to nikdar ne ve.

•

Dolomiti, biser alpinistike! Ena skupina je lepša kot druga. Od Landrò navzgor do Paternkofla in Treh Zinn. Od Cortine navzgor do skalnih in ledenih trdnjav M. Cristala ali od Arabba pod skupino Sella gori čez smaragdnozeleni ledenik Marmolade h kraljici Dolomitov! Zapadna stran je eldorado plezalcev: Skupina Vajolet s svojimi stolpi . . .

Avgustovo solnce žari škrlatno nad skalnimi skladi in mehak južni veter pihlja od jezera Misurina gori do nas, ki sedimo molče na omotično ostrem vrhu Male Zinne. — Globoko, tam doli pod nami so kaverne, strelski jarki, žične ovire, železni drobci in skupni grobovi.

To so žalostni ostanki vojne, za katere se tu gori nihče več ne zmeni. Toda vzvišeno veličastvo teh gor ne potrebuje občudovanja ljudi, ne zmeni se za njihove neumnosti in niti s svojimi sivimi glavami ne zmajuje nad njimi.

L. Frigid:

Mia

Mia je umrla.

S pobešeno, odkrito glavo sem hodil za krsto, z rokami, mrtvo visečimi ob bokih, z bridkostjo v srcu — z molitvijo brez besed in brez misli. Ob odprtem grobu sem spregovoril in v glas in na lice mi je plač pritrepetal iz duše in pogrebci so zajokali z menoj.

(Vem: kakor meni, tudi njim ni bilo Mie žal; samo mojo siroščino so čutili z menoj.)

Nisem šel na sedmino. Poslovil sem se — po važnih opravkih da moram. In sem šel in poiskal najbolj hrupno krčmo in sem se napil in naplesal do norosti.

Zakaj, vesel sem, da je umrla.

Ljubil sem jo in bil sem ljubljen. Ne samo kakor kak sanjav poet — kakor mož in žena sva se ljubila, srce do srca, oči v oči, ustne do usten, telo ob telesu. Vso sem jo imel na dlani, kar sem je mogel zajeti s tem bolnim pogledom svojim in objeti s temi šibkimi rokami; pil sem lepoto in strast njenega telesa, hranil sem se od sanj njene duše.

In njej sem sebe dajal.

Kar me je dobrega in lepega, sem se ji dal: vsa dejanja in vse svoje misli sem prevzel z njeno podobo; ves svoj smeh, vso srečo in vse svoje talente sem sipal k njenim nogam; in kar sem moči prejel od nature, jih je Mia prejela od mene.

In ko sem bil tako ves njen, ji tudi zla v sebi nisem tajil.

(V prav vsakem človeku je zlo.

Zaman ga vase tiščiš. Prej ali slej se bo oprostilo in privrelo na dan. Čim kasneje, tem več ti bo škode prizadelo — čisto po zakonu akcije in reakcije.

Izživljaj ga, kar ga je v tebi. Previdno, izračunano ga lušči iz sebe, druži ga z dobrim in ga dajaj. Če boš vsaj ravnotežje ohranil med obema, boš toliko močan, da boš mogel ljubiti in biti ljubljen.)

Nisem se tajil, vse sem ji razodel: nasilno moč nagonov svoje krvi; šibkost telesa (moj prsni koš je ozek; mišičje na lakteh mi je šibko, da še neznatnim bremenom nisem kos; roke so mi drobne); spremenljivost in afektabilno duše; in vsel grdih stvari iz preteklosti sem se ji izpovedal.

Spočetka je tudi zlo in slabo v meni ljubila. Moje nagone je opravičevala z mojo ljubeznijo do nje. Mojih drobnih rok je bila vesela in je rekla z blagim

Sokolstvo

Važen sklep glavne skupščine v Djakovu

Vreme zadnjih par dni nas je dodobra preverilo, da je zopet na pohodu zima. Stara, mrzla in odurna ali ravnotako kot drugi letni časi, polna svojih, izrecno zimskih krasot. Kmalu se nam bo zasvetilo naše pogorje v novi, popolnoma beli, kristalno čisti sneženi obleki. In vedno nižje in nižje bo stopala zima, odvzemajoč jeseni zadnje ostanke njenega gospodstva — dokler sneg ne pokrije i dol i plan. In tedaj se bo zganilo tam po dolinah nekaj — na dan bodo stopile čudne postave, z dolgimi. čudnimi rogovilami in palicami na ramah. Kam gredo? Pravijo, da se pojdejo smučat, drsat in ne vemo kaj še..

Sokolska glavna skupščina v Djakovu je letošnje leto sklenila, da se naj na predlog najvišje tehniške instance v jugoslovenskem Sokolstvu — zboru župnih načelnikov — priredi tečaj za zimske grane našega sestava. Nagibi, ki so vodili savezno tehniško vodstvo k temu predlogu, so bili gotovo principijelni, izhajajoči iz želje naših vodilnih krogov, da naj se telesne vežbe, izvirajoče iz posebnosti zimskega letnega časa sistematično in pravilno pričnejo vaditi v vseh onih društvih, kjer so podani za to razni neobhodno potrebni predpogoji. Ob enem pa nam narekuje tudi pogranični položaj naše domovine, da je njeno prebivalstvo vsestransko izvežbano v onih granah telesnih vežb, ki prihajajo v poštev tudi v resnih momentih. Marsikdo bo oporekal — češ, saj razne zimske vežbe goji že v zadostni meri naš sport! Dobro in prav je to, ampak naša tendenca mora biti, da čimveč ljudi goji ravnotako zimske telesne vežbe in ne samo da ostanejo omejene na sportne kroge in sportni sistem z vsemi njegovimi enostranostmi. Ravno zato pa je Sokolstvo sklenilo, da med svojim članstvom samo prične z gojitvijo zimskih vežb ter je v to svrho sklenilo, prirediti tudi posebne tečaje za prednjake.

Ozemlje, ki je nekako najbolj primerno za gojitev raznih zimskih vežbovnih gran, je eno žup gorenjske, celjske, ljubljanske, mariborske, novomeške, zagrebačke in reške, osobito v njeni «gorenjski» strani, v gorskem kotaru. Župni tehniški odbori navedenih žup imajo še nekaj časa, da v svojih župah to delo po društvih organizirajo. Povsod se nahajajo bratje, ki so uvežbani v smučanju, drsanju po ledu in drugih zimskih vežbah. Vsi ti naj v početku pomagajo v prednjačkih zborih, prirejajo nekake male društvene tečaje, tako da se bo nato ob pravem času pričelo z vežbanjem članstva, kjer bo to le mogoče. Župni tehniški odbori pa morajo potom okrožij to akcijo podpirati in pospeševati, da pride vse v pravi toš. Vsa počasnost, birokratičnost in konservativnost raznih smeri med našimi prednjaškimi krogi mora končno nehati. Članstvo je naveličano samih posvetovanj, hoče tudi kaj več. Dosedaj smo se vse preveč teoretično zanimali za zimske grane našega sestava; skrajni čas je, da pričnemo z praktičnim delovanjem.

Savezno tehniško vodstvo ima sedaj polne roke dela s saveznim prednjačkim tečajem, ki ga obiskuje lepo število gojencev iz celokupne države. Prepričani smo, da se na tem tečaju vsaj enciklopedično predava tudi zimske telovadne vežbe. Ravnotako pa smo prepričani, da bo savezni tehniški odbor storil vse korake, da se v resnici takoj ob zaključku tega tečaja prične zimski naš tečaj. Ali nima mar ravno Sokolstvo zadostno i predavateljev i članstva na razpolago za tak tečaj. Saj bi mogoče za letos zadoščal za udeležence iz Gorenjske, Ljubljanske, Celjske, Mariborske, Novomeške, Riječke in Kralja Petra Svačića! O tem naj premišljajo naši merodajni činitelji!

K sklepu opozarjamo naša ljubljanska društva, da imajo sama prav mnogo predpogojev za gojitev višje navedenih panog, osobito pa drsanja na ledu in z njim spojenih raznih vaj in zabav na svojih letnih telovadiščih pod Tivolijem, na Prulah in osobito na Taboru. V prvi vrsti pa prihaja v poštev Tabor — kjer je poleg zadostno velikega telovadišča - drsališča na razpolago zadostno prostorov za ogrevalnice, okrepčevalnice, razne zabave in — tudi za godbo.

Stvar našega Saveza, žup in društev je, kako se bo djakovski «zimski» sklep izvajal.

—r.

V Jesenicah ob Savi, srez Brežice tik ob hrvatski meji, je bil osnovan «slovenski» Sokol. Bogve, kdo ima to nebogljeno dete na vesti. Ali je ono plod naših specijelno slovenskih političnih prilik, ali nam je podtaknjeno iz sosedne hiše? Na razvoj tega Sokola smo pa res radovedni. Ali je njegov Savez v Zagrebu ali Ljubljani?

Sokol v Ljutomeru izroči dne 10. oktobra notranje prostore svojega novozgrajenega doma svojim odsekom v uporabo. Dela v notranjosti doma bodo v kratkem času končana. Izvršujejo jih izključno domači obrtniki. Za zgradbo samo ti je videobil velikih zaslug g. inž. Jelenc v Mariboru, za kar mu gre prisrčna hvala. Za otvoritev se pripravlja akademija z glasbenimi točkami, govori, telovadnimi nastopi in igro enodejanko. Društvo opozarja svoje prijatelje in sosedna društva na to prireditev. Zunanjost doma še ni dovršena. To se bo zgodilo prihodnje leto in takrat bo tudi slovesna otvoritev celotnega doma, najbrž o priliki župnega zleta.

Odbor ljubljanske župe je imel preteklo nedeljo na Taboru svojo prvo sejo v letošnji poslovni dobi, ki je bila prilično dobro obiskana. Vendar pa smatramo kot zelo potrebno že v svrho medsebojnega spoznavanja, dalje radi enotnosti eksekutivnega delovanja in dobre informiranosti župnih društev — da se morajo župne seje v zmislu pravil le nekoliko pogosteje vršiti. Sejo je vodil župni starosta br. dr. Krejči. Večinoma so se obravnavale same interne župne zadeve, vendar je bilo na dnevnem redu tudi nekoliko osebnih zadev, ki so se pa končno le kolikortoliko uspešno rešile oziroma odložile. — Čas je že, da končno v naših vrstah prestanejo osebna vprašanja tvoriti velik del raznih debat — smotreno delo pa le trpi vsled tega. — Župi Ljubljana pa želimo, da bodo zaključki nedeljske seje le koristili.

«Hrvatski Sokol» je list separatističnega telovadnega udruženja v Zagrebu. V zadnji številki prinaša pod zaglavjem «Sokolstvo» kratek popis praškega zleta. Iz celega članka se jasno razvidi, da skuša članekar zmanjšati vpliv zleta na slovansko Sokolstvo in to samo iz razloga, ker tam ni bilo «Hrvatskih Sokolov». Resnica je, njih ni povabil nihče na ta zlet, ker so vsi pravilno slovansko orijentirani Sokoli prepričani, da se Sokolstvo še daleč ne suče okoli gotovih ljudi v Zagrebu — zato jih tudi vabili niso v Prago. Vendar smo jih tam nekaj opazili, kako so hodili okoli — nepoznani, pa tudi kot Sokoli — nepriznani. Ker pa resnica oči kolje, zato se sedaj članekar sicer v zelo previdnih in umerjenih besedah zmuja nad zletom, nad vodstvom ČOS — ta je na cepravih polih — na to pa izvaja, da so [illegible] isti člani «Hrvatskega [illegible] 1924. zelo gostoljubno» sprejeli in postregli [illegible]stovaško deputacijo ob priliki II. sabora in zleta v Zagrebu. — V članku mrgoli mnogo nelepostij, iz česar se vidi, kako [illegible] poroča članek o «hrvatskih Sokolov». — No, mi pa upamo, da se bodo tam v Zagrebu že še umirili, ko bodo še bolj sami ostali, kot so že danes. — Na zadnji odstavek, da ima češko Sokolstvo in češki narod popolnoma druge nazore i o Hrvatih i o odnošajih vseslovanskih nego vodstvo ČOS, pristavljamo samo to, da imajo gotovo oboji enake in pravilne, ker za časa slavnostnih dni in po njih ni niti eden izmed čeških dnevnikov in drugih časopisov pisal ali pa kaj omenjal o Hrvatih, še manj seveda o njihovem «Sokolstvu» — temveč govora je bilo le o Jugoslovenih ali če hočete Jugoslavenih in SHS. — Časopisje pa gotovo ni bilo od vodstva ČOS podkupljeno, češ naj piše le kot to baje misli vodstvo ČOS, pač pa je bilo izraz narodne duše — izraz celokupnega naroda češkoslovaškega z vodstvom ČOS vred

Češkoslovaška sokolska občina (ČOS) šteje koncem l. 1925 v 3137 sokolskih društvih 562.000 pripadnikov, od katerih je 245.752 članov, 93.312 članic, 72.461 naraščaja, 70.899 moške dece in 79.875 ženske dece. Sokolskih domov je nad 500, 3000 je bilo prednjaških, tedaj telovadno strokovnih knjižnic, 2111 pa poučno zabavnih z nad pol milijona knjig. Vršilo se je pa l. 1924 nad 124.000 raznih prireditev.

Telovadišče VIII. zleta v Pragi. Pred nami leži slika, ki nam kaže telovadišče in garderobe VIII. zleta v Pragi. Pusta ravan, brez kake stavbe, le še ogrodja nekaterih objektov in neizogibne telegrafske antene oživljajo okolico. — Tesarski mojstri so vse tribune in ostale stavbe že zopet podrli, potem ko se niso mogli zediniti z Delavsko telovadno zvezo, ki priredi l. 1927 svojo II. olimpijado na istem prostoru, seveda v manjšem obsegu. — Tako od največjega stadiona na svetu ni ostalo drugega kot spomin nanj, še bolj pa na dogodke, ki so se na njem odigrali.

Naši onstran granic

p— *Okoli 20 milijonov škode* je povzročila poplava v Julijski Krajini. Tako sodijo italijanski listi, ki prinašajo obširna poročila o strašnih nalivih po celi deželi. V gorskem delu je bilo najhujše v Baški dolini. Iz Idrije poročajo, da sta utonili sestri Apolonija in Marija Velikanje, stari okoli 26 let. Proga Ajdovščina - Gorica je zelo poškodovana. Ajdovščina je bila pod vodo. Hubelj je preplavil okolico. V Gor. Tribuči je škode 200.00 lir, v Čepovanu 100.000 V Spodnji Idriji je voda razrila pokopališče. V Trebuši je zelo poškodovana cerkev. Videmski prefekt je pozval k sebi vse zastopnike oblasti, da se organizira pomoč za poplavljence v deželi.

p— *Novoimenovani podeštati* morajo priti k prisegi kakor se naznanja iz Vidma, v črni srajci. Izdana je na podeštate poslanica, ki napoveduje uspešno reformo občinske uprave, podeštati morajo biti pravi zastopniki in zvesti tolmači fašistovske vlade. V zastarele občinske uredbe prinesejo podeštati novega življenja. Z inteligentnim nastopanjem, fašistovsko zvestobo in korektnostjo dokažejo, da vodi režim s sigurno roko svoje delovanje za ozdravljenje življenja in utrditev nacijonalnih običajev. Stranka pričakuje od podeštatov ne besed in samih poskusov, ampak dejanja.

p— *Dve kravi* je vtihotapil čez mejo iz Jugoslavije neki Anton Gregorič. Italijanski sodniki v Gorici so ga obsodili na globo 500 lir, sodne stroške mora plačati, takse in kravici so mu zaplenili.

p— *Brata Štemberger v zaporu.* Dolgo časa so iskali orožniki brata Antona in Albina Štembergerja, ki sta bila izzvala v Ukmarjevi gostilni v Trstu pretep ter je bil pri tem z nožem zaboden brigadir Lanzillotto, ki je takoj umrl. Mislilo se je, da sta brata Štemberger bežala v Jugoslavijo, v resnici pa sta ostala lepo na domačih tleh in se zadnje čase gibala po Trstu, hoteč dobiti potne liste in drugo ime. Te dni so ju končno vlovili orožniki.

p— *Poplave zadnjih dni* so napravile po vsej Julijski Krajini ogromno škodo. V Trstu je največ trpel Rojan. Ljudje so bežali v vojašnico. Iz oljarne je voda odnesla sode in razno orodje. Toda je porušila kakih 50 m zidu. Miramarska cesta je bila pod vodo. Ogromne mase vode so drle s hribovja v mesto. Tržačani ne pomnijo takega neurja. Na dvorišču Oberdankove vojašnice je stala voda en meter visoko. Trgovine, skladišča, javni lokali so silno trpeli. Škoda je ogromna. Po vsej tržaški okolici je voda podrla mnoge zidove, razrila vrtove, poškodovala drevje in odnesla zemljo. V Sežani se je porušil občinski vodnjak in dve hiši sta se podrli. Na cesti Sežana-Opčine so porušeni brzojavni drogovi. V Štorjah je poginilo kmetu Marcu 14 prašičev. Vipava je povzročila poplave v Renčah, Biljah in Mirnu. Soča in Idrijca sta ogromno narastli. Najhujše je bilo pri Bači, kjer je voda zajela vse polje in je nastalo velikansko jezero. V Idriji je voda udrla v rudnik in napravila znatno škodo. Most med Slapom in Čepovanom se je porušil, dasi je bil zelo trdno zgrajen. Padla sta tudi mostova v Cerknem in Trebuši. Pri Slapu so potegnili iz vode tablo z napisom jugoslovenske žandarmerije. Mnogo hiš tam okoli je pod vodo do prvega nadstropja. Dve večji žagi sta uničeni. Solkan pri Gorici je bil pod vodo. V bližini Tržiča je uničen ves pridelek tobaka, okoli 10.000 nasadov, v vrednosti 60.000 lir. Škoda po vinogradih je velika, turščica je tudi vzela povodenj. Škoda v Barkovljah v Trstu se ceni na 3 milijone lir. Škoda v celi deželi je velikanska in kmečko prebivalstvo čaka gorje, kakršnega še ni doživelo. Prof. Vercelli v Trstu je izračunal, da je naliv v pondeljek zvečer prekosil onega iz leta 1896 in sicer več kot trikrat. Največji dež v Trstu v času 24 ur od leta 1840 do sedaj je bil 14. oktobra 1896., ki je dosegel 157 milimetrov in od teh 154 v 12 urah. Naliv v pondeljek pa je dal v štirih urah, od 21.30 do 1.30 okoli 160 milimetrov vode. Ako se došteje še dež med 6. in 8. zjutraj, dobimo 185 milimetrov v nepolnih 12 urah. Po nevihti je nastopila silna burja.

p— *Za podeštate v goriški podprefekturi* so imenovani v krajih Črniče, Gorjače, Vrtovin in Kamnje Alojzij Lipovž; Sv. Križ, Lokavec, Skrilje, Vel. Žablje Valentin Semič; Podkraj in Col Andrej Kobal; Bate in Banjšice Ivan Lasič; Kal Matej Pirih; Opatjeselo Josip Frandolič; Solkan in Grgar Mirko Mozetič; Kojsko Fran Obljubek; Dol-Otlica Lenard Likar; Temnica, Vojščica, Sela, Brestovica Ivan Rogelja; Veliki dol, Brje, Pliskovica Friderik Markuza; v Rihemberku je podeštat dr. Pavel Sirk; za Št. Vid, Vrabče in Podrago mejni grof Karel Obizzi, za Osek, Šempas in Ozeljan Julij Savelli. Drugod so podeštati ljudje s tujimi italijanskimi priimki.

p— *V Dekanih* so kupili «drugorodci» kar dve italijanski trobojnici za orožniško postajo v občini. Izročitev je bila slovesna, zastavi je blagoslovil domači župnik, na kar je Ivan Furlanič razlagal patrijotičen namen spontane nabave trobojnic, ki izražap riznanje prebivalstva za italijansko zaslužno orožje in udanost drugorodcev do velike domovine...

p— *Za podeštate* v slovenskih občinah čedadske, idrijske in gradiščanske podprefekture so imenovani: za Log Anton Čuder, za Trento Josip Žorž, za Žago Andrej Domevšček, za Srpenico Andrej Logar, za Kobarid, Kred, Drežnico, Idrsko, Trnovo Dominik Petelin, za Ljubušnje Ivan Bergine, za Livek in Sovodnje Josip Faletič, za Breginj in Sedlo Josip Lazar, za Št. Viškogoro Ivan Prvanje, za Šebrelje in Ponikve Anton Rejec, Čekovnik in Dole Štefan Premerstein, za Godovič in Črni vrh Fran Poženel, za Vojsko Peter Vončina. Za Bovec, Sočo inČezsočo je podeštat Josip Gorgoli, za Sp. Idrijo in Ledine D. Galzigna, za Biljano in Medano baron Codelli, za Kožbano Ivan Fergacich.

p— *Velika tatvina pri tvrdki M. Truden v Trstu.* Izginilo je iz blagajne v uradih tvrdke M. Truden v ulici XX. Settembre 43.000 lir. Domneva se, da je izvršilo tatvino par Trudnovih nameščencev. Nekaj je aretiranih.

p— *O trgatvi* poročajo iz gorenje Istre, da je manj pridelka, kakor prejšnja leta. Cena novemu vinu se giblje okoli 280 lir za hektoliter. Na Krasu bo letos malo ali nič terana; uspelo je le belo vino.

p— *Odpuščanje učiteljev.* Odpustno postopanje je uvedeno dalje proti gdčni Zofiji Kemperle, učiteljici v Sv. Križu pri Ajdovščini. Gospodična Ivana Tolstovšnik iz Grahovega je dobila odpustno pismo, katero ji očita propagando proti Italiji na zunaj in tudi v šoli. Propaganda proti Italiji obstoji že v tem, če prinese v šolo list «Novi rod» ali če spregovori v šoli s slovenskimi otroki slovensko besedo. Odpustilni dekreti rastejo kot gobe po dežju. Jasno je, da bodo naše učne moči cepale druga za drugo.

p— *Teror.* Kakšen teror izvajajo nad učiteljstvom, naj priča dejstvo, da je kobariški šolski didaktični ravnatelj Gerzinič opozoril učiteljstvo najstrožje, da so oni odgovorni, ako šolski otroci tudi na cesti ne pozdravljajo po rimljansko. To je eno. Še groznejša pa je druga zapoved, da morajo učitelji v svojih družinah z lastnimi otroki govoriti italijansko. Ta je debela in vendarle resnična. Še ena! Italijani smatrajo vsako poučevanje, ki se vrši ob navzočnosti več kot treh otrok za šolo. Slovenski oče in slovenska mati, ki ni poučevala doma svoje štiri otroke, sta lahko klicana na odgovor in kaznovana, ker sta otvorila šolo brez dovoljenja oblasti.

p— **Društvene prireditve** so pripravljene po razuih krajih, ali vršiti se ne morejo, ker oblasti odbijejo vsako vprašanje po dovolitvi kake veselice. Upati pa je vendar že, da se bo lahko pričelo s predpripravami, to je tiskanje lepakov, vlaganje prošenj itd. za javne nastope. Običajno društveno delovanje gre med tem svojo pot dalje.

p— *Potrebo predelske železnice za Trst* je potegnil zopet na dan dr. Valentinuzzi v Lloydovem «Bollettino». Kakor številni drugi izvaja tudi on, da gledе na severno konkurenco mora Trst dobiti to progo, ako hoče prospevati. V Italiji pa se danes misli na Stelvio. Fašistovsko glasilo sklepa, da ker bi stala predelska črta eno miljardo, stelvijska pa dvakrat toliko, ni misliti na gradbo ne ene in ne druge v sedanjih finančnih razmerah. Govorilo se je, da je neka skupina ameriških finančnikov pripravljena izvesti zgradbo predelske proge pa se je vsa stvar pred kratkim odložila za boljše čase.

p— *Neradi prihajajo italijanski uradniki* v Julijsko Krajino. Ni jim všeč bivanje med ljudstvom, katerega ne razumejo in bojijo se podnebja. Nekateri mislijo na premeščenje že, ko se selijo med Slovence. Vsi, ki služijo v Primorju, pa hočejo doseči kmalu povišanje v službi in premestitev na boljše mesto. «Piccolo» vabi italijanske uradnike k vstrajanju med drugorodci, prilagodijo naj se razmeram, kajti stabilnost funkcijonarjev je potrebna za pospeševanje duhovne fuzije drugorodnega prebivalstva z italijanskim ljudstvom. Dopovedujejo jim tudi, da so v Julijski Krajini bolj zdrava bivališča kakor pa po pokrajinah ob rekah v Italiji. Značilno je, da si «Piccolo» ne upa priporočiti domačine na uradniška mesta v Primorju!

p— *Polno sleparjev* — svobodno giblje med Slovenci po Goriškem. Sedaj čujemo, da hodita od vasi do vasi dva mlada človeka, ki zahtevata večje zneske, govorita pa tako, da ljudje ne morejo razvideti za kaj pravzaprav se ima porabiti denar. Nekteri so dobili pobotnice, ki so menda potrdila lista «L' Eco Commerciale» za inserate. Samo v Čepovanu sta nabrala sleparja 600 lir. Baje pravita tudi, da nabirata za Rdeči križ. Tudi po drugih krajih hodijo taki sleparoviči in pobirajo naročnino za liste, ki sploh ne eksistirajo. Kako, da orožniki ne zasačijo teh malopridnežev? Zadnji čas je, da se iztrebijo iz dežele take pijavke.

p— *Praktične študije priporoča «Edinost»* slovenski mladini. Obiskujejo naj šole, ki jih vsposobijo v prvi vrsti za izvrševanje prostih poklicev. Na državne službe v današnjih razmerah ni misliti. Priporočajo se komplementarne šole, trgovske šole pred vsem za sinove trgovcev, industrijalna šola je posebne koristi. Z dovršitvijo akademskih študij pride v poštev poklic odvetnikov in zdravnikov, na profesuro ni misliti. Izhajali bi tudi živinozdravniki, potrebuje se nekaj farmacevtov, inženjerjev pa že ni skoro kam postaviti. Pomanjkanje duhovniškega naraščaja je občutno. Mladina naj študira doma in ostane med svojim ljudstvom, še toliko bolj, ker po novem šolskem zakonu ni več prejšnje možnosti za vstopanje v srednjo šolo.

p— *Zaupanje v nacijonalne izdelke* hoče vzbuditi v ljudstvu pričeta gospodarska borba. V to svrho so bile v Gorici napovedane trgovinske izložbe z nacijonalnimi produkti. Ali vsa stvar se je nepričakovano odložila za prve dni meseca novembra. Ali dozori do takrat trgovska rešitev za Gorico?

---

nasmehom: »Ustvarjen si za ginekologa.«

Pa jo je nenadoma obšlo spoznanje, da sem slab in grd, in se je okrenila od mene.

Ni čuda: preveč sem se razgalil pred njo; in kar je bilo zlega, je v njeno dušo rezalo mnogo ostreje, nego jo je mehko božalo, kar je bilo lepega.

Zdaj je mrtva in sem vesel. Vse, kar sem krivega storil in rekel, sem pokopal z njo. Vsa grenkost teh poslednjih dni, ko je živela, pa ni živela meni, je na pogrebu šla od mene. In poslednji atom, ki mi je v telesu ali duši še trepetal za njo, sem umiril z vinom in plesom.

V svojem lastnem pepelu se je Feniks prerodil — jaz sem se prerodil v pepelu Mie.

Predno kupite oglejte si naše blago in naše cene

VOIKA

nasproti MESTNEMU DOMU

Dvokolesa, šivalne in pisalne stroje

ter vse v mehanično stroko spadajoče predmete **se popravlja** v mehanični delavnici **Ljubljana, Slomškova ulica 6**

M. Marušič.

Mehanična delavnica v auto garaži.

182 »

Sveže pečene morske ribe

se dobe vsak dan edino le v že dobro znani **„Prvi dalmatinski kleti“ MARIBOR, Mesarska ul. 5.**

istotam se točijo najboljša in najcenejša garantirano pristna dalmatinska vina, črno, belo in opolo z otoka Visa. Ravno kar je prispela večja količina! Poskusite, da se prepričate. 10321

Za obisk se priporoča **Povodnik.**

Naznanilo otvoritve.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da odprem danes

gostilno-bufet „ZLATOROG“ Gosposka ulica štev. 3.

Novo urejeni prostori, kjer točim prvovrstna dalmatinska vina, črno in belo iz lastnih vinogradov Dugirat pri Splitu, kakor tudi specielni opolo z otoka Visa. Izbira gorkih in mrzlih jedi in morskih rib.

Za obilen obisk se priporoča

10406 **I. Lozič.**

Velika izbira - najnižje cene!

Zimsko perilo, copate, rokavice, sviterje, **klobuke, dežne plašče.** Cevlje, čepice, kravate itd. nudi najugodneje splošnoznana tvrdka

JAKOB LAH, Maribor, samo Glavni trg 2.

Zadružna hranilnica

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 19

se priporoča kot popolnoma varen in siguren zavod

za nalaganje denarja

po najugodnejši obrestni meri, bodi za vloge na hranilne knjižice, kakor tudi vloge na tekočem računu. — Zunanjim strankam dostavijo se na željo poštne položnice v svrho brezplačnega nakazila. — Nadaljnje eventuelne informacije točno in poštnine prosto. —

Iz koroške zgodovine je zajet roman

Angelin Hidar

Spisal Ivan Lah, Cena vezani knjigi Din 20, po pošti Din 1·50 več.

Izdala **Tiskovna zadruga v Ljubljani.**

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I.

Brezplačen pouk. 15-letna garancija.

Telefon st. 980. 28

✝

Naša zlata edinka, naša nepozabljena

MARJETA

se je 30. t. m. preselila med nebeške krilatce.

Truplo naše ljube zlate hčerkice izročimo materi zemlji v soboto, 2. oktobra 1926 ob 7. uri na mestnem pokopališču Sv. Miklavža pri Ormožu.

Hovec, dne 2. oktobra 1926.

Jakob in **Mici Golob,** starši.

10386

✝

V globoki žalosti naznanjam vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je moj nepozabni soprog, gospod

JOSIP HVALA

preglednik finančne kontrole v pokoju

včeraj dne 1. oktobra, po dolgi in mučni bolezni, prevden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnega se vrši v nedeljo, 3. oktobra t. l. ob pol 4. pop. iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 9, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1926.

Fani Hvala, soproga **in vse ostalo sorodstvo.** 10423

A. P. Čehov:

Govornik

Nekega krasnega jutra so pokopavali kolegijskega asesorja Cirila Ivanoviča Vavilonova, ki je umrl za dvema boleznima, jako močno razširjenima po naši domovini: od zle žene in alkoholizma. Ko se je začel pogrebni sprevod pomikati od cerkve proti pokopališču, je vzel eden pokojnikovih službenih tovarišev, neki Poplavskij, izvoščka in oddrdral k svojemu prijatelju Gregoriju Petroviču Zapojkinu, mlademu, a vendar že dokaj popularnemu človeku. Kakor je mnogim bralcem znano, ima Zapojkin oni redki talent, da nastopa kot govornik na svatbah, jubilejih in pogrebih in sicer, ne da bi se prej koliškaj pripravljal. On vam lahko nastopi kot govornik, kadarkoli hočete: spé, natešče, v močno vinjenem stanju ali v hudem razburjenju. Govor mu teče gladko, pravilno, kakor voda po odvodni cevi, ter gostobesedno; žalostnih besed ima njegov govorniški slovar mnogo več kakor pa je ščurkov v katerikoli oštariji. Govori vselej v izbranih besedah, na dolgo in na široko, tako, da je bilo včasih, osobito pa na svatbah trgovcev, potrebno klicati policijo na pomoč, da ga ustavi.

— Jaz pa k tebi, prijatelj- — je začel Poplavskij, ko ga je dobil doma. — Takoj se napravi in peljiva se. Umrl je eden od naših, zdajle ga spravljamo na oni svet, in zato treba, dragi prijatelj, za slovo povedati kakršnokoli bedarijo... Edina nada si ti. Če bi umrl kdo izmed nižjih, te ne bi [illegible]diegovali, a to je vendar tajnik... [illegible]ber vse pisarne, tako rekoč. Ne spodobi se, da bi tako visoko glavo pokopali brez vsakega nagrobnega govora.

— A, tajnik! — je zazehal Zapojkin. — Je to tisti pijanec?

— Da, pijanec. Na sedmino boš povabljen... pa za izvoščka dobiš. Peljiva se, draga duša. Povej ob odprtem grobu kakršnokoli ciceronsko neumnost, boš že dobil zahvalo za to!

Zapojkin je bil takoj pri volji. Razkuštral si je lase, dal svojemu obrazu melanholičen izraz in stopil s Poplavskim na ulico.

— Poznam Vašega tajnika — je dejal, ko je sedel na voz.

— Navihanec in kampeljc. Bog mu daj luč nebeško, takih je malo.

— No, to nikakor ne gre, Gregore, da bi tako govoril o umrlem.

— Seveda, aut mortuis nihil bene, pa vseeno je bil slepar.

Prijatelja sta došla sprevod pogrebcev in sta se mu pridružila. Mrliča so nesli prav počasi, tako da sta do pokopališča lahko parkrat skočila v gostilno in zvrnila kozarček za pokoj duše rajnkega.

Na pokopališču se je vršil obred. Tašča, žena in svakinja so, kakor je navada, zelo jokale. Ko so položili krsto v grob, je žena celo vskliknila: »Pustite me k njemu,« toda v grob za možem ni šla, najbrž se je spomnila na pokojnino. Zapojkin je počakal, ko pa je vse utihnilo, je stopil naprej, premeril vse z očmi in pričel:

— Ali naj verjamemo svojim očem in ušesom? Ali niso sanje tale krsta, ti objokani obrazi, stokanje, ihtenje? Joj, niso to sanje in oči nas ne varajo! Tisti, ki smo ga šele [illegible] red nedavno [illegible] deli tako čvrstega, tako mladeniško svežega, čilega, ki smo ga šele nedavno gledali, kako je nalik neutrudlji[illegible] čebeli nosil svoj med v skupni pa[illegible] državnega blagostanja, tisti, ki..., ta mož se je zdaj spremenil v prah, v ničnost... Neizprosna smrt je položila nanj svojo koščeno roko baš v onem hipu, ko je bil vkljub svoji pr[illegible]letnosti še poln razvoja svojih moči in svetl[illegible] nad. Nenadomestljiva izguba! Kdo nam ga more nadomestiti. Dobrih uradnikov je mnogo pri nas, toda Prokofij Osipovič je bil samo eden. Iz globine svoje duše je bil vdan svojim dolžnostim, nikdar ni štedil s svojimi silami, po cele noči ni spal, ni bil koristolovec, niti se ni dal podmititi... Kako neznansko je preziral one, ki so skušali podkupiti za na kvar skupnim interesom, one, ki so se trudili z zapeljivimi življenskimi blagri odtujiti ga njegovim dolžnostim. Da, videli smo, kako je Prokofij Osipovič razdajal svojo borno plačo najrevnejšim svojim tovarišem, in sami ste prav[illegible] sišali jok in stok onih vdov in sirot, ki so živele od njegovih podpor. Prežet od službenih dolžnosti in dobrih del, ni sam okušal nikoli življenskih sladkosti; odrekel se je celo sreči družinskega življenja; znano vam je, da je ostal samec do konca svojih dni! Kdo nam ga nadomesti kot tovariša? Še zdaj vidim njegov gladko obriti, mili obraz, obrnjen proti nam s prijaznim nasmeškom, še zdaj slišim njegov mehki, nežno - prijat[illegible]ki glas. Spavaj sladko, Prokofij O[illegible]ovič! Počivaj v miru ti pošteni, [illegible]agi neumorni trpin!

Zapoj[illegible] je nadaljeval, toda poslušalci so si začeli nekaj šušljati. Govo[illegible] je prav ugajal; izžel je nekoliko solz, toda marsikaj v njem se je zdelo čudno. Prvič je bilo nerazumljivo, zakaj je govornik nazival rajnkega za Prokofija O[illegible]ovića, ko se je vendar pisa za Cirila Ivanoviča. Drugič je bil vsem znano, da je pokojnik vse svoje življenje bil pravcat bo[illegible] s svojo zakonsko ženo in po tem takem pač [illegible] mogel biti samec. Tretjič je nosil rajnki gosto rdečo brado in se vse svo[illegible] življenje sploh ni bril; zato je bilo [illegible] razumljivo, zakaj je rekel govorn[illegible] da je njegov obraz obrit. Poslušalci ga niso [illegible]azumeli, spogledali so se ter zmigavali [illegible] rameni.

— Prok[illegible]fij Osipovič! — je nadaljeval govornik in ves navdahnjen zrl v grob: — Tvoj obraz ni bil zal, bil je celo grd, ti sam si bil čemerikov in surov, toda mi vsi smo dobro vedeli, da bije pod tem vidnim, vnanjim plaščem pošteno, prijateljsko srce.

Kmalu so začeli poslušalci opažati tudi pri govorniku nekaj čudnega. Gledal je venomer na eno točko, se nervozno premikal ter sam začel zmigavati z rameni. Nenadoma je obmolknil, začudeno na široko odp[illegible] usta ter se obrnil k Poplavskemu.

— Poslušaj, saj je vendar živ! — je dejal s preplašenim [illegible]gledom.

— Kd[illegible] je živ?

— No, Prokofij Osipovič! Glej ga, tam stoji pri spomeniku!

— Saj ta n[illegible] umrl! Umrl je Ciril Iva[illegible]ovič!

— Pa saj s[illegible] mi sam dejal, da je vaš [illegible]ajnik umrl.

— Nu, da, saj Ciril Ivanovič je bil [illegible]aš tajnik. T[illegible] čudak, si se zmotil. Res [illegible], da je bil Prokofij Osipovič prej pri [illegible]as tajnik, t[illegible]a že pred dvema letoma [illegible]o ga premestili na drugo oddeljenje kot načelnika.

— A, sam vrag naj vas razume!

— Kaj si se ustavil? Nadaljuj, nerodno je to!

Zapojkin se je spet obrnil proti grobu in je s prejšnjimi vznešenimi besedami nadaljeval svoj prekinjeni govor. Pri spomeniku je res stal Prokofij Osipovič, star uradnik z obritim obrazom. Gledal je v govornika in obraz mu je bil ves srdit in čemeren.

— Pa kaj te je vendar pripravilo do tega! — so se smejali uradniki, ko so se skupno z Zapojkinom vračali s pogreba. — Živega človeka si pokopal.

— Ni prav, ni prav, dragi moj! — je godrnjal Prokofij Osipovič. — Vaš govor je morda sicer prav primeren za mrliča, toda napram živemu človeku je to — norčevanje! Le pomislite, kai ste govorili? N'kak koristolovec, nepodkupljiv, podkupnine ne sprejema! Govoriti o živem človeku kaj takega, je mogoče le v svrho zasmehovanja. In nikdo vas ni naprosil, da bi govorili na dolgo in na široko o mojem obrazu. Nezal, pust, nu da, a čemu razkazovati moje lice vsem? To je žaljivo! K.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—

Prireditev

Na vinsko trgatev
v nedeljo, 3. oktobru v Mostah pod Lipo vabi gasilno društvo Moste. 27331

Vinsko trgatev
priredi italijanski klub »Posavje« v nedeljo, 3. okt. v gostilni pri Kovašu v Tomačevem. Postregle se bo z najboljšimi hrvatinami klobasami in z dobro kapljico. 27322

Pouk

Konverzacijo
angleško, francosko in nagleško, išlem. Ponudbe pod «Universalizem» na oglasni oddelek «Jutra». 27350

Nemščino
in začetnike klavirja poučuje drž. izpitana učiteljica. Istotam se da tudi **klavir za vajo**
na razpolago. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27362

Diplom. učiteljica
poučuje francoščino, angleščino in nemščino. Vprašati v hotelu «Slon» 74 — od 14.—2ej. ure. 27355

V nemščini
išlem pouk. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Nemščina 76». 27376

Službe

iščejo

Korespondentinja
hrvatskega in nemškega jezika ter dobra stenografinja dobi namestitev pri firmi **Leo Lederer — Sombor.** 27497

Natakarico
mlajšo moč, pridno in pošteno, išče s 4. oktobrom gostilna in mesarija M. Ovilsk, Jarenina, Sl. gorice — Katera zna šivati, ima prednost. 27411

Knjigovodjo
samostojnega delavca, perfektnega korespondenta v slovenščini, nemščini in italijanščini, sprejme za veleposestvo na Dolenjskem. Nastop takoj. Na razpolago prosto stanovanje: 2 sobi s kuhinjo, prosta kurjava in vrt. Ponudbe z navedbo zahtev, dosedanjega službovanja itd. na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Knjigovodja 27». 27387

Upravitelja
na večje gospodarstvo, z izvrstnimi spričevali v tej stroki, iščem za takoj. — Obširne ponudbe s prepisi spričeval in fotografijo na naslov: Gj. Medaković, Zagreb, Zrinjevac 15. II. kat. 20343

2 čevljar. pomočnika
sprejme, sprejme takoj Ivan Pretnar, Vižmarje 54. — Hrana in stanovanje v hiši. 27440

Učenca
za čevljarsko obrt sprejme v vso oskrbo Ivan Tajč, čevljarski mojster, Kamnik. Prednost imajo oni, ki so že učili. 27344

Mladega vrtnarja
olenjenega, ki razume tudi malo na »Obogradstvo, išče za svoje vile v Beograda banšni ravnatelj Fiala Čobra, stanovanje, razvedljiva in kurjava prosta. Nastop začetkom novembra. — Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Ravnatelj banke». 27420

Brivski pomočnik
vešč tudi frisure in več jezikov, išče službo. Oferte pod «Takoj 7» na oglasni oddelek «Jutra». 27453

Krojači
prvovrstni za izdelovanje konfekcije dobe delo na dom v konfekcijski industriji Jos. Ivančič, Miklošičeva cesta 4, Ljubljana. 27289

Modistko
sprejmem. Naslov v oglas. odeklku «Jutra». 27334

Vajenca
pridnega, zdravega in poštenega, sprejme pekarna Urlor na Rakeku. — Vse drugo po dogovoru. 27473

Praktikantinjo
za prodajo kruha, staro približno 15 let, začetnico, ki mora znati računati — snažno in pošteno, sprejmem. Dobi vse v hiši: hrano in stanovanje ter malo plače ali obleko. Pismene ponudbe z navedbo izobrazbe na naslov: Vodopivec, Krško. 27329

Učenko
sprejmem v učenje izdelovanja gornjih delov čevljev Prednost imajo, katere so se že nekoliko učile. Hrana in stanovanje v hiši. — Tabor Vinko, čevljar, Radeče pri Zidanem mostu. 27327

Učenko za šivanje
išlem. Vprašati v nedeljo od 10.—11. ure dopoldne. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27360

Koncipijenta
tudi začetnika sprejme s 1. novembrom t. l. dr. Fr. Frlan, odvetnik v Ljubljani 27321

Frizerko-manikerko
iščem za prvovrsten salon v Saboi. — Služba stalna, mesečna plača 1200 Din in 10 % od zaslužka. Nastop takoj. Ponudbe na naslov: V. Popović, damski frizer, Saboc, Srbija. Pojasnila iz prijaznosti daje Vinko Vivod, Levčeva ulica st. 9 — zvečer med 6.—7. uro. 27332

Plačilno natakarico
ki zna sode na račun in polički kavcijo, sprejmem takoj. Ona, ki zna malo šivati ima prednost. Anton Maver, Ahačičeva cesta 3. 27319

Čevljar. pomočnika
sprejme takoj Jos. Prešeren v Ljubljani, Celovška c. 65. 27322

Službe

iščeto

Trg. sotrudnik
reduciran vsled skrčenja obrata, išče primerne službe kot inkasant, trgovski sotrudnik ali kaj sličnega. — Kot inkasant poločim kavcijo. — Dopise pod znaško «Vesten 55». 27455

Pisarniška moč
izurjena knjigovodstva, korespondence ter vseh drugih pisarniških poslov, išče službe. Gre tudi na deželo. Pismene ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Takoj 5». 27410

Knjigovodja
vešč tudi vseh drugih pisarniških poslov, z znanjem več jezikov, želi premeniti dosedanje mesto — Izvežban tudi v avtomobilni in kolesni stroki. Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Boljše mesto 8». 27412

Knjigovodja
z večletno prakso, zmožen tudi vseh drugih pisarniških poslov, želi službe. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Gorenjsko 5». 27411

Absolvent
elektrotehniške srednje šole na Dunaju, išče primerne službe. Vešč slovenskega, nemškega in nekoliko srbohrvatskega jezika. Vloži tudi 25.000 Din kavcije. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Elektrotehnik 0003». 27374

Inkasant
reduciran vsled skrčenja obrata, išče primerne službe kot sluga, potnik, inkasant ali kaj sličnega. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Vesten in marljiv 80» 27030

Bivša bančna uradnica
s prvovrstnimi spričevali in referencami, poročena, brez otrok, staro 34 let, prosi za primerno službo, da si z delom pomaga iz mučne situacije. Prevzame tudi vodstvo ali nadzorstvo kakega oddelka z event. garancijo. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zelo hvaležna» 27482

Trg. pomočnik
izvežban v modni in mešani stroki, vojaščine prost, išče primernega mesta. Gre tudi na deželo. Nastopi takoj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27345

Modistinja
z večletno prakso, išče mesta. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Vestna 11». 27311

Prodajalka
srednje starosti, z večletno prakso, dobra moč, želi za takoj mesto na deželi. — Ponudbe pod «Zvesta prodajalka» na upravo «Jutra» v Celju. 27369

Trgovski uradnik
vešč slov., nemške in srbohrvatske korespondence ter vseh pisarniških del, išče stalno mesto. Cenjene dopise na podružnico «Jutra» v Celju pod «Marljiv». 27386

Dimnikar. pomočnik
vojaščine prost, išče službe za takoj. — Naslov: P. V., Krško 139. 27319

Izučena kuharica
ki zna tudi vsa hišna dela, prosi mesto k boljši družini do 1. novembra. — M. Bregant, Rimske Toplice. 27320

Za sobarico
išče službe dekle, pridno in pošteno, k boljši rodbini. Vajeno vseh hišnih del in kuhe. Sprejme tudi mesto **natakarice.**
Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27313

Mesto natakarice
v mestu ali na deželi išče začetnica. Naslov: R. K. 195, Cerkniica pri Rakeku.

Ključavničar
išče službo v mestu ali na deželi — najraje pri kakem mehaniku. Gre tudi v kako tovarno ali h kakem drugem podjetju. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27330

Trg. sotrudnik
izurjen v špecerijski stroki, mlad, prav pošten in marljiv, išče mesto v Ljubljani — Priporoča ga prav tople Josip Uran, trgovec. Mestni trg 11. 27329

Mladenič
zdrav in močan, bi se rad učil strojnega ključavničarstva. E. Štirn, Ojstro št. 4 — Trbovlje II. 27332

Stenografinja
in strojepiska za slovenski, nemški in srbohrvatski jezik, išče mesta pisarniške moči ali blagajničarke. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «St. 700». 27367

Službo postrežkinje
iščem, najraje v kaki pisarni. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Pisarna 7». 27366

Strojepiska
z veliko prakso v notarski pisarni, išče mesta. Ponudbe pod «Notarska pisarna» na oglasni oddelek «Jutra». 27373

Pletenja jopic
se želi učiti pridna in poštena deklica. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27384

50.000 Din kavcije
dam, ako dobim službo plačilnega natakarja. Vzamem tudi gostilno ali kavarno v najem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27361

Absolvent trg. šole
z dobrimi spričevali, išče primerne službe. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27611

Boljša natakarica
išče službo v boljši gostilni za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Poštena in pridna». 27615

Kuharica
samostojna, želi mesta pri manjši, mirni družini ali pri samostojni osebi. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27600

Prodajalka
galanterijske stroke želi premeniti mesto (gre tudi za blagajničarko) najraje v Ljubljani. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 27526

Izprašan kurjač
samski, išče službo za takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vesten 4». 27604

Prodam

Pozor čevljarji!
Gornje dele vseh vrst čevljev dobite dobro in solidno izvršene po najnižjih cenah pri **I. Marchiotti,** trgovina s usnjem. Ljubljana, Sv. Petra 30. 184

Steklena strešna opeka
je zopet v zalogi pri Zdraženih opekarnah, d. d. v Ljubljani. 100

Majhen tovorni avto
12—14 HP, Laurin Klemen, popolnoma v dobrem stanju proda Josip Prusnik, Kamnik. 27342

Za žganjekuho
posodo in rasno orodje ter
dve preši
za sadje ali grozdje, vse dobro ohranjeno, za 10 do 50 hl, proda po ugodni ceni gostilna «Joštar» v Kranju 27097

Lisičjih hrbtov
primernih za ovratnike in manšete, prodam velje Stavile. — Ogledati od 8.—V. zvečer. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27515

Kupim

Kože
polhovke, krtove in vseh vrst divjih živali kupuje **D. Zdravič v Ljubljani,** Florijanska ulica štev. 9 21601

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah
Černe, juvelir
Ljubljana Wolfova ul. 3

Bukova drva
kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Več vagonov». 27460

Steklenice
po ½ l, 7/10 in 1 l kupuje po najvišji dnevni ceni firma «Zora», d. z o. z. v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2. 27393

Vinskih sodov
dobro ohranjenih, od 100 l naprej, kupim večjo množino. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sodi 3». 27472

Rabim žaganje
Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Žaganje». 27363

Brusnice, gobe
preterišlj, zeleno in kumarice za kisati kupuje v večji količini hotel «Rokan» Selce, Hrvatsko Primorje. 27399

Posest

V novi hiši
oddam 2 sobi, poseben vhod, vodovod, elektrika in pralnica v hiši. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27318

Na dražbi
bo prodana pri sodišču v Ljutomeru dne 3. novembra 1926 ob ½9. uri bivša Hauptmanova
gostilna v Križevcih
pri Ljutomeru, z 12 orali zemljišča. — Pojasnila daje notar v Ljutomeru. 27314

Novo, lepo hišico
enodružinsko, na Ustju št. 43 (med Šmartnom in Litijo) s krasnim razgledom, vrtom in vodnjakom, vse v najboljšem stanju, prodam radi selitve. — Prostovoljna **dražba se vrši v nedeljo, 3. oktobra ob 3. uri pop.** na licu mesta. 27318

Lokali

Gostilno
dobro idočo, v prometnem kraju vzame v najem — (najraje od litra) izurjen gostilničar. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 27392

Manjši lokal
vporabljiv kot skladišče in pisarna, tudi na dvorišču, iščem. Ponudbe pod šifro «Skladišče Ljubljana» na oglasni oddelek «Jutra». 27393

Lokal
z izložbo in skladiščem, na zelo prometnem kraju (centrum) oddam. Ponudbe pod «Takoj 20» na ogl. oddelek «Jutra». 27629

Stanovanja

2 prazni sobi
s shrambo, na periferiji, oddam dotičnemu, ki ima svoj štedilnik in plača 1 leto naprej. Vselitev mogoča takoj. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Mala družina». 27362

Prazno sobo
s popolnoma separiranim vhodom, v sredini mesta, v bližini cerkve sv. Jožefa, samo od hišnega gospodarja, išče stalen in solliden gospod. Pogoj čistost. Cenjene ponudbe pod «Merkur 59» na oglasni oddelek «Jutra» 27440

Elegantno sobo
s separiranim vhodom ev tudi dve oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 27395

Sobo
(brez posebnega vhoda) oddam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27485

Elegantno sobo
lepo, s sposebnim vhodom, oddam dvema gospodoma nasproti Evrope. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27358

Opremljeno sobo
oddam boljši gospodični. — Poizve se v Kolodvorski ul. štev. 34, pritličje — levo. 27309

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo in posebnim vhodom oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27341

Dva dijaka
sprejmem z vso oskrbo na stanovanje v sredini mesta. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27344

Majhno, čisto sobo
takoj oddam mirnemu gospodu ali gospodični. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27347

Sobico z zajtrkom
ali brez njega, išče akademik. — Ponudbe s ceno na oglasni oddelek «Jutra» pod «Jurist». 27383

Stanovanje
oddam pri Št. Vidu. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27370

Opremljeno sobo
s hrano in električno lučjo, v bližini obrtne šole iščeta s 15. t. m. dva dijaka. — Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod «Homer». 27365

Družin. stanovanje
1—2 sob s kuhinjo in pritiklinami, iščem po zmerni ceni v predmestju. Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Stanovanje v predmestju» 27377

Sobo z 2 posteljama
oddam 2 dijakoma ali 2 gospodičnama. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27394

Stanovanje
3 sob, ena bi bila lahko za kuhinjo, kopalnica, v novi vili ob tramvaju, takoj razpoložljivo odda «Posest» Sv. Petra cesta 4. 27396

Sobico išče
v sredini mesta mirno in solliden cel dan odsoten gospod. Cenjene ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Prodajalec» 27478

Separirano sobico
oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 27606

Sostanovalko
išče sprejmem v Šiškovi ulici štev. 28/I — levo. 27388

Sobo
oddam takoj boljšemu gospodu na Sv. Jakoba trgu st. 8/I, desno. 27389

Priprosto sobico
v bližini dramskega gledališča oddam takoj gospodu. Antonija Valenčič, Rimska cesta 9/III, vrata 20, desno. 27385

Prazno sobico
priprosto, išče cel dan odsotna samica. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Nujno 10». 27610

Sobo
z 1—2 posteljama in posebnim vhodom, v pritličju in v sredini mesta iščem. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27613

Opremljeno sobo
oddam takoj boljšemu gospodu v Janez Trdinovi ul. št. 8/I, levo. 27605

Opremljeno sobo
oddam gospodu, ki je čez dan odsoten. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 27609

Prazno sobo
s posebnim vhodom oddam **zakoncema brez otrok**
event. s souporabo kuhinje. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27416

2 prazni sobi
parketirani, z elektr. razsvetljavo, oddam na Sv. Jakoba trgu. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 27392

Ponudbe

Dva dijaka
sprejmem na hrano in stanovanje v svetlo in zračno sobo s posebnim vhodom in električno razsvetljavo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 27395

Dijaka
sprejmem v popolno oskrbo v Gradišču štev. 7/II. levo. 27509

Glasba

Vijolino
s škatljo, izvrstna resonanca, prodam. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 27364

Dopisi

Autogaraža 1895
Sporoči naslov poštno ležeče, glavna pošta Zagreb. 27325

Idrija II.
Pridem — pomiri se. Žaleva za mene brezpomembna. 27617

Ženitve

Lesni trgovec
dobro situiran, išče znanja z izobraženo gospodično ali vdovo brez otrok, staro 25—30 let, radi ženitve. — Pogoj v prvi vrsti dobra gospodinja — potem nekaj premoženja. Samo resne in neanonimne dopise pod garantirano diskrecijo, poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ob morju». 27346

Veletrgovec
in posestnik, 32 let star, želi resno, čimprej poročim damo po možnosti trgovsko naobraženo. Kapital vsled širšega obrata dobrodošel, ni pa predpogoj. Cenjene dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «V. ljubezni prevaram». 27608

Kapital

Posojilo
Nevesta prosi dobrotnika(co)
za 20.000 Din
Vračala bi 4 mesece po Din 600, potem pa po 1000 Din. Obresti po 10 %. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Državna v Ljubljani». 27354

Samski trgovec
agilen, pristopi kot družabnik k mešani trgovini s kapitalom 50—75.000 Din, ali prevzame kakšno dobro idočo podružnico s kavcijo. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Trgovec 17». 27317

6000 Din posojila
iščem za pol leta proti garanciji in 1500 Din obresti. Ponudbe se prosi na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Posojilo 33». 27616

Družabnika (co)
sprejmem v dobro vpeljano podjetje, vsled povečanja obrata. Potreben kapital od 100.000 Din dalje. Istemu poverim na zahtevo podružnico v katerekoli prometnem kraju, ali sodelovanje v centrali. Uspeh gotov. — Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod znako «Visok dohodek». 27621

Družabnika
inteligentnega namestnika za realitetno prometno pisarno v Ljubljani, s 25.000 Din pristopnine sprejme takoj Zagorski v Mariboru, Tattenbahova ulica štev. 19 27375

Razno

Modeli
ravnokar dobili za modni salon Stuchly Maške Ljubljana, Židovska ul. 27040

Za ložo v abonement
v parterju ali na balkonu, po uradniški tarifi, iščem drugi par (lahko tudi dve dami). Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Loža». 27350

Otroka
oddam samo v dobro oskrbo. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod znako «V okolici Ljubljane». 27351

Zahvala.

Kot deseti kupec sem prejel od tvrdke „DOKO", Ivan Čarman Ljubljana, Prešernova ulica štev. 9, dvorišče par čevljev zastonj po lastni izberi.

Zahvaljujem se tvrdki in jo vsakomur toplo priporočam

Julijan Marinič,
odpreglednik finančne kontrole Ljubljana.

Naznanilo.

Naznanjam cenj občinstvu da sem ovoril **podružnico v notoča** v novi stavbi g. Mihelčiča za Bežgradom — Postregel bom z pristnim dalmatinskim in domačim vinom.

10424 Ivan Kajnc, najemnik.

Pavel Minařik
Hilda Minařik
roj. Widmoser
poročena
Vuhred, septembra 1926
04 1

Potnika
za Štajersko sprejme večje podjetje z že upeljano znamko.
Ponudbe na ogl. odd. „Jutra" pod **Stalen 77** 10396

VINO
363
letnik 1925, belo, izvrstne kakovosti, okoli 70 hl
po ugodni ceni proda
Franjo Štumberger, Sv. Barbara v Halozah

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani